

*Зоран Крстић
Мисионарска
делатност у
прошлости и
садашњости*

*Калист (Вер)
Филотеј Фарос
Надежда Стешенко-
Григорјова
Сергеј Комаров*

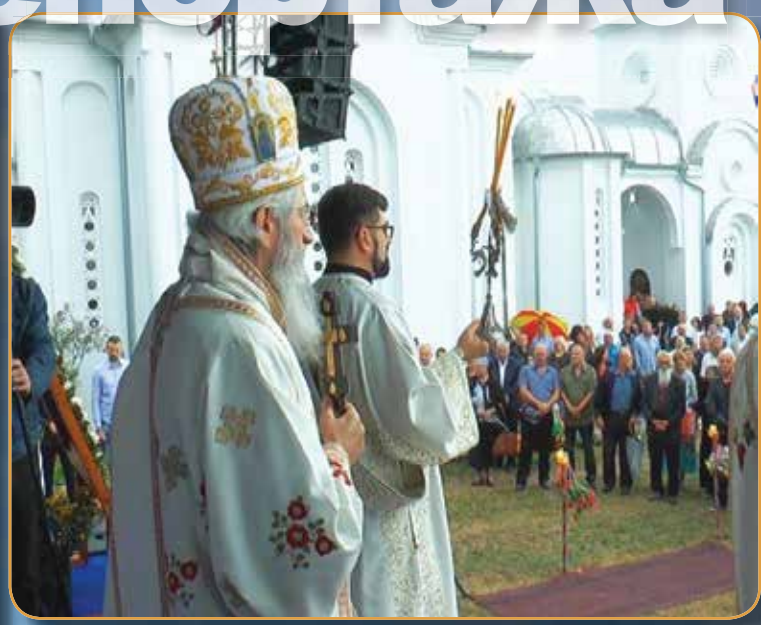
*Освеиштане
цркве у
Јовановцу и
Петки*

*Владислав Ципин
Шести Васељенски Сабор*

фото репортажа

Освештана Новоподигнута црква у Јовановцу

ИЗДАЊЕ ШУМАДИЈСКЕ ЕПАРХИЈЕ 233 Каленик

Митрополит Калист (Вер)
Светоотачке основе православног учења о тајнама
стр. 2

др Зоран Крстић, протојереј ставрофор
Мисионарска делатност у прошлости и садашњости
стр. 6

Владислав Ципин, протојереј
Шести Васељенски Сабор
стр. 10

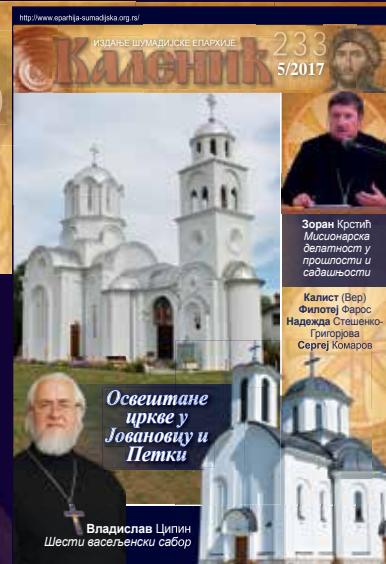

Филотеј Фарос, На пола пута.....	17
<i>Освештана црква у селу Петки код Лазаревца.....</i>	<i>20</i>
<i>Освештана црква у Јовановцу код Крагујевца.....</i>	<i>22</i>
<i>Велика Госпојина - Слава Саборне цркве у Крагујевцу.....</i>	<i>33</i>
Надежда Стешенко-Григорјова, Жива вода пустиње.....	34
Сергеј Комаров, Музика говори о Богу и о човеку.....	37
Др Радојко Дамјановић, Богородице Дјево, благословена си ти међу женама.....	38

Из летописа Епархије шумадијске
Промене у Епархији шумадијској
Служења, приједи и посете Епископа шумадијског Г. Јована
Дечија страна

Главни и одговорни уредник: Никола Миловић, протојереј
Заменик главног и одговорног уредника: Негослав Јованчевић
Редакција: Др Зоран Крстић, протојереј - ставрофор, Миљин Марковић, протојереј,
Марко Митић, протојереј, Рајко Стефановић, протојереј - ставрофор, Драган Икић, јереј,
Небојша Младеновић, протојереј, Владан Костадиновић, јереј, Гордана Јоцић

Уредништво и администрација: "Каленик", Владимира Роловића број 1, 34000 Крагујевац,
e-mail : n.milovic2@gmail.com
Дизајн и прелом: Дејан Манделц

Излази са благословом Његовог преосвештенства епископа шумадијског Господина Јована

Година XXXVIII,
Број 5, (233), 2017.

Издавач:
Српска православна епархија шумадијска

Излази:
шест пута годишње

Тираж: 2000 примерака

Штампа: ГРАФОСТИЛ,
Крагујевац

271.222(497.11)
ISSN 1820-6166 = Каленик
COBISS.SR - ID 50771212

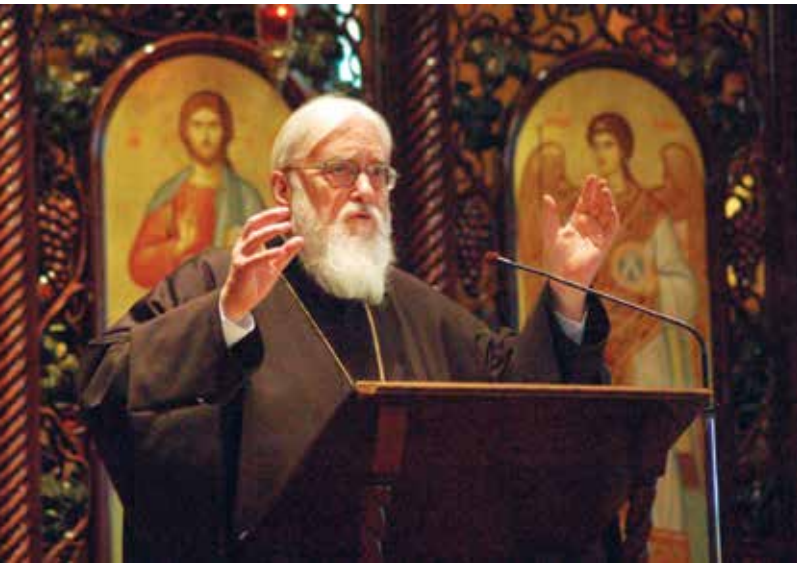

9 771820 616009

Митрополит Диоклијски Калист (Вер)

СВЕТООТАЧКЕ ОСНОВЕ ПРАВОСЛАВНОГ УЧЕЊА О ТАЈНАМА

„Управо тајне сачињавају живот у Христу”, пише Свети Никола Кавасила. Оне су „прозори у овај мрачни свет”, каже он. Какве су основне теме светоотачког учења о овим божанственим дејствима, без којих не може бити живота у Христу? Како Оци схватају ове „прозоре”, посредством којих светлост продире у наше постојање овде, на земљи? Размотримо укратко четири основне тачке богословља тајни код Отаца:

1. Значење речи „тајна”.
2. Двојна природа тајни, њихова спољашња и унутрашња страна.
3. Питање о савршитељу и делатељу у свакој тајни – то јест о самом Христу.
4. Број тајни.

Реч „тајна”. Оно што латинска теологија назива речју „sacramentum”, у грчком богословљу означава се речју „μυστήριον” (тајна). Значења ових речи су различита. Латински термин „sacramentum” првобитно је означавао заклетву на верност, коју су приносили римски војници, а у правној сфери означавао је новчани залог који су начиниле завађене стране. С друге стране, садржај грчког термина „mysterion” много је богатији и његов смисао је дубљи. Ова се реч тридесет пута среће у Новом Завету и нигде не означава литургијски обред. Осим тога, у Новом Завету „тајна” нема онај смисао, који претпоставља савремена употреба речи: неразрешена загонетка, замршени задатак или тајна. Напротив, у оном смислу који претпостављају Свето Писмо и богословље, тајна је нешто отворено нашем поимању, али никада није откривено у потпуности, до краја, пошто она продире у бездане дубине Божије. У Новом Завету највиша и главна тајна је Христово оваплоћење. Тако, у Посланици Колошанима (1, 26) Свети апостол Павле пише о тајни скривеној од векова и поколења, која се сада открива у Христу, који је надање славе. Исто тако и у Посланици Ефесцима (1, 9–10), говорећи о „тајни” воље Божије, Павле гово-

ри да се она не састоји у нечем другом до „остварења пуноће времена, да се све састави у Христу, оно што је на небу и што је на земљи” („ἀνακεφαλαίωσασθαι”). Најчешћи смисао ове „тајне”, која је била скривена, а сада је саопштена кроз откривење, јесте да сједини Јудејце и многобошце у једно Тело Христово (Еф. 3, 3–6). Термин „mysterion” у најширем смислу, када он означава целокупно дело Христовог оваплоћења, код раних Отаца сусреће се често.

Најужи смисао литургијског обреда ова реч није задобила пре III–IV века. Тако, на пример, Игњатије Антиохијски, употребљавајући овај термин у широком, новозаветном смислу, говори о Маријиној девствености, рођењу од Ње и смрти Господњој као о „три славне тајне („τρία μυστήρια κραυνης”) које је Господ припремио и савршио у ћутању”. На сличан начин и Климент Александријски говори о „јављеној тајни” („μυστήριον εμφανες”) оваплоћења, о јављању „Бога у човеку и човека у Богу”. У латинској традицији Тетулијан употребљава израз „тајна икономије” („sacramentum oeconomiae”), означавајући спаситељско делање оваплоћеног Христа у његовој целовитости; међути, он употребљава термин „sacramentum” и у најужем смислу, означавајући њиме Крштење и Евхаристију. Још дуго времена после тога, када је термин „mysterion” задобио технички смисао обреда који се врши у тајности, грчки Оци су наставили да га употребљавају у ширем и мање одређеном значењу. Важно је то знати када сретнемо ову реч у светоотачким делима, да не бисмо придавали термину „тајна” оно специјално значење, које је задобило у каснијем римокатоличком и православном богословљу. Постоји нарочити разлог да се никада не заборави овај најшири смисао речи „тајна”. Наиме, на тај начин се подвлачи суштинска веза између тајни и оваплоћења. Све тајне имају за свој извор и основу Христово оваплоћење. Срж „тајинских” дејстава Цркве је продужење и непрестано ширење оваплоћења у времену и простору. Управо тајне обезбеђују постојано и динамично присуство Оваплоћеног Христа сред народа Божијег. Говорећи речима Светог Лава Великог, „Онај ко је видљив као наш Искупитељ, сада се скрио у тајнама”. Без оваплоћења не може бити ни тајни.

Сакраментологија у суштини јесте грана христологије. Реч „mysterion” указује и на друге смислове. Она нас подсећа на придев „мистички” („μυστικός”), који често употребљавају Оци у склопу са постојећим „созерцањем”, „молитвом”, „богословљем” и „сједињењем”. У схватању Отаца мистични живот има као своју основу главну тајну – Христово оваплоћење и ни на који начин не треба да буде одвојено од тајни. У вези овога природно долазе на памет познате речи Владимира Лоског: „Богословље и мистика не само да не противрече једно другом, него се међусобно прожимају и испуњавају. Једно је немогуће

без другог. Мистика је ... савршенство и венац целог богословља, [то је] богословље *par excellence* (по превасходству)". Јасно, оно што је рекао Лоски можемо управо применити на тајне. Сакраментологија и мистика подржавају и испуњавају једна другу. Мистички живот немогућ је без тајни. Мистички живот није ништа друго до савршенство и венац нашег учествовања у

реч „символ”, користећи овај термин не у слабом, већ у снажном значењу. Већ на почетку III века Тертулијан јасно указује на двојни карактер тајни: „Плот се умива, да би се душа могла очистити; плот се знаменује [крстом] да би и душа била заштићена; плот се осећује кроз полагање руке, да би душа била посвећена Духом; плот се храни Телом и Крвљу Христовим, да би и душа могла да прими Бога”. Дајући тајнама антрополошко утемељење, Свети Амвросије Медиолански говори да њихов двоструки карактер – видљиви и невидљиви – одговара двострукој природи човека, који се састоји од тела и душе; као што у крштењу вода умива тело, исто се тако душа очишћава Духом. Развијајући овај правац мисли, Блажени Августин пише о евхаристијском хлебу и вину: „Они се називају тајнама, пошто је у њима једно окренуто ка виђењу, а друго ка достизању. Оно што видимо има телесни облик, а оно што достижемо – духовни плод”.

Грчки аутори изражавају ово у сличним терминима. Сагласно Теодору Мопсуестијском, „свака тајна је указивање посредством знакова и симбола, на невидљиву и неизрециву реалност”. По речима Светог Дионисија Ареопажита, „опажљиви обреди („та αίσθητα ιερα”) представљени су интелегибилним стварима, које нас усмеравају и воде ка њима”. „То се назива тајном (μυστήριον)”, пише Свети Јован Златоусти, „јер оно у шта ми верујемо, није оно што ми видимо, него видимо једно, а верујемо у друго... Када чујем напомену о Телу Христовом, речено схватам у једном смислу, а неверујући – у другом”. Овај двојни карактер тајни – видљиви и невидљиви – са крајњом јасноћом подвлачи вредност, присутну, са хришћанске тачке гледишта, у материјалним стварима и, нарочито, у људском телу. Тертулијан каже да је „плот средиште спасења” („cardo salutis est cardo”). Зато у Православној Цркви настојимо да сачувамо без умањења материјалну страну тајни: инсистирамо на крштењу кроз потпуно погружавање, са изузетком посебних случајева; у Евхаристији употребљавамо квасни хлеб и црвено вино; за време опела остављамо сандук отвореним и целивамо тело покојника. Материјални аспект тајни такође јасно указује на везу између „тајанствених” дејстава Цркве и оваплоћења, коју смо већ подвукли. Човечанско рођење Спаситеља било је управо прихватање материјалног тела (скупа са човековом душом), тако да је ово материјално тело постало проводник Духа.

Зато када благосиљамо воду у тајни крштења, када благосиљамо хлеб и вино у Евхаристији и када благосиљамо јелеј за време јелеосвећења, ми такође чинимо ове материјалне елементе проводницима Духа. Тајне су окренуте не само у прошлост – на догађај оваплоћења, него и у будућност – на апокатастасис, тачније, оне се показују као преукус апокатастасиса,

тајнама. По речима Мире Лот-Бородине, „сво учење о мистичком просвећењу садржи се у натприродној реалности, неодвојивој од открочења Крштења”. И можемо додати: неодвојивој од нашег непрестаног примања Евхаристије и других тајни.

Двојна природа тајни

У Катихизису Цркве Англије, који сам у детињству био дужан да знам напамет, тајна се одређује као „спољашњи и видљиви знак унутрашње духовне благодати”; знак који се показује делујућим, који се показује узроком онога што означава. На сличан начин су и Оци схватили природу тајни. Свака тајна има две стране: спољашњу и унутрашњу, видљиву и невидљиву. Зато Оци непрестано употребљавају примењиву на тајне

то јест коначног искупљења материје у Последњем дану (види: Рим. 8, 19–23). Минуције Феликс тврди: „Exspectandum nobis etiam et corporis ver est” („Нама је такође потребно да дочекамо пролеће нашег тела”). Ово есхатолошко пролеће тела и, шире, целокупне физичке творевине показује се као већ присутна реалност у духовној материјалности тајни.

Извршитељ или делатник у Тајнама

Сагласно васељенском светоотачком предању, грчком и латинском, истински извршитељ сваке тајне

увек је сам Христос, невидљиво, али делатно присутан посредством Духа Светог. Ово се види у литургијској пракси Православне Цркве. Вршећи тајне, свештеник никада не употребљава заменицу „ја”. Он не каже „ја те крштавам”, него „крштава се раб Божији”; не каже „ја те рукополажем”, него „божанствена благодат која свагда немоћи исцељује и недостатке допуњује, рукополаже благочестивог ипођакона (име рекавши) у ђакона” (исти је случај постављења у друге свештене степене). Као што каже епископ Богу за време рукоположења ђакона: „Јер се онима који су достојни Тебе благодат не даје полагањем мојих руку него силаском Твога милосрђа”.

Иако Петар Могила стварно у свом Требнику употребљава у тајни покајања латинску формулу „ја те разрешавам”, ово не треба разматрати другачије него као отклон од изворне сакраменталног предања Православне Цркве.

Вера у то да је истински извршитељ свих тајни Христос, нарочито јасно се пројављује у Божанственој Литургији. Пре првог благослова ђакон говори свештенику: „Времја сотворити Господеви”, то јест време је да се служи Господу („καιρος του ποιησαι το Κυριω”: цитат из Пс. 119, 126). Литургију, тако рећи, не чине само речи, него и деловања; још више, то није само наше деловање, колико деловање Господа. Истин-

ски Служитељ у свакој Евхаристији увек је Христос, једини Првосвештеник; ми, свештенослужитељи и мирјани, нисмо ништа друго до Његови саслужитељи. О томе се јасно говори у молитви коју чита свештеник за време Херувимске песме: „Јер си Ти који приноси и који се приноси”. Христос је истовремено и Онај ко приноси и само приношење, и жрец и жртва. Непосредно присуство Христа у евхаристијском деловању такође је изражено у речима поздрава који размењују свештенослужитељи за време светог целива: „Христос међу нама”. Схватање Тајни као деловања Христових присутно је не само у литургијским текстовима, него

и код отаца Цркве. Тако Блажени Августин говори: „Крштење заиста није у сили оног ко га врши, а исто тако ни оног ко га прима, него је у сили његове сопствене светости и истине, благодарећи Ономе ко га је успоставио”. Међу грчким оцима посебно јасно говори о овоме Свети Јован Златоусти: „Управо Отац, Син и Свети Дух све савршују. Свештеник тек уступа свој језик и своју руку”. За време Светог Причешћа „рука самог Христа пружа се ка теби”. „Дарови Божији нису последица било какве врлине свештеника; они свецело јесу дејства благодати. Дело свештеника је у томе да просто отвори своја уста, а оно што изговара, савршава Бог. Евхаристијски дарови остају једни те исти, ма ко да их приноси – Павле или Петар. Причешће које је Христос дао својим ученицима идентично је ономе које предају свештеници. Последње ни на који начин није мање од првог, јер га не освећују људи, него Онај који је осветио првобитну жртву”. Из овога следи да се недостојност свештенослужитеља не јавља као препрека за деловање тајни, исто као што њихово деловање не зависи од личне вере оних који примају тајне. Напротив, будући да су дејства самог Христа, тајне имају објективни карактер.

Број тајни

Овде, као и у другим случајевима, треба имати у виду особености употребљавања термина „mysterion” код светих отаца. Нама не треба наметати најраније изворе, где се помиње седам Тајни, које су саставили Петар Ломбардијски и схоластичари XII века и касније, а затим прихватили многи православни аутори. Још више, грчки оци не наводе јасне границе између тајни, с једне стране, и других свештенослужитеља Цркве, које римокатолици називају „сакраменталијама”, с друге. Многи рани аутори, на пример, Свети Кирил Јерусалимски, Свети Амвросије, Теодор Мопсуестијски и Свети Кирил Александријски говоре о три главне „тајне”: крштењу, миропомазању и евхаристији; међутим, овај списак од три тачке не треба обавезно разматрати као исцрпан. Свети Никола Кавасила у свом делу „О животу у Христу” указује на ове три „Тајне”, али

затим говори и о освећењу престола као о још једној „тајни”; међутим, последњу је могуће разматрати и као другачију форму тајне миропомазанја. С друге стране, Свети Јован Дамаскин говори о две главне тајне: Крштењу и Евхаристији; а Свети Дионисије Ареопagit о шест: то су крштење, евхаристија, миропомазанје, рукоположење, монашки постриг и погребенење. Исти број шест сусрећемо и код Светог Теодора Студита. У другој половини XIII века монах Јов набраја седам тајни, али оне не одговарају у потпуности западном списку: он обједињује покајање са јелеосвећењем и укључује монашки постриг. Он такође говори о три друга свештенодејства, разматрајући освећење храма као проширено миропомазанје, велико освећење воде као проширено крштење, и узношење хлеба у част Мајке Божије као проширену евхаристију.

Све ово показује да грчки оци, употребљавајући реч „тајна”, не схватају је у оном уском смислу који је карактеристичан за латинске схоластичаре. У позновизантијском периоду заиста је постојала тенденција да се прихвати исти списак од седам тајни, које су постојале на Западу. Ово је било својствено, на пример, Мануилу Калекасу у XIV веку, а такође Јосифу Вријенију и Светом Симону Солунском у XV веку. На Фераро-Флорентинском сабору (1438–1439) Грци су без потешкоћа прихватили латински списак од седам тајни. Међутим, Јоасаф, митрополит Ефески (такође у XV веку) говори о десет тајни. У XVII веку латински списак тајни постао је стандардан за све у Православној Цркви: ово схватање следе, на пример, патријарх Јеремија II, Гаврило Север, Митрофан Критулос и сабори у Јаси (1642) и Јерусалиму (1672). Какогод било, предлог о седам тајни никада није имао строго догматско значење у православном учењу, него је у основи прихваћен јер је олакшавао предавање.

Најшире схватање, карактеристично за најранију патристичку епоху, никада се није предавало потпуном заборава. У сваком случају, из представе о томе да је седам тајни не треба правити закључак да се свих седам појављују као равноправне, јер постоји одређена „хијерархија” тајни, тако да крштење и евхаристија имају првостепени значај. У закључку није лоше још једном напоменути о том опису термина „тајна”, који је био дат горе: говорило смо да то нешто открива нашем поимању, али да не открива у потпуности. То значи да у православном богословљу тајни, као, разуме се, и у другим огранцима богословља, постоји апофатичка димензија. Увек морамо пазити на опасност да се покуша казати сувише много. Када Црква говори о тајнама, она је свесна да ће при том много тога неминовног остати неисказано. По речима Светог Јована Златоуста, „називају се тајнама, и заиста су такве; али тамо где су тајне, неопходно је дубоко ћутање” („εὐθαδε μυστηρια, πολλή σιγή”). „Тумачење Божанствених тајни”, примећује свети Кирил Александријски, „веома је тешко дело, и, могуће, боље је чувати ћутање”.

Превод М. Дабетић

Архимандрит Григорије,
игуман атонског манастира Дохијар

Како васпитавати децу?

Наш пример је главно што може помоћи у васпитању наше деце. Ми морамо бити пример и образац на који ће се ослањати наша деца.

Зато када нема родитеља који би били достојан пример деци, као последицу данас имамо да не можемо наћи људе који би се показали корисним за Цркву, свет, државу... То је грешка која се укоренила у друштву. Говоримо да смо ми већ порасли и да све можемо посматрати, испробати. Али за децу ово апсолутно не приличи. Оно што не приличи за децу, не приличи ни за одрасле. Мени је жао родитеља који нашим данашњим средствима покушавају да одгоје децу. Прототип морамо бити ми. Деца морају бити копија нас, калк. А дете, као што се каже у Светом Писму, „ово је син његове мајке”. Тако су говорили и Грци: „Ово је син своје мајке”.

У породици мора бити мир, тада ће се и деца држати своје породице. Када се дешавају непрестани конфликти, свађе – деца ће отићи одатле, она ће тражити себи гнездо негде на другом месту. Човек од најмањег до најстаријег увек тражи топле загрљаје. Не треба да буде ни вика, ни неслагање, ни свађа – све ово потреса породицу од самог њеног темеља. Дете је принуђено да бежи тамо-амо, да би било где нашло топлину. После овога већ долази у Цркву, у државу да би научио што је потребно, али најпрече су му морали дати његова мајка и отац.

Осим тога хоћу да вас посаветујем: водите децу обавезно на ходочашћа по манастирима.

др Зоран Крстић, протојереј ставрофор

МИСИОНАРСКА ДЕЛАТНОСТ У ПРОШЛОСТИ И САДАШЊОСТИ

1. Кратка историја

Од пада комунизма Руска православна црква предузима озбиљне и систематске кораке ка установљењу и систематизацији мисиологије као богословске дисциплине али, такође, и озбиљне кораке у обнављању и развоју мисионарске активности.

Године 1994. Свети архијерејски сабор РПЦ је донео документ под називом „О православној мисији у савременом свету“ који говори о неопходности обнове мисионарске делатности Руске православне цркве. Светом архијерејском синоду РПЦ је поверено формирање радне групе која ће се бавити планирањем тока обнове, а Комитету за образовање разрада мисиологије као наставног предмета који ће ући у програме црквених образовних институција. Радна група је припремила „Концепцију обнове мисионарске делатности Руске православне цркве“. Концепција је потврђена и усвојена на заседању Светог архијерејског синода 1995. године. У њој се излажу основне богословске смернице православне мисије које обавезују сваког члана Цркве на сведочење сопствене вере.[1]

Даље, 2007. године на заседању Светог архијерејског синода РПЦ потврђена је „Концепција мисионарске делатности Руске православне цркве“. Она формулише основне принципе, циљеве и задатке мисионарског служења РПЦ који се могу даље креативно развијати у раду на терену. Коначно, 2009. године по први пут у историји РПЦ изашао је из штампе уџбеник мисиологије у који је ушло 23 чланка мисионара, богослова и предавача, нарочито састављених за ову прилику.[2]

2. Анализа

Анализирајући „Концепцију мисионарске делатности“ већ на први поглед се примећује да она не користи диференцирану терминологију у односу на такозвану унутрашњу и спољашњу мисију. Обично се за унутрашњу мисију користио термин пастирска делатност а тек је прва проповед Јеванђеља нехришћанским народима сматрана мисијом у правом смислу речи. Ово не можемо сматрати случајним, што говори о озбиљности проблема и дубини кризе, а што и сама концепција наглашава анализом тренутног стања у оквирима Руске православне цркве.

„Питање тренутног стања на мисионарском пољу је од кључне важности за одређивање смера, метода и начина развоја православне мисије. У последњих 800 година Руска Црква се ниједном није нашла пред неопходношћу вршења апостолске проповеди у таквим размерама, у којима би мисионарско поље сабирало милионе људи ослобођених од јарма безбожничке идеологије, који живе на огромном пространству, имајући сопствене културно-историјске специфичности. Настала је парадоксална

ситуација у којој је неопходна друга хришћанизација народа који живе на територији пастирске одговорности Руске православне цркве. Димензије те друге хришћанизације су без преседана.“[3]

Као што можемо видети Концепција мисионарске делатности нимало не улепшава стварност. Тренутну ситуацију карактерише као драматичну и уводи појам „друге хришћанизације“ народа Русије.

Погледајмо, за тренутак, како се Западно хришћанство односи према истоветном проблему.

Општи осећај теолога је да старија поколења све теже преносе веру млађима[4], да у Западној Европи све више расте број индиферентних који не припадају и не желе да припадају ни једној верској заједници и да Европи, рекли бисмо глобално, од Атлантика до Урала, прети опасност да постане, по речима кардинала Каспера, пост-хришћански континент[5].

Папа Јован Павле Други је 1979. године приликом своје посете Пољској, у једном граду који је изграђен око новог комунистичког „светилишта“ – фабрике челика, позвао све да се „новом евангелизацијом“ уморном хришћанству да нови замах[6]. Рекао је следеће: „S križem smo dobili jedan znak, na pragu trećeg tisućleća – u ovom novom vremenu, u novim životnim okolnostima – potrebno je navješćati evanđelje. Započela je nova evangelizacija, kao da je riječ o drugome navješćaju, iako je u stvari uvek isti. Križ uvijek čvrsto stoji uzdignut nad svijetom koji se kreće[7].“ У својој енциклици *Christifideles laici* из 1988. године исти папа каже: „Куцнуо је час за подухват нове евангелизације. Пораст чисте и дубоке вере моћи ће се осигурати једино новом евангелизацијом[8]“. Ову линију је наставио и сада већ умировљени папа Бенедикт који карактеристично каже следеће: „наше vrijeme (treba da) postane sve više vrijeme slušanja riječi Božije i nove

evangelizacije. Ponovno otkrivanje središnjega mjesta božanske Riječi u životu kršćana, pomaže nam otkriti tako dublji smisao onoga što je papa Ivan Pavao II snažno pozvao: nastaviti *missio ad gentes* i poduzeti svim silama novu evangelizaciju, osobito u onim narodima gde je evanđelje zaboravljeno ili trpi ravnodušnost većine zbog raširene sekularizacije[9].“

Проблем је, као што видимо и на Истоку и на Западу исти, дијагноза је иста, само су различити термини „друге хришћанизације“ и „нове евангелизације“ али са истим циљем.

3. Методе мисије

„Концепција мисионарске делатности Руске православне цркве“ се ослања на богато искуство руских мисија као и на рад неколико светих мисионара, посебно у 19. веку који генерално представља „златни век“ мисионарске делатности свих хришћанских конфесија, па и руског Православља. У животу и у раду појединих руских мисионара препознајемо основне и традиционалне методе мисионарске делатно-

Ево једног примера мисионарске активности светог Макарија Глухарева (1792-1847) који је мисионарио у области Алтајских планина у централној Азији. По традицији раних православних мисионара започео је мисију изучавањем језика појединих тамошњих племена. Међутим, његови напори нису уродили плодом. Људи нису реаговали на његове проповеди. „И уместо да напусти мисионарску делатност он је изменио свој приступ. Будући свестан неефикасности проповедања, он је једноставно постао слуга номада. Показујући самим животом основе хришћанске вере, свети Макарије је настојао да за људе који га окружују постане пример макар у два области – у медицини и хигијени[10].“ У области хигијене он се није заустављао на речима о томе шта може нанети штету већ је сам улазио у домородачка станишта и чистио их. Свети Макарије је са својим пријатељима у општежићу утврдио међу домородцима богословску концепцију начина живота који треба да буде својствен хришћанској заједници. У овом примеру је, дакле, реч о сведочењу као претпоставци и основној методи сваке мисије у прошлости и у садашњости.

сти Источне цркве, које ће нас одвести у прошлост, до врхунца и узора сваке мисије, до рада солунске браће Кирила и Методија.

Руске мисије током 19. века су постојале како у европском тако и у азијском делу Царске Русије али и изван њених граница. Посебно је била успешна мисија у Јапану под руководством светог Николаја Касаткина, затим на Аљасци, итд.

Следећи корак који карактерише традиционални византијски приступ мисији који су овековечили свети Кирило и Методије у 9. веку састојао се како у преводу Светог Писма, тако и богослужења и богослужбених књига на локалне језике, што је довело, како сматра отац Јован Мајендорф, „до стварања хришћанских нација које су дубоко примиле хришћанство у свом етничком и културном живо-

ту[11]“. Данашњим речником ми бисмо то назвали инкултурацијом. Рад свете браће и њихових ученика није био само преводилачки него и језикотворни. „У току процеса превођења они су, фактички, изградиле нарочит словенски језик који је по својој природи језик превода Светог Писма и богослужења и који се данас назива црквенословенски[12].“

4. Савремени циљеви мисије

У овом делу рада бих покушао да одговорим на питање да ли су традиционалне методе мисије, с обзиром на постављене циљеве, довољне за успех „нове хришћанизације“. Претходно питање и питање свих питања је шта би се подразумевало под њеним успехом. Поменути свети Макарије је за свог живота крстио 675 људи. Да ли је то успех или неуспех? Реч је, свакако, о вечитој дилеми квантитета и квалитета.

Концепција наводи да је „коначни и глобални циљ православне мисије у ширем смислу остварење првобитног Божијег замисла, теосис целокупне творевине.

У ужем смислу, мисија представља делатност ширења православне вере, уцрковљавања људи ради новог живота у Христу и предавања искуства богоопштења. У том смислу, најнепосреднији циљ мисије је изградња евхаристијских заједница до краја земље[13]“.

Овако схваћени циљеви мисије, можда више указују на експанзију, на квантитет а мање на специфична питања квалитета, односно аутентичности хришћанског живота и мисије чије постојање често подразумевамо а да то не одговара у потпуности фактичном стању.

Поменуте традиционалне методе сведочења и инкултурације су апсолутно неопходне, али се питам да ли је још један нови метод, метод самокритике неопходан данашњем времену и новој хришћанизацији.

Као узроке савремене веће или мање апостасије „Концепција“ наводи вишедеценијски безбожнички режим и савремену културу са елементима неопаганства. Искуства других средина говоре да се и поред учињених напора апостасија наставља, што наводи на помисао да проблем постоји и у самим структурама традиционалних хришћанских европских цркава које губе своје чланове, а да је узрок најпре у квалитету вере – да крштени, донекле катихизовани, а често и рукоположени чланови традиционалних цркава нису способни да сведоче своју веру, а затим и у односима који владају између чланова тела цркава, често безличним и бирократизованим.

Тако долазимо до парадокса, да дијагностикована ситуација није проблем света већ проблем Цркве. Сама институционална Црква треба најпре да буде евангелизована да би даље могла да изврши другу хришћанизацију или другу евангелизацију.

Оваква и слична мишљења срећемо код појединих теолога свих хришћанских конфесија. Поменућу један папски документ о Цркви у Европи где папа Јован Павле Други указује да све мањи ослонац треба да буде на традиционалним верницима који рођењем увећавају број верних, а да треба да се учини заокрет према увереној и уверљивој вери. „Propoved jevandelja nade podrazumeva, dakle, da se ubrza prelaz sa vere koja se oslanja na društvenu tradiciju, koliko god da je ona važna, na ličnu i zrelu veru, obrazloženu i svedočansku[14].“

5. Закључак

Какав би могао да буде закључак који би наговестио смисао и циљеве савремене мисионарске делатности проповедања Јеванђеља крштеном Европљанину охладнелог срца, уз сво уважавање напора Руске цркве да систематски почне да се хвата у коштац са горућим проблемом?

Сам Христос није био Онај који шаље поруке другима већ Онај који је живео са другима, васпитавао их за заједништво

и све то радио без помоћи тадашњег политичког система. Такав је начин

мисије наставила и Црква све до Константина. Тај тип Цркве називамо црквом „малог стада“, а од свих њених карактеристика издвајам заједништво и висок ниво солидарности међу члановима. Мисионарска делатност нема потпору ни у чему другом сем у аутентичности хришћанског живота.

Од равноапостолног светог цара Константина па надаље, превладава тип цркве народа где једна моћна држава и моћна култура, попут Византије и касније

Русије, на Истоку, стоје иза мисионарске делатности и дају јој и друге елементе сем аутентичности хришћанског живота, мислим пре свега на политичност. Тако да имамо ситуацију да неполитичност првог типа црквеној заједници претежно даје квалитет, док јој политичност другог типа претежно даје квантитет, при чему ни квалитет није искључен.

Морамо се сада запитати и бити искрени и према себи и према другима – шта ми, све европске, традиционалне цркве желимо и за чим жалимо? Да ли за тим што нам се цркве празне или за квалитетом вере? Искрен одговор на ово питање одређује и начине савремене мисије. Уколико жалимо за квантитетом он се неће постићи без неке нове политичности хришћанства, а о чему, рекао бих нажалост, има индиција у појединим помесним православним црквама. Овакав циљ не би морао да води и преиспитивању унутрашњег црквеног стања. Међутим, уколико желимо квалитет онда је први корак сагледавање свих нехришћанских односа који су се угнездиле у наш црквени живот, а пре свих и изнад свих анонимност и пасивизација.

Ако смем да, на крају, изнесем своје мишљење, сматрам да пут није апсолутно опредељивање за један или други тип Цркве. Они су и у прошлости постојали напоредо, постоје и сада, постојаће сигурно и у будућности. Мисионарске или пастирске напоре би требало уложити у конституисање јасног и препознатљивог црквеног језгра на свим нивоима, на које би се даље надовезивали традиционални верници различитих категорија а који би у том језгру видели узор и сведочанство аутентичног хришћанског живота.

Белешке

[1] *Мисиологија*, Каленић, Крагујевац 2012., стр. 29

[2] Види исто, стр. 30

[3] Исто, стр. 11

[4] Mons. Mile Bogović, „Načini prenošenja vjere u prošlosti i sadašnjosti“, RTС, Vol. 37, No. 1, 2011., стр. 202

[5] Walter Kasper, „Nova evangelizacija – pastoralni, teološki i duhovni izazov“, *Služba Božija*, Vol. 35, No.2, 2000., стр. 81

[6] Види Т. Ivančić, „Iskustvo nove evangelizacije u Hrvatskoj“, BS, Vol. 81, No. 3, 2011. стр. 580

[7] Цитирано према Rino Fisishella, „Teologija nove evangelizacije“, *Spectrum – ogledi i prinosi studenata teologije*, Vol. No. 1-2, 2012., стр. 15

[8] Цитирано према Т. Ivančić, „Iskustvo nove evangelizacije u Hrvatskoj“, BS, Vol. 81, No. 3, 2011. стр. 580

[9] Цитирано према Rino Fisishella, „Teologija nove evangelizacije“, *Spectrum – ogledi i prinosi studenata teologije*, Vol. No. 1-2, 2012., стр. 16

[10] Јаков Стамулис, *Савремено православно мисионарско богословље*, Београд 2005., стр. 73

[11] Исто, стр. 285

[12] *Мисиологија*, Мисионарско одељење Руске православне цркве, Каленић, Крагујевац 2012., стр. 77

[13] Исто, стр. 12

[14] Цитирано према Т. Ivančić, „Iskustvo nove evangelizacije u Hrvatskoj“, BS, Vol. 81, No. 3, 2011. стр. 58.

Горан Мићић, протонамесник

ХИЛАНДАРСКИ ПУТОКАЗИ

Док ходамо стазама и предивним вртом
Осећамо присуство Твоје
Од силног усхићења постајемо ведри и снажни
Мењамо се, цело биће Бога тражи
Застајемо у трену загледи у стену
Она ту годинама стоји, сведочи о времену
О људима који су пре нас дошли, спознали вечну

истину...

Хиландаре славни, светило вере наше
Духовна лиро исписана пером благочестивих
монаха

Ризницо мудрости, поносе Светих предака
Колико је златних нити извезено, молитви
услишено

На месту најрадоснијег сусрета оца и сина
Светога Саве и Симеона, два највећа Србина...
Као да је време стало, гледамо лица људи
Полако и тихо у храму умилно богослужењене
нас буди

Молитвена лица подвижника и аскета под
светлом свећа

Певају најлепше химне, а у срцу неописива срећа
Дошли смо да се поклонимо и исповедимо грехе
своје

Целивамо икону њену, Богородицу Тројеручицу
највећу светињу

Сузе у очима и поглед ка најлепшем лику
Како описати и исказати захвалност превелику...

Сабирамо мисли своје, спомињемо имена
сродника

А у храму чујемо речи:

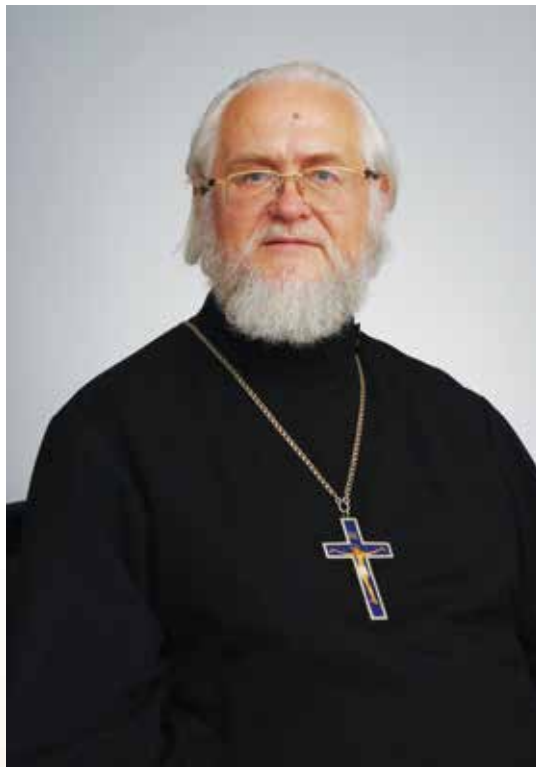
Благословено Царство Оца и Сина и Светога
Духа...

Владислав Ципин, протојереј

ШЕСТИ ВАСЕЉЕНСКИ САБОР

Император Константин IV је 10. септембра 680. године издао у име престоног патријарха Георгија сакру о сазиву Сабора, који се отвара „у царству боговенчаних и најсветлијих господара Флавија, најпобожнијег Константина, богопостављеног великог господара, постојаног августа и самодршца у двадесет седму годину царевања његовог и у тринаестој конзулства његовој богомудрој кротости, такође богочуване браће његове Ираклија и Тиверија, у двадесет другој години, седмог дана месеца новембра, индиктиона девето”,¹ то јест 7. новембра 680. године, у Трулској палати императорског дворца. Латински назив палате *in trullo* повезан је с њеном лучном таваницом. На првих 11 заседања Сабора председавао је император Константин. На председавању су са десне стране од императорског трона заузимали места патријарси Константинопољски Георгије, Антиохијски Макарије и апокризијар Александријског престола, јеромонах Петар. Са леве стране од императора седе-

ли су папски легати – презвитери Теодор и Георгије и ђакон Јован, а такође местобљуститељ Јерусалимског престола, презвитер Теодор. Насред палате на аналогу лежало је Јеванђеље.

Првом заседању присуствовала су 43 епископа, а затим је број учесника Сабора растао. Испод последњег дела стоји 174 потписа епископа или клирика као њихових представника. Теофан Исповедник у свом „Летопису” пише о „Васељенском шестом Сабору од двеста осамдесет девет епископа” – али ово је несумњиво преувеличан број саборских отаца. Сабор је трајао више од десет месеци: од 7. новембра 680. до 16. септембра 681. године. За то време одржано је осамнаест заседања. Почињући од дванаестог заседања, на њима су председавали императором одређени чиновници – патрицији.

Већ на првом заседању повела се оштра богословска дискусија. Представници папе, обративши се императору, изјавили су: „Пошто су овоме пре око 46 година били предстојатељи у различито време овог царског богочуваног вашег града, то јест Сергије, Павле, Пир и Петар, такође Кир, који је некад био предстојатељ Александријски, и Теодор, бивши епископ града званог Фаран, и неки други који су следили њима, увели су неке нове изразе, противне православној вери, и произвели пометњу у Васељенској Цркви, исповедајући и учећи да је у домостроју оваплоћења једног од Свете Тројице, Господа нашег Исуса Христа, једна воља и једно дејство, и много пута верно предати вам наш апостолски престо одбацио је ово учење, потом их

умољавао и досад никако није успео да их одврати од таквог клеветничког мишљења: зато молимо боговенчани ваш ауторитет, нека представници најсветије Константинопољске цркве кажу откуд су се појавиле ове новотарије”.²

Император је замолио Константинопољског и Антиохијског патријарха да дају објашњења. Изазов, бачен од стране папских легата, прихватио је патријарх Антиохијски Макарије и, како се показало, он се, по старом, придржавао монотелитске христологије: „Ми нисмо чинили никакве новотарије у учењу, него како смо примили од Васељенских Сабора и светих уважених отаца, исто тако и од предстојатеља овог светог града Сергија, Павла, Пира и Петра, такође од Хонорија, бившег папе древног Рима, и Кира, бившег папе Александријског, то јест о вољи и дејствима”.³ Ради потврђивања сагласности монотелитског учења са Предањем, патријарх Макарије је замолио да донесу у палату акте претходних Сабора. По

наређењу императора, хартофилакс, ђакон Георгије донео је из патријаршијске библиотеке зборник дела, а антиохијски клирик, јеромонах Стефан јавно је прочитао једно место из аката III Васељенског Сабора – цитат из посланице Светог Кирила Александријског императору Теодосију II, где се говори да кроз Господа Исуса Христа „цареви варују и силни творе правду, као што је речено у Писму, јер је воља Његова свемогућа”,⁴ после чега је Макарије рекао: „Ево, господару, ја сам доказао да је у Христу једна воља”.⁵ У одговор на толико површан „доказ” папски представници су објаснили да је „Свети Кирил написао ове речи имајући у виду Божанствену и сведржитељску природу Његову, која је код Њега заједничка са Оцем и Светим Духом”.⁶

Појединачан, ишчупан из контекста израз био је, наравно, недовољан да би се на основу њега чинили богословски закључци. Зато су, по указу императора, дела Ефеског Сабора била прочитана у потпуности, а на другом саборном заседању, које је одржано 10. новембра, прочитана су била дела Халкидонског Сабора. Приликом читања томаса папе Лава, представници Римске Цркве обратили су посебну пажњу на речи о томе да „онда и друга природа, у узајамном општењу, поседује дејства својствена њиховој природи”,⁷ пронашавши у њима отачко сведочанство о два дејства у Христу, али је патријарх Макарије, обраћајући се императору, рекао: „Ја, господару, не исповедам два дејства и не мислим да је блажене успомене Лав у овим речима говорио о два дејства”. Након овога уследио је његов дијалог са императором: „Ти тврдиш да је он ис-

поведао једно дејство?” – „Ја не говорим о броју, него, следећи Дионисија називам Његова дејства богочовечним...” – „Како ти схваташ богочовечно дејство?” – „Ја нисам размишљао”.⁸ Читање саборских аката било је обновљено и наставило се до краја заседања.

На трећем заседању, које је одржано 13. новембра, била су прочитана акта V Васељенског Сабора. При томе откривени су били фалсификати: „беседа блажене успомене Мине, архиепископа Константинопољског, Вигилију... папи Римском, о томе да је у Христу једна воља”,⁹ показала се као фалсификат, укључен у акте

ара 681. године, настављено је било читање зборника патријарха Макарија и за његове помоћнике су изрицани оци који су, по његовом убеђењу, држали учење о једној вољи у Христу. Саслушавши их, посланици папе су изјавили: „Представљеним сведочанствима богољубазни Макарије, архиепископ Антиохијски, Стефан, ученик његов, Патар богољубазни епископ Никомидијски, и Соломон, Богољубазни епископ Кланејски, никако нису доказали једно хтеће и једно дејство у домостроју оваплоћења Господа нашег Исуса Христа... Они су истакли за сведочења о једном хтењу

у домостроју оваплоћења Господа наше Исуса Христа она која се односе на учење о једној вољи Тројице; а та сведочења, која се тичу дела и односе се на домострој оваплоћења... они су изопачили и у смислу и у изражавању”.¹¹ Зато су папски легати замолили да провере представљене преписе са свицима оригиналних текстова отаца, који се чувају у патријаршијској библиотеци. Следећег дана, 13. фебруара, сами легати представљали су зборник светоотачких сведочанстава о две воље и два дејства у Христу.

Осмо заседање Сабора одржано је 7. марта. Оно је имало пресудан значај. На њему је патријарх Константинопољски Георгије, раније исказавши подршку своје Антиохијском сабрату, изјавио своју сагласност са исповедањем дијателитског учења, изложеног у посланици папе Агатона императору Константину. Одмах за њим су и други епископи Константинопољског патријархата

изјавили своју приврженост учењу о две воље у Христу. Затим се император обратио патријарху Макарију: „Како ви мислите о домостроју Господа нашег Исуса Христа?”¹² У одговору се Макарије, без страха од тога што су његови бивши истомишљеници променили своја убеђења, поново солидарисао са монотелитским учењем: „Ми... исповедамо једног Господа нашег Исуса Христа у новом лику, без телесних хтења и човечијих помисли, зато што, имајући једно хтеће за прихватање ових страсти, Он је... имао једну те исту силу за преношење свих њих... и у овоме смо сагласни са учењем како пет светих Сабора, тако и богомудрог Хонорија, Сергија, Павла, Петра и осталих... исповедајући у Господу нашем Исусу Христу једно ипостасно хтеће и богомужно Његово деловање. Ми... исповедамо да је, очовечивши се, Бог Логос извршио божанствено не као Бог, и човечанско не као човек, него је извршио неко ново богомужно деловање”. По наредби императора у палату је било достављено и наглас изложено у писменом виду Макаријево исповедање. У њему је он анатемисању на Васељенским Саборама раније осуђених јересијарха и јеретика прикључио „присаједињене њима, који није достојан имена, Максима и безбожних ученика његових; овај многобожац (Свети Максим Исповедник – В. Ц.) учио је манихејству и одбацивао тело Христа, Бога нашега;

V Сабора за време патријарха-монофизита: патријарх Мина скончао је шест година пре Сабора, сазваног за време патријарха Евтихија. Кривотвореност овог документа раскринкала је и та околност, што листови који садрже ову „Беседу” нису били обележени. По наредби императора ови листови су били удаљени из аката V Васељенског Сабора. Приликом каснијих истраживања специјалне комисије, укључена под погрешним датумима, као фалсификат се показала и посланица папе Вигилија, адресирана императору Јустинијану и августу Теодору, са спомињањем једне енергије у Христу. Читање ових посланица било је прекидано примедбама папских легата о томе да Вигилије никада није исповедао једну енергију.

На следећем заседању, 15. новембра, био је оглашен грчки превод посланица папе Агатона и Римског сабора, адресираних императору Константину и његовим сауправитељима, августима Ираклију и Тиверију. Пето заседање Сабора одржано је после двадесетодневног прекида – 7. децембра. На њему је био јавно прочитан – као представка патријарха Антиохијског Макарија – свитак извода из дела светих отаца, „који су учили”, како он тврди, „о једној вољи Господа нашег Исуса Христа, која је такође воља Оца и Светог Духа”.¹⁰

Затим је деловање Сабора било прекинуто за више од два месеца. На заседању, које је одржано 12. фебру-

(анатемишем) и безбожно његово учење, које су пре нас одбацили блажени оци наши; ја подразумевам Хонорија, Сергија и Кира и оне учитеље и заштитнике који су били после њих¹³. Затим је Макарије спомену међу противницима Максимовог учења прадеду императора Константина IV, Ираклија. Као одговор на предлог императора да исповеди веру у „два природна хтења и два природна дејства¹⁴ у Христу, Макарије је изјавио: „Нећу рећи да су два природна хтења и два природна дејства у домостроју оваплоћења Господа нашег Исуса Христа, макар ме исекли на ситне комаде и бацили у море¹⁵. Саслушавши Макарија, оци Сабора направили су проверу преписа из дела отаца које је он начинио са њиховим изворним текстовима, и као резултат били су „установљени пропусти, начињени, према сопственој изјави патријарха Макарија, са циљем заснивања монотелитства¹⁶“.

На заседању 8. марта наставила се провера избора светоотачких цитата, изведених од стране Макарија и његових помоћника, са изворним текстовима отаца, током које је у њој пронађено доста кривотворења и злонамерних пропуста. Патријарху Макарију и његовом ученику Стефану била је предочена кривица, на основу које је изнет саборни приговор: „Пошто је јасно откривено да сте се ви постарали за искривљење божанствених догми и изопачили сте учење светих и поштованих отаца, а пре свега прихватили мишљење јеретика и следили ономе што су они учили на погибел православног народу, ми одређујемо да будете лишени сваког јерархијског достојанства и службења¹⁷. Разлегла се акламација: „Многаја лета императору! Православном императору многаја лета! Напоље јеретика! Новоме Евтихију зла лета! Новоме Аполинарију зла лета! Напоље јеретика!¹⁸ И Макаријев ученик Стефан – како о томе саопштавају „Дела“ Сабора – „био је изгуран и истеран напоље¹⁹“.

На десетом заседању, 18. марта, настављено је читање патристичких сведочанстава, објављени су били и текстови анатемисаних јеретика, у којима су пронађене јеретичке идеје, које су компромитовале заштитнике учења о једној вољи у Христу својом блискошћу или истоветношћу са њиховим расуђивањима. У закључку су епископи, клирици и монаси, који су раније допуштали монотелитске исказе, објавили своја исповедања, у којима су изнели своју савршену сагласност са дијателитским учењем, које се садржи у посланици светог папе Агатона и Римског сабора.

Заседање Сабора почело је 20. марта читањем посланице патријарха Јерусалимског Софронија патријарху Константинопољском Сергију, које су признате као православне. Затим се приступило објављивању дела већ осуђених на Сабору Макарија и његовог ученика Стефана, прекинутог саборном одлуком: „Прекинути читање ових душепогубних дела²⁰. Ради доказивања узајамног једномислија јеретичких сведочанстава одлучено је било „извући из ових дела... очигледна богохулства²¹. Затварајући заседање, император Константин је објавио да не може присуствовати следећим заседањима, када је „већ највећи и најважнији део садашег посла завршен²², због заузетости „делима наше христољубиве државе²³, наредивши патрицијима Константину и Анастасију и конзуларијима Полиевкту и Петру, који су присуствовали Сабору, да представљају на њему императора. Самим тим на њих су прешле председавајуће обавезе.

На дванаестом заседању, 22. марта, продужено је било читање докумената који се односе на прву фазу спорова, прекинуто појављивањем јереси. Уочи затвореног заседања чиновник који представља императора обратио се оцима Сабора: „Најпобожнији и богопостављени наш господар и велики император, подражавајући приликом сваког случаја у човекољубљу Бога који га је крунисао и очекујући обраћење Макарија, пита преко нас, недостојних слугу, ваш најсветији васељенски Сабор, хоће ли бити он установљен на свом престолу, ако се обрати после његовог свргавања од стране вашег светог Сабора?²⁴ Одговор је био категоричан: „Божанствено правило никако не дозвољава Макарију да седи на учитељском престолу, старајући се да прља у догматима безбожја... зато наш свети Сабор... никако не прихвата на светитељском престолу овог Макарија... саборно свргнутог и анатемисаног, већ још моли да га удаљите иза граница овог богочуваног и царујућег града заједно са његовим истомишљеницима²⁵. Императорски чиновници прихватили су да испуне овај став, после чега су присутни на Сабору представници Антиохијске патријаршије изабрали наследника свргнутоме Макарију, тако да је на заседању Сабора, одржаном 5. априла, учествовао Теофан, нови патријарх Антиохије.

На тринаестом заседању, 28. марта, Сабор је донео одлуку у односу на раније скончале јересијархе. Њихова дела су била означена „туђим апостолском учењу и одредбама светих Сабора и свих славних светих отаца“ и „душепогубним²⁶. У прихваћеним одлукама даље се говорило: „Безбожне њихове догмате одбацујемо, а пресудили смо да се њихова имена искључе из свете Цркве Божије; управо имена: Сергија,

бившег предстојатеља овог богочуваног и царског града, који је почео преписку о овом безбожном догмату, Кира Александријског, Пира, Павла и Петра... потом Теодора, епископа Фаранског... Осим тога, налазимо потребним да заједно с њима свргнемо из свете Цркве Божије и предамо анатема и Хонорија, бившег папу древног Рима, зато што смо из његових писама Сергију убеђени да је он потпуно делио његово мишљење и потврђивао његово безбожно учење”.²⁷

Осуда Хонорија није изазвала на Сабору ни протесте, ни уопште било какво противно дејство од стране папских легата, који, очигледно, нису веровали у папску непогрешивост – егзотични „догмат” I Ватиканског сабора. Посланице Светог Агатона инсистирале су само на томе да Сабор формулише православно учење о две воље и два дејства у Христу, чиме су послужили како излагање самог догмата у саборном оросу, тако и осуда лажних учења, оног догмата изопаченог, заједно са анатемисањем самих јересијараха, укључујући и Хонорија који је у своје време заузимао Римски престо.

његово анатемисање. „Оуђивање Хонорија”, пише П. П. Јоану, „у стварности никако није умањило ауторитет Петровог престола у питањима вере”.²⁸ Међутим, дате околности доказују супротно ономе што хоће да докаже досетљиви канониста. Ако би, пре осуђивања Хонорија, папе полагале право на катихетску непогрешивост, и Црква њихове захтеве признавала законитим, онда осуда Хонорија или није могла да се обави, или би својом осудом папе Сабор одбацио претходно признате захтеве. У ствари, Римска катедра у том часу још није претендовала на непогрешивост, и зато, осуђујући једног од епископа који су је заузимали, слично томе како су на другим Саборима осудили друге епископе, у том збиру су и предстојатељи првих престола, Сабор, говорећи речима П. П. Јоануа, „није умањило ауторитет Петровог престола”. Ни Светог Агатона, ни његове наследнике, изузетно исправне у питањима која се тичу прерогатива Римског престола, осуда Хонорија није помутила.

Римска катедра у том часу још није претендовала на непогрешивост

Случај са саборним анатемисањем Хонорија – бреша у заштити учења о папској непогрешивости

Од тог доба случај са саборним анатемисањем папе Хонорија представља по себи најрањивију брешу у заштити учења о папској непогрешивости, из којег са логичком неминовношћу проистиче теза о томе да ниједан од законитих епископа Рима није могао погрешити приликом званичног излагања вероучења. Ради очувања ове чудновате идеје тражи се изузетна дијалектичка дрскост. Њу је, наиме, пронашао познати апологета папске непогрешивости из унијатских кругова – П. П. Јоану. Гледишта папе Хонорија су, тврди он, била православна, али изражена неуспелим језиком, што је послужило монотелитима као оружје против заштитника православног учења о две воље у Христу, за шта је Хонорије и био осуђен на Сабору; зато су папе – наследници Хонорија и признавали

Сабор је 5. априла саслушао акта претходног Сабора, и као резултат у њима су биле пронађене злонамерне интерполације – текстови који су садржавали изразе подесне за учење о једној вољи у Христу. Анализа разматраних докумената завршила се проглашавањем „анатеме такозваној беседи Мине Вигилију и... књжицама Вигилија блаженог спомена Јустинијана и Теодоре, који су се показали фалсификованим”.²⁹ Иза овог уследила су клицања: „Анатема свим кривотворитељима дела Светог и Васељенског петог Сабора. Анатема онима који су проповедали ус-

мено и излагали писмено, који су проповедали или ће проповедати једну вољу и једно дејство у домостроју оваплоћења Господа нашег Исуса Христа... Светим четирима Саборима вечна памјат. Светом петом Сабору вечна памјат. Многаја љета императору. Многаја љета великом императору Константину. Многаја љета императору миротворцу. Многаја љета чувару Православља. Сине Божији, дај му живота. Сине Божији, дај му победу”. На крају заседања, према предлогу епископа Тримитунтског Теодора, било је објављено слово Светог Атанасија Александријског „На јеванђељску изреку *Сада је душа моја узбуђена* (Јн. 12, 27)”,³⁰ у којем свети отац говори о Господу: „Он је, иако Бог, али у телу, и спрам тела испуњава послушање, и над вољом плоти односи победу вољом Божанства... Вољи плоти предстојало је да буде побеђена, потчињавајући се вољи божанственој”.³¹ У слову Светог Атанасија Сабор је нашао јасно светоотачко сведочанство о црквеном исповедању две воље у Христу: божанствене и човечије.

У Светософијској саборној цркви престонице 14. априла је васкршњу Литургију по западном обреду вршио папски легат, епископ Римске Порте, Јован.

У саборску палату 26. априла био је позван највећи опонент – јеромонах Полихроније. Фанатични монотелит, уверен у своју праву, он је ватрено проповедао јерес и, вероватно, стекао немало поклоника. Због размера опасности коју је носио са собом, била је прихваћена одлука да га позову на Сабор. Када су га увели у саборну палату и затражили да изложи своју веру, он је дрско одговорио: „Даћу излагање своје вере

ма принели мртваца. На месту обећаног чудотворења окупило се мноштво народа. Полихроније је положио своју хартију на леш, али без обзира на то што је „чекао неколико часова и дошаптавао му”,³⁵ чудо се није догодило, умрли није васкрсао. Разлегло се клицање: „Анатема новоме Симону, анатема Полихронију, заводнику народа”.³⁶ Када су се учесници Сабора вратили у Трулску палату, Полихронију су предложили да исповеди веру у две јестествене воље и два јестествена дејства у Христу, у нади да је, доживевши фијаско, схватио од каквог извора му је сугерисана увереност

у своју исправност, али он није променио своја убеђења, већ је рекао: „Као што се каже у запису који сам пружио и положио на мртваца, тако ја верујем у једну вољу и богочовечно дејство, и друго ништа не кажем”.³⁷ Сабор је одлучио да га лиши његовог чина и монаштва, после чега је „свети Сабор ускликнуо: Јеретику Полихронију и онима који мудрују заједно с њим, анатема; Макарију, Стефану и Полихронију анатема. Тројица је свргнула тројицу”.³⁸

После иступа приређеног од стране Полихронија, у саборским делима наступио је дугачак прекид, и следеће заседање одржано је тек 9. августа. Управљајући се

према крајњој убедљивости својих одредби за оне који сумњају и колебају се, што је побудило саборске оце да пруже несрећном Полихронију могућност да изнесе своју немоћ и безумље, чиме су открили неоснованост његовог исповеданог учења, Сабор се сагласио да саслуша неког презвитера Константина из Апамеје, који је, признајући разлику две природе у Христу, у исто време проповедао да је човечанска воља у Њему присутна само до Голготе, а на крсту „Господ ју је оставио и свукао са себе заједно са крвљу и телом”.³⁹ Притом је инсистирао на свом једномислију са свргнутим патријархом Антиохијским Макаријем. Реакција Сабора на ово исповедање били су повици: „Ово је учење манихејаца; ово је вера Аполинарија. Анатема њему са догматима његовим; анатема новоме Манију... свим јеретичима анатема”.⁴⁰ Свргнути Константин био је удаљен из Трулске палате, а саборско заседање завршило се многолетњем „православном императору... миротворцу... новом Маркијану... новом Теодосију... новом Јустинијану... чувару Православља”,⁴¹ а такође папи Агатону, патријарсима Георгију и Теофану, православног Сабора и синклиту, и персоналним анатемама јеретичима: умрлим Теодору Фаранском, Сергију, Киру, Хонорију, Пиру, Павлу, Петру, Макарију и живима Макарију, Стефану, Полихронију и „Анергију који је епископовео у Перги”.⁴²

Седамнаесто заседање одржано је 11. септембра. Његов стенограм сачуван је само у латинском преводу.

на гробу мртваца са призивањем Сина Божијег, како би га Он васкрсао; ако он не устане, онда, ево, Саборе и императоре: нек буде са мном шта вам је угодно”.³² Сабор му је изашао у сусрет, прихвативши његов необичан услов, после чега је Полихроније поднео неку грамату. Она је гласила: „Ја, Полихроније, приступам и поклањам се најкроткијем и боговенчаном императору Константину... И видео сам мноштво мужева у белим одежама, и у средини – мужа... који ми је говорио... пожури, реци императору Константину, да он није измислио нову веру”.³³ Карактеристичан детаљ, који говори о ограничениости историјског виђења фанатика – у његовој представи ново или старо мери се размерама његовог живог сећања: монотелитско веровање, које је владало у империји у време његовог детињства, а оно је падало у време владавине Ираклија – то је „стара вера”, у чију заштиту је он стао; суштина ствари се не мења од уплитања у ситуацију визионарског или халуцинантног елемента. „И када сам ишао из Ираклије у Хризопол”, гласила је даље грамата, „и заустављао се под ужареним сунцем... видео сам мужа страшног, веома светлог. Стао је наспрам мене, говорећи: ко не исповеда једну вољу и богомужно дејство, тај није хришћанин. Ја рекох: то је предодредио и премудри император Константин: једну вољу и једно дејство. Он рече: веома добро и богоугодно”.³⁴

Саслушавши Полихронијев запис, оци Сабора су изашли из Трулске палате у двориште, где су на носили-

На овом заседању био је састављен биланс оног што је учињено на Сабору и израђен пројекат саборског одређења вере.

Завршна 18. седница VI Васељенског Сабора одржана је 16. септембра. На њој је поново председавао император Константин IV, појавивши се у саборској палати. На овом заседању прихваћена је догматска одредба – орос, у којем су били поновљени симболи вере одвојено I и II Васељенског Сабора, одломци из ороса IV и V Сабора и ново одређења вере, које је подвукло црту споровима о једној или две воље у Христу: „Проповедамо, сагласно учењу светих отаца, да су у Њему два јестествена хтења или воље нераздељиво, неизмењиво, неразлучиво, несливено (прави се класична халкидонска формула у односу на две природе у Христу, која се састоји од четири одричуће одредбе у датом оросу, примењене на две воље – В. Ц.), и две јестествене воље нису супротстављене, као што су говорили безбожни јеретици, да не буде, него човечанска Његова воља уступа, не противречи или се бори, већ се потчињава Његовој божанственој и свемогућој вољи... Потврђујемо у једном те истом Господу нашем Исусу Христу, истинитом Богу нашем, два јестествена дејства нераздељиво, неизмењиво, неразлучиво, несливено, то јест божанствено дејство и човечанско дејство”.⁴³ Онима који се дрзну да проповедају другачије учење Сабор прети: епископима и клирицима – свргавањем, а монасима и мирјанима – анатемом.

Први су ставили потписе испод ороса тројица папских легата: римски презвитери Теодор и Георгије и ђакон Јован, који су на Сабору представљали Светог Агатона. Иза њих стављају потписе патријарх Константинопољски Георгије, местобљуститељ Александријског патријаршијског престола презвитер Петар, новоизабрани патријарх Антиохијски Теофан, местобљуститељ Јерусалимског престола презвитер Георгије. Следећи потпис припада Солунском епископу Јовану, а даље следе потписи осталих учесника Сабора: епископа или презвитера који их замењују. Испод свих постављен је потпис императора – „Константин, у Христу император и самодржац римски”.⁴⁴

На крају заседања император је изговорио беседу, у којој је изразио жељу да „све цркве Божије једним уснама и једним срцем узносе песме милосрдном Богу нашем, правилно схватајући речи Његове истине, а гордост свакојаке јеретичке сумње да буде сасвим уништена Његовом добротом”.⁴⁵ У одговор на овај говор била је оглашена приступна беседа императору од лица Сабора. Сабор је такође упутио папи Агатону посланицу са изложеним саборским одлукама.

Приврженицима јереси претили су не само црквеним претњама, него и казним санкцијама

По окончању саборских заседања у атријуму храма Свете Софије био је окачен императорски едикт, којим се, према утврђеној традицији, саборним одлукама придавао статус државног закона, тако да су приврженицима јереси претили не само црквеним претњама, него и казним санкцијама: чиновницима – конфисковањем имовине и „лишавањем појаса”,⁴⁶ то јест удаљавањем из службе, а појединим лицима – прогањањем „из овог царског и уопште сваког нашег града”.⁴⁷

У делима VI Васељенског Сабора постоје особени по којима се разликује од претходних Сабора: једва нешто већи део његових аката сачињавају ауторитативни текстови, саборни и светоотачки, који су оглашени на његовим заседањима. Дискусија се водила, саслушала су се јеретичка мишљења, али као одговор су послужили не само аргументи православних учесника Сабора, већ и сведочанства позајмљена из дела отаца. Још једна црта која карактерише Сабор – то је изузетно високо уважавање које су показали у односу према епископу Рима, Светом Агатону. Чак ни томос папе Лава Великог на IV Васељенском Сабору није прихваћен у Халкидону с таквим пијететом и послушањем као посланица Светог Агатона и Римског сабора 125 отаца, који је претходио Васељенском Сабору. Али из ове околности било би пренагљено закључити да је постојао нарочити вероучитељски ауторитет Римске катедре за признавање VI Васељенског

Сабора. Слична претпоставка руши се тиме што оце Сабора, а такође легате Светог Агатона, нимало није збунило анатемисање папе Хонорија. Нико на Сабору, чак ни папски легати и западни епископи, који су учествовали у њему, нису прозборили ни словце у заштиту јересијарха, нико није покушао да искључи његово име из броја на Сабору посмртно осуђених главних виновника ширења монотелитске јереси. По традицији утврђеној од времена првих Васељенских Сабора осуђивању нису подвргнути императори, који су били покровитељи јеретика и делили њихове заблуде – ни Ираклије, ни Констант, слично томе као што се II Васељенски Сабор уздржао од анатемисања императора Констанција или Валента, који су се придржавали аријанских убеђења.

Дајући завршну карактеристику Сабору, А. В. Карташев је приметио не без приговора: „Сабор је широке руке делио комплименте за подршку православљу. Али он је у потпуности ћутао о два стуба православља, о два мученика чијом су се силом и примером, наравно, надањивали оци Сабора. Ни папа Мартин ни Максим Исповедник нису споменути у опширним материјалима Сабора ни једном речју! То је опет за љубав политике, јер се званично сматрало да су Свети Мартин и Свети Максим пострадали не за веру, већ као политички преступници(!). Тако се политички притисак надвио над Васељенским Саборима”⁴⁸ Оци Сабора могли су, разуме се, да спомену и једног и другог исповедника, али за специјално разматрање њихових дела на Сабору у ствари није било основа: Свети Мартин и Свети Максим нису подвргнути црквеној осуди, зато и није било потребе за њиховом црквеном рехабилитацијом. Обојица су била осуђена према политичким оптужбама, и поновно разматрање њихових дела није могло по природи ствари да уђе у надлежност црквеног Сабора, али саборно анатемисање јересијараха, међу њима и оних на којима је лежала кривица због расправе са исповедницима Православља, отворило је пут ка њиховом каснијем прослављању у лику светих.

Још пре одласка папских легата у Рим, отуда је стигао закаснио извештај о смрти Светог Агатона, који је скончао 10. јануара 681. године. Његов наследник постао је Лав II. Император Константин упутио му је посланицу 13. децембра са излагањем тока саборских заседања и саборских одлука. У посланици са одговором, састављеном већ 682. године, папа Лав је одобрио све одлуке Сабора, укључујући и анатемисање свог претходника на Римској катедри, Хонорија:

„Анатемисањем изобразитеље нове заблуде, управо Теодора, епископа Фаранског, Кира, епископа

Александријског, Сергија, Пира, Павла, Петра, који су седели један поред другог као предстојатељи цркве Константинопољске, такође Хонорија, који није просветио ову апостолску цркву учењем апостолског предања, него је настојао да гнусним вероломством упрља непорочну веру, и све који су умрли у својим заблудама. На једнак начин одричем се и анатемисањем подражаваоце и саучеснике њихове, који су било када били или сада јесу, управо Макарија, бившег утемељитеља цркве Антиохијске, заједно са учеником његове заблуде, боље рећи учитељем Стефаном, скупа с њима Полихронија, заиста новог Симеона, који је, бавећи се фантазијом јеретичке наказности, обећао да ће васкрснути умрлог, а када се није догодило испуњење његове празне дрскости, показао се пред свима као лажов”⁴⁹ Посланица папе завршава се патетичним призивом: „Небеска благодат да сачува благочестиву државу господара и потчини спрам њега све народе”⁵⁰

Превео са руског Горан Дабетић

Наслов оригинала:

Протоиерей Владислав Цыпин. VI Вселенский Собор

напомене:

¹ Деяния Вселенских Соборов. Т. IV, СПб., 1996, С. 20.

² Исто, С22.

³ Исто.

⁴ Исто, С. 23.

⁵ Исто.

⁶ Исто.

⁷ Исто, С. 25.

⁸ Исто.

⁹ Исто, С. 27.

¹⁰ Исто, С. 72.

¹¹ Исто.

¹² Исто, С. 85.

¹³ Исто, С. 89.

¹⁴ Исто, С. 90.

¹⁵ Исто.

¹⁶ *Вселенские Соборы*. М. 2006, с. 146.

¹⁷ Исто, С. 103.

¹⁸ Исто, С. 104.

¹⁹ Исто.

²⁰ Исто, С. 165.

²¹ Исто.

²² Исто, С. 167.

²³ Исто.

²⁴ Исто, С. 180–181.

²⁵ Исто, С. 181.

²⁶ Исто, С. 183.

²⁷ Исто, С. 183–184.

²⁸ Деяния Вселенских Соборов. Т. IV, цит. Изд., С. 202.

²⁹ Исто.

³⁰ Исто.

³¹ Исто, С. 203–204.

³² Исто, С. 207.

³³ Исто.

³⁴ Исто.

³⁵ Исто, С. 208.

³⁶ Исто.

³⁷ Исто.

³⁸ Исто, С. 209.

³⁹ Исто, С. 212.

⁴⁰ Исто, С. 213.

⁴¹ Исто.

⁴² Исто.

⁴³ Исто, С. 221–222.

⁴⁴ Исто, С. 230.

⁴⁵ Исто, С. 231.

⁴⁶ Исто, С. 254.

⁴⁷ Исто.

⁴⁸ Карташев А.В. *Вселенские Соборы*. М., 1994, С. 442.

⁴⁹ Деяния, Т. IV, цит. изд., С. 263.

⁵⁰ Исто, С. 264.

Филотеј Фарос

НА ПОЛА ПУТА

Изазови и перспективе средњег доба

Мирење са смрћу

Да бисмо на исправан начин ушли у процес старења, потребно је најпре да се помиримо са мишљу о смрти. Посебно, сопствене смрти. Наш живот има свој крај. Често чујемо како човек данас живи дуже него раније, али то није апсолутно тачно. У развијеним земљама, напредак медицине и добри хигијенски услови створили су услове да велики проценат људи доживи дубоку

Без обзира на наше сумње у погледу сопствене смрти, две ствари су сигурне. Прва је да средње доба представља дефинитиван крај младости и сазревања. Сваки пут када губимо нешто вредно, осећамо тугу. То је потпуно природна и здрава реакција током суочавања са неким губитком. Туга има свој циљ. „Блажени који плачу, јер ће бити утешени“. Туга може излечити. Међутим, да би неко туговао на здрав начин, потребно је да директно изрази своја осећања неком другом,

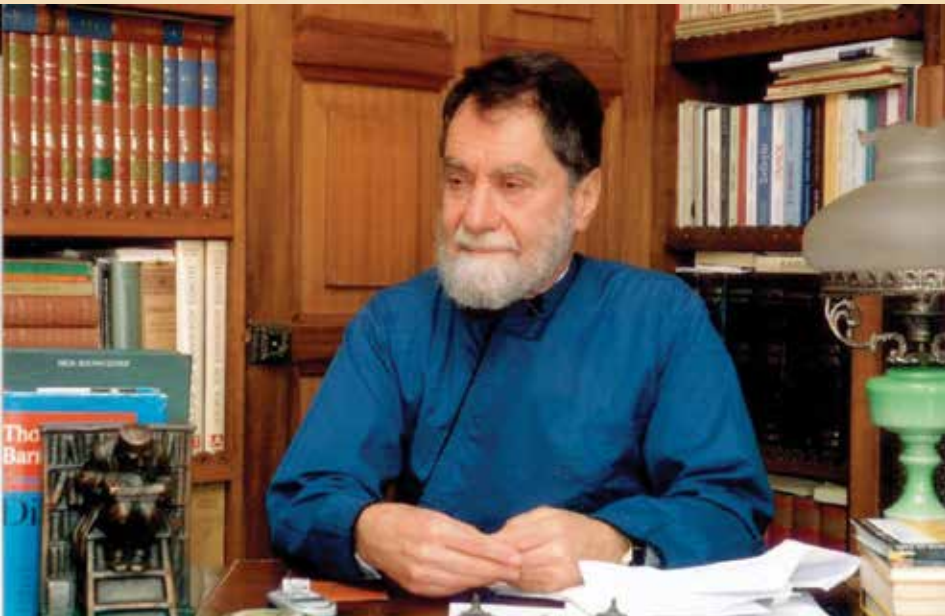
говорећи директно о осећају губитка. У нашој култури, за мушкарце је то прилично тешко. Два од три раније наведених примера у вези са особама код којих се страх од старости испољава преко других симптома, односила су се на мушкарце. То није случајност. Будући да осећају мањи притисак да буду јаке и чврсте, жене могу директније да изразе осећања која ствара неки губитак. Директно суочавање са тугом коју изазива губитак младости, помоћиће нам да повећамо могућности да тугу оставимо за собом. Кроз утеху у тузи за прошлост, јењавање и страх од будућности, старости и смрти...

Ипак, ово не представља само лично, већ је истовремено и питање културе. У неким културама, средње доба и старост представљају узвишене вредности. То може изазвати потпуно другачије проблеме. Пошто се у центру наше културе налази младост, потцењују се оне вредности које су везане за зрелије доба. Треба да се успротивимо стављању нагласка на младост-успех-продуктивност, које је карактеристично за нашу културу. Можда смо могли да изађемо на крај са прихватањем тих вредности у првој половини живота, али би било катастрофално уколико бисмо их прихватили и у остатку живота. Оне, једноставно, не уносе квалитет у наш живот, који нам је сада неопходан. Карактеристичан пример уздицања ових вредности је да се чак и наше игре заснивају на антагонистичким тенденцијама поседовања. Не мислим само на спорт, већ и на игре са децом у кући, на пример, када играчи воде рат с циљем да постану владари читавог света. У свим тим играма доминира етос трећег Христовог искушења, где му се нуде сва царства света и њихова слава. Наравно, те игре су забавне и сви смо у њима учествовали, међутим, заснивају се, промовишу и учвршћују један систем вредности потпуно стран хришћанском етосу. Постоји једна породична игра коју је креирала Rheo Zakich из САД и која има веома добар назив: Ungame. У тој игри не постоје победници и губитници. Не постоји сакупљање поена, освајање области или стицање имовине. Не постоје тешке одлуке типа да ли послати противника на почетак игре, нити постоји унапред одређен завршетак игре. Као и у другим играма, играчи у Ungame-у бацају коцкице

старост, али квалитет живота тог доба се погоршао. Стога је потребно да у средњем добу промислимо о квалитету живота који нас чека у старости.

Шта осећаш у односу на сопствену смрт? Питање није да ли ћеш умрети, већ како и када. Тешко нам је да прихватимо чињеницу да ћемо некада стићи до краја. Наша нелогична, но ипак, аутоматска реакција на то је: „Немогуће да ће се то збити са мном“. Разлог те нелогичне реакције је чињеница да је смрт и природна и неприродна. Животу који ми познајемо, потребна је смрт. Не умиру само људи. Сваки облик живота нестаје. Нема рађања без смрти, нити почетка без краја. Услед, генерално, већег броја рођења на свету, постоји проблем пренасељености – бар у неким деловима – која, затим, ствара проблем миграција. Ако би се то наставило, глад, загађеност животне околине и рат за опстанак би довели до повећања броја смрти, све док се однос броја рођења и смрти не би довео у равнотежу.

Ма колико да је смрт неопходна за живот, у нашим мислима сопствена смрт нам не изгледа нимало неопходна. Као што се не можемо сетити нашег почетка, исто тако нам је тешко да предвидимо и наш крај. Чини се да нам нешто у нашој подсвести говори да смо бесмртни. Мада бисмо, у случају да попуњавамо неки упитник о уверењима, то лако признали, наше понашање показује да се мучимо под теретом те илузије.

и померају фигуре на табли. Положај фигуре одређује коју карту добија играч, а карта предлаже неки од начина на који ће играч поделити нешто са другима. Уз помоћ игре Ungame, можеш сазнати нешто о члановима твоје породице, што они иначе не би поделили са тобом. Осим тога, сви учесници добијају. Ова игра ће научити твоју децу и унуке какво задовољство може бити да поделиш нешто с другима, или да их саслушаш. Будући да деца од света одраслих неизбежно добијају двоструке поруке о вредностима и приоритетима, добро би било да науче барем једну породичну игру која ће код њих учврстити вредности везане за хришћански етос.

Осим окончача младости, постоји још једна сигурна чињеница која нас све чека. Живот који није удаљен од стварности и који је истовремено позитиван, треба да се налази у некој врсти хармоније са смрћу. Људи средњег доба треба да бирају оне вредности које узимају за озбиљно њихову смртност. „Јер овде немамо постојана града, него тражимо онај који ће доћи“ (Јевр. 13,14). Током једног путовања кроз Кападокију, посетио сам чувени Синасос, мали град са велелепним здањима, изузетног и очаравајућег архитектонског стила. На надвратнику једне од тих зграда урезане су у мермерну плочу ове речи: „Данас моја, сутра туђа, никада ничија“. Веома брзо, натпис се показао пророчким. Три или четири године након што је завршена, ова зграда је прешла у својину новог власника кога првобитни највероватније није никада ни упознао. Да ли смо икада помислили како се неке наше, чак и неважне ствари, као што је неки комад одеће или пар удобних ципела, могу, после неколико дана, наћи у туђим рукама? Када бисмо размишљали на тај начин, вредности за које се опредељујемо и избори које чинимо би драстично подигли ниво нашег живота. А када би чланови једног друштва размишљали на тај начин, то друштво би, уместо да буде менаџерија и пакао, постало рајско, јер би његови чланови постигли равнотежу између индивидуалног и заједничког интереса и између материјалних и духовних вредности. При избору вредности његови би чланови узимали озбиљно у обзир симптоме и симболе смрти, а пре свега болест, трагедију и неуспех.

Многи од људи, који пате од ових симптома, узвикнуће: „А, где је Бог у свему томе? Зашто дозвољава да се догађају такве трагедије?“ Мада би се могло рећи да је то здрав израз људске туге, ипак није у складу са хришћанским схватањем Бога. Бога кога је објавио Исус Христос, Бог чији је Син убијен на изразито груб и неправедан начин, и сам пати. Темелј наше вере је Христос који је распет и који је у агонији тражио да избегне такву смрт, али је на крају није избегао. Међутим, наша вера се не завршава са распетим Христом. Симптоми и симболи смрти се превазилазе васкрсењем. После крста долази васкрсење. Мада немамо „града који ће остати“, тежимо ка оном „који ће

доћи“ (Јев. 13,14). Не можемо се ослонити на пролазне материјалне вредности, али можемо тежити духовним вредностима које су вечне. Наша хришћанска вера и њен реални приступ смрти (распети Христос), као и њен позитиван приступ животу (празан гроб), дају нам могућност да се помиримо са смрћу, као и да нађемо ослонац у животу. Човек има у себи, с једне стране, љубав према животу, с којом је везан страх од смрти и, с друге стране, подсвесни страх од живота и подсвесну жељу за смрћу. Ово колебање, наравно, отежава потврђивање живота. Хришћански је, међутим, да не осећаш одвратност према смрти, нити да је сматраш природном. Човек који је створен према обличју Божјем, не прихвата смрт као природан резултат жи-

вота, већ као средство његовог обнављања. Смрт је неопходна да би се одбацило болесно и направило место за оно што је здраво. Смрт служи животу када води васкрсењу. Смрт се, као човеков непријатељ, превазилази смрћу и васкрсењем Христовим. Ослањајући се на наша хришћанска уверења, бирамо вредности које су истовремено позитивне и реалне. Истинска жеља за животом садржи у себи и човекову спремност на смрт. Смрт можемо довести у хармонију са животом, јер је жаока смрти неутралисана смрћу и васкрсењем Христовим, а не зато што није било страха или бола.

Оријентација ка будућности насупрот нади у будућност

Као хришћани, надамо се животу тако испуњеном да превазилази смрт. Та нада је директно или индиректно повезана са Христовим васкрсењем и преко њега, са нашим васкрсењем. Мада наше васкрсење видимо у вези са будућношћу, оно се на одређен начин остварује у садашњости и на тај начин се потврђује наше васкрсење у будућности. Павле описује хришћанина као некога ко је из смрти прешао у живот (Рим. 6, 13), а Јован описује вечни живот као садашње стање које нам је дато кроз спознају истинитог Бога (1Јн. 5, 20). Вера у васкрсење неминовно сједињује садашњост са

будућношћу и будућност са садашњошћу. Зато што верујемо у васкрсење имамо наду у садашњости и зато што доживљавамо васкрсење у садашњости, имамо наду у будућност.

Супротно од временске подељености, вечно нема почетак и крај. „Један је дан пред Господом као хиљаду година, и хиљаду година као један дан“ (2Пт. 3, 8), пошто вечно нема димензија, нити ограничења, често се описује као вечна садашњост. Када смо оријентисани ка садашњем тренутку, у стању смо да прихватимо енигму вечног у времену. Вечно сада је оно што времену даје квалитативну димензију. Можемо чезнути за вечним из прошлости и да га прижељкујемо у будућности, али га спознајемо само у садашњости.

Парадоксално, смрт и његови симболи постају регулатори који човеку дају могућност да учврсти живот путем знања о његовим квалитативним димензијама. „Таштина је све људско што после смрти не остаје; не остаје богатство нити прати слава; јер кад смрт наиђе, све се то уништи“. „Где је према световном пристрашће? Где су мисли о пролазним стварима? Где су злато и сребро? Све је прах, све је пепео, све је сенка“. „Изађимо и видимо у гробовима да су наге кости човечје, храна црвима и смрад, и познајмо у чему су богатство, лепота, снага и благообличност“. „Сетих се пророка који је вапио: ја сам земља и пепео, и разазнах гробове и видех кости обнажене, и рекох: ко је дакле, цар или војник, или богат, или убог, или праведник или грешник“.

Они који су доживели изненадну, трагичну, поражавајућу и апсолутно непредвидиву смрт блиске особе, кроз бол који је та смрт изазвала могу јасније схватити шта је у животу истинско, а шта не. Трагедија им може помоћи да осете колико је битан садашњи мо-

менат и да се према њему не треба односити као према припреми за неки будући циљ; кроз трагедију могу схватити да је радост због присуства људи који постоје у њиховом животу најбољи могући начин да искористе сваки тренутак постојања.

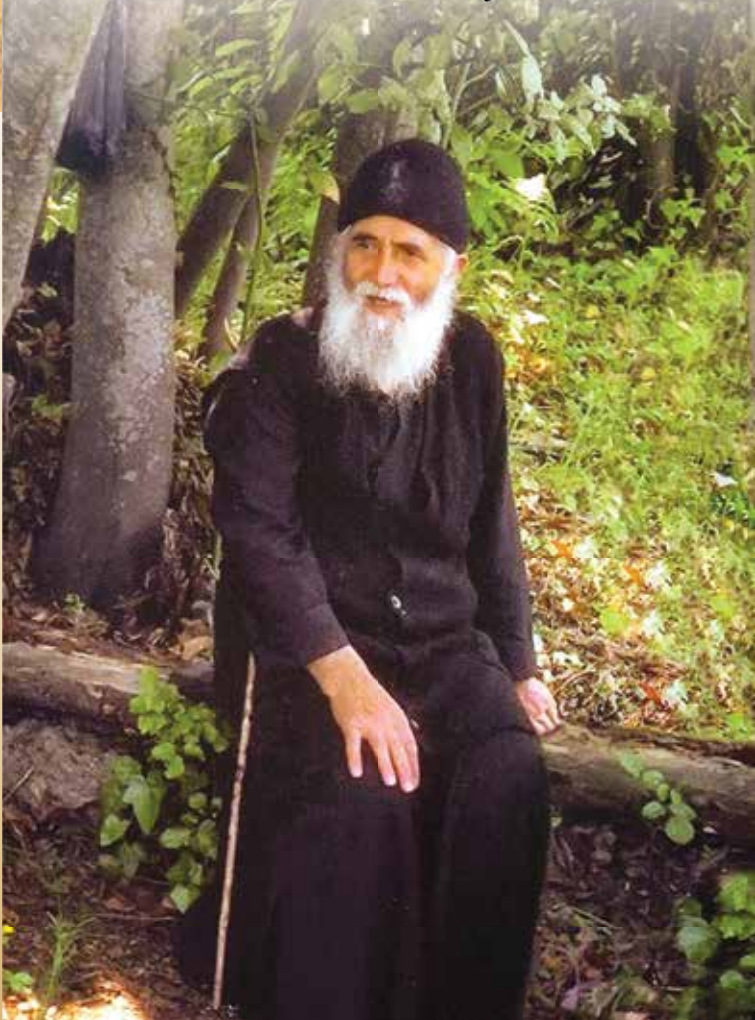
Када смо оријентисани ка будућности, губимо садашњи моменат, који је важнији за квалитет нашег живота од циља за који се боримо. Ако си доживео смрт драге особе, схваташ шта покушавам да опишем. Ако не, желим да ти се то не догоди, иако такво искуство помаже човеку да упореди и реално процени различите вредности у животу. Могуће је, наравно, да чујеш Божији глас и у тренутку када уживаш у благодатима, те да помоћу вере схватиш шта је то што има позитивно дејство на квалитет твог живота.

Када смо оријентисани ка сутрашњици, одлажемо ужитак све док не остваримо сутрашње циљеве. Сасвим је другачије живети у садашњости, са надом у будућност. Оријентисаност ка будућности ставља садашњост у други план. Мада није очигледно на први поглед, слично томе је нестрпљиво ишчекивање тренутка предаје. У оба случаја, садашњости се ускрађује њен посебни значај. Насупрот томе, живот у садашњости са надом у будућност обогаћује садашњост, зато што је отворен према будућности. Мада смо фокусирани на садашњост, истовремено смо у стању да је оставимо за собом, јер се крећемо у правцу одређеног циља.

Веома је важно да у средњем добу променимо оријентацију од будућности ка садашњости, уколико то нисмо учинили раније. У супротном, ко настави да живи и у старости оријентисан ка будућности, то је као да држи у руци темпирану бомбу. Шта очекује старе људе у будућности у друштву у коме за њих нема места? Лишени прилика од стране друштва а, понекад, и услед самог процеса старења, стари могу лако да се окрену прошлости. Размишљају и говоре о временима када су радили интересантне ствари и када су били значајни. Садашњост се и у овом случају ингорише.

Стари људи који живе у прошлости нису мање вредни жаљења од људи средњег доба коју живе у будућности. Старац које се сећа старих добрих времена, далеко је од стварности исто колико и средовечни човек који у будућност полага све наде за задовољење и остварење. У суштини, онај који живи у прошлости може се осетити задовољнијим јер му прошлост, услед селективног памћења, може изгледати лепша него што је заиста била. Стари људи некада осећају веће задовољство сећајући се догађаја из прошлости, него када су их проживљавали.

Носталгија даје смисао садашњости, могућност за креирање успомена. То је цена коју у старости плаћају они који нису живели у садашњости. Ово нас не ослобађа дужности да покушамо да променимо начин на који се друштво односи према старим особама, да се боримо да и они добију своје место у друштвеним процесима. Истовремено, неопходно је да улажемо позитивно у сопствено треће доба, како бисмо у њему нашли наш циљ и смисао. Они који доживљавају васкрсење увек имају будућност и зато увек имају и садашњост. Зато је за хришћане свако животно доба златно доба – па и доба средњих година.

ОСВЕШТАНА НОВОПОДИГНУТА ЦРКВА У СЕЛУ ПЕТКИ КОД ЛАЗАРЕВЦА

Његово преосвештенство Господин Јован, Епископ шумадијски, 2. септембра 2017. године, у Петки, селу надомак Лазаревца, освештао је нову цркву посвећену Светој Петки која је и заштитница овог места

Реконструкција раније цркве, коју је нарушио зуб времена, започела је почетком јула 2013. године, а по пројекту стручног тима из архитектонског бироа *Да Студио* из Лазаревца, власника Дарка Ђорђевића. Сарадници на пројекту су били архитекте Дарко Свилар и Марија Савовић, као и инжењер за конструкције Тијана Маринковић. Извођач радова овог захтевног пројекта било је грађевинско предузеће *Висак Вр* из Љубовије.

У чину освећења цркве учествовали су, поред свештеника Архијерејског намесништва колубарско-посавског и гости из осталих намесништава наше Епархије, као и свештенство и монаштво из других епархија Српске православне Цркве. Епископу су саслуживали директор Патријаршијске управне канцеларије протојереј ставрофор Стојадин Павловић, игуман манастира Лелића Георгије (Мићић), архијерејски намесник колубарско-посавски протојереј ставрофор Златко Димитријевић, протојереј ставрофор Милорад Јовановић из Минхена, старшина храма Христовог Васкрсења у Ваљево протојереј ставрофор Драгомир Јовановић, протојереј ставрофор Александар Новаковић, као и протођакон Иван Гашић и ђакон Никола Урошевић.

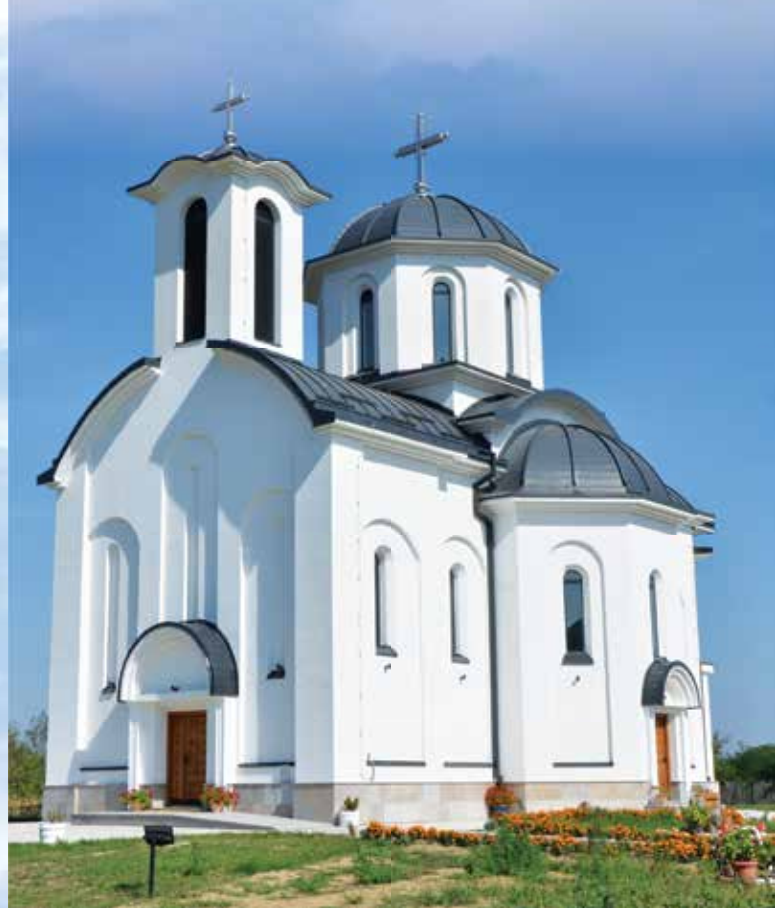
Србски православни појци из Београда предводили су певнички део богослужења.

У Литургији, коју је, након свештања храма, служио Владика Јован, учествовали су директор Канцеларије за срадњу са црквама и верским заједницама Министарства правде Милета Радојевић, који се и лично ангажовао да се подигне нова црква у Петки и декан Православног богословског факултета Универзитета у Београду протојереј ставрофор професор др Предраг Пузовић. Током Литургије, Владика Јован је првом ношења напрсних крстова наградио двојицу петчанских свештеника, протојереје Војислава Одавића и Мирослава Филиповића, нагласивши да су у Цркви признања само подстрек за још већи труд и прегалаштво на њиви Господњој.

Обративши се верном народу, који се сабрао у великом броју, Владика Јован је између осталог рекао:

„На здравље и спасење Света Литургија, освећење овог храма и Свето причешће! Данас, уз садејство Светога Духа, осветисмо овај храм посвећен Преподобној матери нашој Параскеви. Богу хвала, Српска православна Црква и Црква у Шумадији, данас су, браћо и сестре, добили један нови олтар – олтар на коме ће се приносити бескрвна жртва за спасење свих. Дариван нам је овај свети олтар у коме ћемо видети светлост неприступну и примати Духа Светога, како то, на свакој Литургији говоримо, певамо и понављамо. Дobili смо овај свети олтар са кога ће се чути оне Божанске речи – речи од којих нам зависи овај живот овде, али и онај живот после нашег одласка са овог света. То су речи Христове: *Ко једе моје Тело и пије моју Крв има живот вечни.*

Има ли већег дара, браћо и сестре, од ове цркве коју нам је Бог даровао, а и себе у њој, да се у њој преображавамо. Јер Црква, као Богочовечанско тело, јесте у ствари радионица која прерађује оне који желе да се промене из лошег у добро. У Цркви Христовој се од грешника постаје праведан, од смртног се постаје бесмртан, од привременог постаје се вечан. Све је то Бог нама дарвао у Цркви својој. Никога Господ не приморава да иде у цркву и верује у Њега, али се Он свакоме нуди и свакоме се даје, на првом месту кроз Цркву, кроз Свету Литургију, кроз Свето причешће.

Ми смо данас осветили овај храм и вама га предали, да буде сведок вашег доласка на богослужења, учешћа у Светим Литургијама, вашег причешћивања; он ће бити сведок да сте заиста хришћани, да сте заиста људи Божији. Ова црква није просторно велика, али ниједна се не мери по квадратури, већ по чистоти ваше вере, чистоти вашег срца, мери се по томе колико ће вас бити на Светој Литургији. Ни ви, ни свештеници не смете се задовољити неким прихватљивим бројем учесника у богослужбеном животу – десет, педесет, сто, већ бригом о чистоти срца свих. Можемо ли без храма Божијег? Можемо ли без Цркве која је Богочовечанско тело Христово? Ми и правимо храмове да се у њима народ Божији сабира, да се чују Божанске речи које сам на

почетку istакао, да се учи како се живи кроз Литургију и како би требало да се живи.

Литургија је наша најбоља веронаука. Сабирајући се у храму, ми потврђујемо речи Божије – *Где су двоје или троје сабрани у име моје, ту сам ја међу њима* (Матеј 18, 20). Господ је и данас са нама. Данас смо кроз Свет Литургију спустили небо на земљу, али и земљу уздигли до неба. То чини Света Литургија Божија, то чини светост живота. Зато сви хришћани и јесу потенцијални светитељи. Неко ће рећи – не могу да будем светитељ. Можеш, ако слушаш Цркву, Јеванђеље, ако живиш Црквом и Јеванђељем. Зашто? Па има ли шта у Јеванђељу што не доприноси нашем спасењу? Хоћемо ли у Цркви и Јеванђељу чути да неко неког мрзи или му чини зло? Не, све је супротно! Чућемо о љубави, о слози. Зато је сваки хришћанин одговоран за другог хришћанина. Хришћанин би требало да зна: када себе спасава, спасава и оне поред њега. Али, када хришћанин пада, падају и они који су са њим. Када устаје, устају и његова браћа.

Овај димензијама мали храм ће бити велики онолико колико је ваша вера велика и колико је ваше срце волико да у њега сместите, не само пријатеља, већ и непријатеља. То је хришћанско понашање, јер је Христос рекао да волимо и љубимо непријатеље своје. У овај храм ће свратити људи који су посрнули, који су у животу гомилали безакоње на безакоње, грех на грех. Доћи ће и пожалиће се да не могу више да живе животом којим су до сада живели. Ми молимо Господа да их прими, да им чује и услиши молитве. Доћи ће и понеко ко иде правим путем, који чини добро, али му се злим узвраћа. Доћи ће и они који су збуњени овим животом да у овом храму, учествујући у Светој Литургији, освећују ум и срце, па да се и за њих помолимо, да и њих Господ чује и молитву им прими. Молимо се Богу једни за друге, не уздамо се у себе, него у Бога. Цар Давид каже, не уздајмо се у кнезове, у њима нема спасења, али ћемо га наћи у Богу. Немојмо се уздати ни у своје знање и звање, ни у положај. Немојмо се уздати у неке

своје овоземаљске заштитнике. Они нам могу сачувати тело, али не могу и душу. Људи се преваре, па се уздају у такве људе који су на први поглед свемогући. Наш народ лепо каже, можеш како хоћеш, али не можеш докле хоћеш.

Благодарни Богу на данашњем дану и освећењу овог храма, дозволите ми да се свима захвалим и да заблагодарим онима који су и најмање допринели да ова светиња заблиста, да буде бела и чиста. Нека Бог омогући да и ваше душе буду овако светле и чисте. Захваљујем и свештеницима Војиславу и Мирославу на труду, који су, не сами, већ са народом изградили ову цркву, али и заједницу Божију. Свима вама, у име Цркве Божије у Шумадији, у име Епархије Шумадијске благодарим и нека вам Господ подари свако истинско добро. Нека ваш труд, ваша љубав, ваша молитва, буду примљени од Господа, јер знајте да ће се од сада на овом олтару, на свакој Литургији, помињати ктитори и приложници. Сваки је крштени хришћанин ктитор и приложник ако живот свој саображава животу Цркве и животу Јеванђеља. Нека сте срећни и Богом благословени и понесите благослов Божији који сте данас примили. Нека је благослов Божији на вама и домовима вашим. Бог вас благословио и сваким добром даровао!

Најзаслужнији међу приложницима новоподигнуте цркве Свете Петке добили су архијерејске грамате и друга висока црквена одликовања. Орденом Светог Саве другог реда награђени су вршилац дужности директора Јавног предузећа Електропривреда Србије Милорад Грчић, заменик директора Безбедносно-информативне агенције Иван Тодоров и професор др Жељко Лазић, саветник директора Безбедносно-информативне агенције и професор на националној Академији за безбедност.

Након одслужене Свете Литургије и доделе признања заслужнима, приређен је ручак за све присутне вернике, који су припремили свештеници петчански Војислав Одавић и Мирослов Филиповић са својим породицама и верним народом.

ОСВЕШТАНА НОВОПОДИГНУТА ЦРКВА У ЈОВАНОВЦУ КОД КРАГУЈЕВЦА

Његово преосвештенство Господин Јован, Епископ шумадијски, освештао је 3. септембра 2017. године цркву Зачећа Светог Јована Крститеља у селу Јовановцу код Крагујевца. Архиепископа Цркве Божије у Шумадији дочекао је велики број мештана, као и гостију, међу којима су били припадници Војске Србије и представници друштвеног живота Крагујевца и Шумадије

Мештани Јовановца, села надомак Крагујевца, одувек су желели да имају своју цркву, што је осујећивано беспарицом и другим препрекама. И поред тога, поштовали су своју веру и традицију, па тако деведесетих година прошлог века са својим свештеником Животом Марковићем обнављају сеоску литију. У међувремену, становништво у селу се бројчано увећава, јер се овде насељавају породице које су током распада Југославије биле принуђене да напусте свој завичај. И то је подстицајно деловало да се појача потреба за изградњом локалне богомоље.

Темеље будућег храма посвећеног Зачећу Светог Јована Крститеља освештао је у септембру 1996. године тадашњи епископ шумадијски Сава (Вуковић). Грађевински радови нису дуго трајали, па је убрзо ово сакрално здање озидано у винограду Богољуба Барјактаревећа, захваљујући и помоћи тадашњег градоначелника Крагујевца Живорада Нешића, који је рођен у Јовановцу. На првој Литургији, коју служи владика Сава, крштени су Марко Милошевић и Миљана Савић. Од тада су Јовановчани почели редовно да посећују свој храм, дајући допринос да се изградња настави. Доласком новог пароха Сретка Петковића радови се убрзавају, а појављује се више нових приложника који своју веру посведочише и старањем о окончању градње цркве.

Освећење храма је извршено да би убудуће храм осештавао нас, рекао је Преосвећени владика Јован када је окончан чин освећења. „Нека Дух Свети обнови дух у нама, да не мислимо да смо сами или једино ми важни. По древном предању наше Цркве, у престо смо положили мошти Светог великомученика Косовског кнеза Лазара, да бисмо се и његовим посредством сјединили са Богом, али и кроз Свето Причешће. Од данас сте под духовном заштитом Светог кнеза Лазара који зна за наше муке и патње. Али, неопходно је да и ми послушамо глас нашег Створитеља.“

Након освећења новоподигнуте цркве посвећене Зачећу Светог Јована Крститеља, владика Јован служио је, уз саслужење многих свештеника, Свету Литургију, током које је пароха цветојевачко-јовановачког Сретка Петковића одликовао чином протојереја, нагласивши да ово одликовање пре свега треба да буде подстицај за даље служење Богу и Телу Његовом – Цркви Божијој. После причешћа верног народа, Његово преосвештенство Господин Јован, епископ шумадијски, учесницима освећења нове цркве и Свете Литургије, у проповеди је рекао:

„Благословом Господа, браћо и сестре, осветисмо храм Светог Јована Крститеља у Јовановцу. Данас смо призвали Духа Божијег, Бога Духа Светога, да овај храм освети. И Он га је и осветио. То је велика радост за Цркву православну, за Цркву Божију овде у Шумадији, јер је она данас добила још један свети олтар на коме ће се приносити бескрвна жртва за све и за свја, како понављамо на свакој Литургији. Добио је Дух Свети олтар са кога ћемо да се хранимо оном храном која води у живот вечни, то јест Телом и Крвљу Господњом када се причешћујемо. Добили смо храм и олтар са кога ће се чути Божанске речи: *Који једе моје тело и пије моју крв у мени пребива и ја у њему* (Јован 6, 56), које нас теше ако имамо веру. Ако мислимо да смо хришћани, да верујемо, а не причешћујемо се како треба и када треба, ништа нам неће помоћи од те вере, чак ни пост, јер круна вере, поста и молитве јесте свето причешће.

Радујемо се што сте ви, који овде живите, добили дом Божији у коме Бог обитава са свима светима. А Он је увек у храму, у свом дому, тамо где се врши највећа и најсветија тајна Цркве, тајна Литургије. Ви, браћо и сестре, нисте добили само овај дом Божији, него сте добили и заједничку кућу коју треба да посведочите вером у Свету Тројицу, вером у заједницу Божију, вером у заједницу Бога и људи. То је Црква, то је Тело Христово.

Радује се православна Црква, јер се, Богу хвала, у нашој Епархији подиже доста нових храмова. Јуче сам један освештао... Ово је, мислим, пети или шести у овој години. И ја се радујем, све то говори о правој

вери нашег народа у Шумадији, говори да многи верни, иако имају свој дом, осећају да им је потребно да имају заједнички дом, дом Божији. У њему ћете учествовати у Светим Литургијама, сусретати се са Богом и једни са другима. Храм се гради да видимо лице Бога и да видимо лице другог. Овај храм је заиста леп, али ће бити много лепши ако на свакој Литургији буде пун, да тако покажемо и докажемо да су нам Литургија и Црква светиње, да нас Литургија надахњује, храни, бодри.

Да ли ће овај храм бити много већи, зависиће од нашег срца. Највећи ће бити ако буде ваше срце велико да када дођете у храм можете у њега да сместите Бога,

Ваше молитве су данас помогле Духу Светоме да сиђе и да освети овај храм. Немојте да ова ваша црква буде тужна кад је овако лепа, кад је овако украшена. Да буде тужна када звона звоне и Литургија се служи, а у њој нема вас. Овај храм је подигнут ради вас, ради нашег спасења и зато кажем да овако лепа бела голубица не треба да тугује што смо немарни, одавде звоно позива народ, а само мало даље од овога храма људи обављају своје послове. Треба и послове да обављамо, али да знамо да је време за све потребно. То је оно време о коме апостол Павле говори, најбоље је кад све у своје време бива.

Ви сте, браћо и сестре, градњом овог храма, уврстили себе у свету лозу Немањића, Лазаревића и других који су градили храмове и оставили нама као светиње да се у њима освећујемо. Храмове су наше обележје, храмове су наш путоказ. Храмове нам говоре коме ми припадамо. Живећи по свету, видео сам да људи, идући из једне државе у другу, прво гледају какве су цркве, па по томе процењују какав је народ. Јесте овај храм саграђен, али нама треба да градимо Живу Цркву коју чини народ Божији. Ако ће овај храм бити празан или за десет или педесет људи, зашто смо га градили? Управо да нас опомиње, као што црквено звоно наглашава који се делови богослужења служе... па да застанемо, да се прекрстимо, помолимо. Али онда треба да познајемо нашу веру, треба да знамо наше богослужење, као припадници неких других вера.

Не прекоревам, него подсећам, драги моји. Никад није довољно знања о Богу, никад није довољно знања о вери. Градећи храмове овде на земљи, у духовном смислу градимо храм на небу. Зато, нека је слава Богу на Његовом дару, нека је слава Богу на Његовој љубави! Дозволите ми да се у име Цркве Божије у Шумадији и Епархије шумадијске свима вама захвалим на љубави и труду, на жртви, на даровима, на свему што сте допринели. Захваљујем се и онима који нису ни радили, ни давали, али су се ваљда,

несместивог Бога, браћо и сестре. Бога, кога не може да смести ни небо ни земља, како кажу Свети оци. Али, морамо имати такво срце да у њега, поред Бога, сместимо и човека. Ако у срцу нема Бога, онда нема ни човека. Ако нема човека, нема ни Бога. У овај храм долазиће и они који су оптерећени собом, они који су оптерећени гресима и безакоњима, они који ће доћи да се пожале Богу и да кажу, Господе, не могу више да живим у своме безакоњу, у греху, скини, Господе грехе моје, очисти их. И Господ ће их очистити. Ми се молимо да Господ молитве њихове прими и чује. У овај ће храм долазити и они који су радосни и они који су тужни. Сви они граде храм, граде Цркву, за све се служи Литургија и раздељује Тело Господње.

У Цркви Божијој су и грешници и праведници, али Духом Светим Црква постаје света, иако смо ми људи који улазимо у Цркву грешни. Молим вас, браћо и сестре, да схватите да је Црква наша радионица. Она прерађује човека. Ако човек хоће, ако верује, ако жели... и да је највећи грешник, Црква Христова ће га претворити или прерадити у светога. Црква Христова претвара оно што је привремено у вечно. Зато је добро имати храмове, зато је добро живети у Цркви као Телу Христовом, браћо и сестре. Ми смо данас осветили овај храм заједно са вама.

кад се градила ова црква, помолили Богу. И то је дар и то велики дар, јер нас молитва везује и уједињује. Хвала свима, нека вам Господ стоструко узврати за вашу љубав, за вашу жртву. Свима вама, вашем Црквеном одбору, вашем свештенику и свима онима који нису из овога краја, али су помогли, хвала! Бог вас благословио и са сваким добрим даривао!“

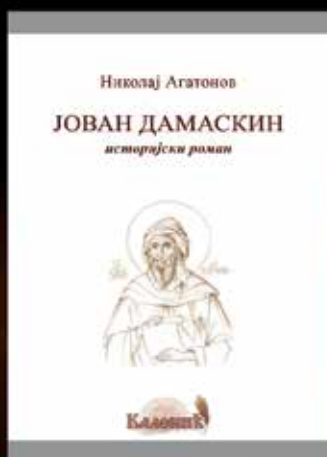
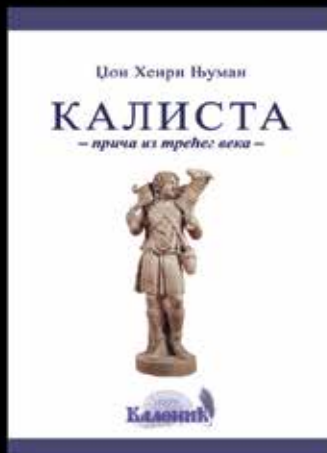
За труд и залагање приликом изградње храма, орденом Светог Симеона Мироточивог одликован је Драган Спасић, а орденом Војда Карађорђа Живорад Нешић, Вера Миљковић, Владимир Вулетовић и Душан Барјактаревић. Архијерејском граматом признања награђени су Небојша Пејчиновић, Љубиша Вулетовић, Предраг Вулетовић, Бранислав Станковић, Сава Мандић, Бранко Лазић, Милан и Иван Димитријевић. Архијерејску грамату захвалности добили су Иван Петровић, Панта Јовановић, Томислав Милојевић, Дејан Стојковић, предузеће *Мител доо*, Саша и Радашин Миликић, Славица Петковић и Габријела Миљковић. Архијерејском захвалницом одликовани су Пуниша Ашанин, Дејан Лазић, Милан Максић, Слађан Матовић, Петар Милошевић, предузеће *Дуга колор*, предузеће *Вулеградња*, Славко Дамјановић, Мирослав Арсенијевић, Зоран Гавриловић, Славомир Марковић, Животије Николић и Јовица Марковић.

После уручења признања, приређен је културно-уметнички програм у којем су учествовали чланови Културно-уметничког друштва *Левач* из Рековца, ученици јовановачке Основне школе, солиста на хармоници Никола Стојковић, као и музички састав *Ђурђеви ступови*. Трпеза љубави је постављена у порти новоподигнуте цркве за више од хиљаду гостију. Велелепно славље настављено је до краја овог благословеног дана.

Дела хришћанске књижевности у издању Шумадијске епархије

Каленик

ИЗ ЛЕТОПИСА ШУМАДИЈСКЕ ЕПАРХИЈЕ

ПРОСЛАВЉЕНА СЛАВА ЦРКВЕ СВЕТОГ ДЕСПОТА СТЕФАНА У СМЕДЕРЕВСКОЈ ПАЛАНЦИ

У уторак, 1. августа, када наша Света Црква прославља и празнује Светог деспота Стефана Високог, своју славу прославила је црква у болничком кругу у Смедеревској Паланци. Светом Литургијом је началствовао Архијерејски намесник јасенички протојереј ставрофор Велибор Ранђић, а саслуживали су му паланачки свештеници.

Духовном поуком верном народу се обратио протојереј ставрофор Тихомир Анђелковић, који се првобитно осврнуо на само прочитано зачало, док је у наставку говорио о животу Светог Деспота. На крају је честитао славу свим запосленим у болници и захвалио Богу на мудрости оних који су изабрали да ова здравствена установа буде посвећена Светом Стефану.

На крају Свете Литургије, по заамвној молитви, пресечен је славски колач, после чега је уприличено послужење за све присутне.

Александар Јаћимовић, ђакон

ЦРКВЕНА СЛАВА У ГРБИЦАМА

На Илиндан, 2. августа, порта цркве Светог пророка Илије у Грбницама почела је да се пуни још од раних јутарњих сати. Мноштво верних, слушајући весели дечији жамор, стрпљиво је чекало почетак Свете Литургије. Наше комшије, свештеници са околних парохија, протојереј Милан Томић, протонамесник Дејан Петровић и јереј Гојко Марковић, узносили су молитве Богу и Светом Пророку Илији, видно радосни што су поново скупа у Грбницама. Како веле, лепо им је овде.

Народ је несебично помагао појући а повремено су се јасно могли чути и умилни дечији гласићи: „Господи помилуј“, „Тебе Господи“, „Подај Господи“... Били смо поносни на њих после Господње молитве коју су сви као један изговорили. А затим су, прекрстивши руке на грудима, радосно приступали Светом Причешћу, знајући да се Самим Богом хране. Њихови осмеси су све говорили.

Као и увек, отац Дејан се потрудио да његова беседа о Светом пророку Илији остави трага у свима нама. Након опхода око храма пререзан је славски колач и освећено је жито, које је ове године припремио домаћин славе Драгољуб Жикић из Грбница са својом породицом. Они су се показали као истински часни домаћини, на чему им црквеноопштински одбор неизмерно захваљује. Трпеза Љубави је протекла свечано и весело уз музику и песму локалног оркестра. И опет, као и увек, благодарисмо Господу Богу и Светом пророку Илији што су нас удостојили да доживимо још један овакав дан.

Милан Петровић, јереј

СЛАВА ЦРКВЕ У ГАРАШИМА КОД АРАНЂЕЛОВЦА

Дана 2. августа, када наша Света Црква прославља успомењу на Светог пророка Илију, у селу Гараши код Аранђеловца је прослављена слава храма. У цркви је служена Света Литургија, а потом је након свечаног опхода око цркве пререзан славски колач.

Свету Литургију су служили протојереји ставрофори Ранко Ђураш, протонамесник Стефан Франовић, јереј Дејан Тодоровић и ђакон Немања Искић. Пригодну беседу одржао је протојереј ставрофор Ранко Ђураш, који је присутне вер-

нике поучио о житију и делима Светог пророка Илије. Славари су у порти храма уприличили трпезу љубави.

Немања Искић, ђакон

ИЛИНДАН ПРОСЛАВЉЕН У ТРНАВИ

У среду, 2. августа, Његово Преосвештенство Епископ шумадијски Г. Јован служио је Свету архијерејску Литургију у Трнави у цркви посвећеној Светом пророку Илији. Повод овог молитвеног сабрања је прослава црквене славе којој су присуствовали многи мештани овог шумадијског села као и доста верујуће деце која су са својим вероучитељем Александром Богојевићем дочекала Владика Јована и једногласно затражила од њега свети архијерејски благослов.

Епископу су на светој Литургији саслуживали свештеници Епархије шумадијске.

Након прочитаног зачала из Јеванђеља верницима се беседом обратио протојереј ставрофор Ђорђе Радишић, који је вернике подсетио на свети овоземаљски живот пророка Илије.

Након Свете Литургије уследио је опход око храма и чин резања славског колача после чега је приређена трпеза љубави од стране домаћина славе Драгана Танасијевића и његове породице.

Урош Костић, ђакон

СВЕТА АРХИЈЕРЕЈСКА ЛИТУРГИЈА У МАНАСТИРУ ДРАЧИ

У петак, 4. августа, када Света Црква прославља Свету Марију Магдалину, Његово Преосвештенство Епископ шумадијски Г. Јован служио је Свету архијерејску Литургију у Манастиру Драча поводом славе капеле манастира и имендана монахиње Магдалине.

Саслуживали су му архимандрит манастира Свети Лука из Бошњана Алексеј Богичевић са сабратам синђелом Луком Милошевићем, протојереј ставрофор Саво Арсенијевић, протојереј ставрофор Зарија Божовић, јереј Александар Ђорђевић, протонамесник Бобан Сеновић, протођакон Иван Гашић, а литургијски су одговарали Србски православни појци из Београда.

СЛАВА МОНАСТИРА ПЕТКОВИЦЕ И ЛИТУРГИЈСКО КРШТЕЊЕ

У уторак, 8. августа, када наша Црква прославља Преподобномученицу Параскеву – Трнову Петку, Његово Преосвештенство Епископ шумадијски Г. Јован служио је Свету архијерејску Литургију у летњиковцу манастира Петковице и прославио храмовну славу заједно са свештенством, монаштвом и верницима рудничког краја.

Овом приликом Владика Јован је, у складу са древном црквеном праксом, током Свете Литургије крстио малог Данила, сина тополског ђакона Уроша Костића и његове супруге Драгане.

Након прочитаног Јеванђеља Владика је сабране вернике поучио надахнутом беседом о задобијању и чувању благодати Божије. Циљ нашег окупљања је да се молимо Богу, да тражимо од Бога спасење и избављење од свих наших невоља и да будемо бољи људи узрастајући у благодатним даровима које нам Бог даје. Када човек живи у благодати Божијој он живи Христом, испуњен је Христом. Апостол Павле нас опомиње да се обукавши у Христа трудимо да ту одећу не прљамо. Мали Данило је примио благодат Божију, духовно се родио, постао је богат јер је примио Свету Тајну крштења кроз коју ће моћи и остале тајне у Цркви да прима. Само се животом у Христу задобијају благодатни дарови. Када се угаси вера у Бога онда се све гаси у човековом животу, стога смо дужни да своју веру сведочимо делима. Зато стражимо, испуњујмо време и не дозволимо да нас зло савлада.

Након Свете Литургије уследио је опход око цркве и чин резања славског колача, после чега је приређена трпеза љубави од стране домаћина славе Бобана Пољаквића из Страгара и монахиње Февроније, настојатељице манастира Петковице.

Урош Костић, ђакон

СВЕТИ ВЕЛИКОМУЧЕНИК ПАНТЕЛЕЈМОН ПРОСЛАВЉЕН У КЛОКИ

У среду, 9. августа, Његово Преосвештенство Епископ шумадијски Г. Јован служио је Свету архијерејску Литургију у цркви Светог великомученика Пантелејмона у Клоки. Повод овог молитвеног сабрања била је прослава храмовне славе. Епископу су саслуживали свештеници Епархије шумадијске.

Владика Јована дочекало је доста деце која су заједно са својим вероучитељем Александром Богојевићем затражила од њега свети архијерејски благослов.

Сабраним верницима се након прочитаног Јеванђеља беседом обратио ђакон Урош Костић који је указао на неопходност да своју пажњу, мисли и дела усмеравамо ка Христу, а не ка свету. У томе нам много могу помоћи наши ближњи јер нам од њих долази или живот или смрт, у зависности од тога како се према њима опходимо. Ђакон Урош је вернике

посаветовао да своју пажњу са земљаних њива усмере на духовну њиву – своју душу, и да њу обрађују покајањем, молитвом, постом и добрим делима, јер ће на крају Бог од нас тражити само плодове са те духовне њиве.

Након Свете Литургије уследио је опход око храма, молитва за призив кише и чин резања славског колача после којег је Владика Јован подсетио на благодат Божију коју је поседовао Свети великомученик Пантелејмон и уопште на снагу и силу коју има човек који је испуњен благодаћу Божијом.

Заједничарење је настављено трпезом љубави приређеном од стране домаћина славе Бранка Савића из Клоке.

Урош Костић, ђакон

ПРАЗНИК ПРЕНОСА МОШТИЈУ СВЕТОГ АРХИЈАКОНА СТЕФАНА У НИКОЉУ

На дан преноса моштију Светог првомученика и архијаконa Стефана 15. августа а поводом славе капеле манастира Никоља, Његово Преосвештенство Епископ шумадијски Г. Јован служио је Свету архијерејску Литургију у летњиковцу поред никољске цркве, уз саслуживање свештенства Епархије шумадијске.

Верном народу се након прочитаног Јеванђеља беседом обратио протонамесник Дејан Динић који је том приликом истакао крстоносни печат живота који прати сваког хришћанина и који подразумева муку, бол, трпљење и страдање Христа и вере ради. Тај мученички подвиг прати и данашње хришћане. Стога немамо другог избора него да се окренемо Цркви, молитви и Светој Литургији не бисмо ли, попут Светог архијаконa Стефана, замолили опроштај грехова свих гонитеља хришћана и задобили место које нам је Господ припремио у Царству Своме.

Након Свете Литургије и чина резања славског колача уследила је заједничка трпеза љубави уприличена од стране игуманије ове свете обитељи монахиње Евдокије и њеног сестринства.

Урош Костић, ђакон

ПРОСЛАВА ПРЕОБРАЖЕЊА ГОСПОДЊЕГ У МОНАСТИРУ ДИВОСТИНУ

Преображење Господње, дан традиционалног сабора, и ове године је свечано прослављен у манастиру Дивостину. После централног догађаја, литургијског сабрања, у коме је учествовао велики број верника, у порти манастира је приређена изложба црквених артикала, манастирских производа, икона и слика крагујевачких уметника.

У вечерњим сатима, у порти манастира, предавање на тему „Нестабилност вере традиционалних хришћана“ одржао је протојереј ставрофор, проф. др Зоран Крстић. Након предавања, бројном аудитооријуму су се духовним и етно песмама представиле чланице црквеног хора „Свети ђакон

Авакум“ при цркви Светог Георгија у Шумарицама, Јована Тешић и Анастасија Јовановић, уз пратњу на гитари Владимира Марјановића и Јована Живановића.

Образовно-духовни и културно-уметнички програм окружен је концертном *a capella* саставом „Српски православни појци“ из Београда, који су се представили делом свог богатог репертоара, који обухвата духовне, етно и националне српске песме, а најважније место у њиховом раду представља неговање српског богослужбеног појања.

На крају вечери је у порти приређено послужење за све присутне.

ВЕЛИКА ГОСПОЈИНА СВЕЧАНО ПРОСЛАВЉЕНА У МЛАДЕНОВЦУ

У понедељак 28. августа, парохијани младеновачког храма Успења Пресвете Богородице, молитвено су прославили црквену славу. Евхаристијским сабрањем началствовао је протонамесник Зоран Алексић, уз саслуживање свештенства малденовачког намесништва.

Прославу су увећали чланови хора младеновачке цркве под вођством јереја Ненада Марковића.

Беседу о спасоносном значају данашњег празника произнео је отац Зоран Алексић, посебно се осврнувши на важност прихватања од стране Бога дароване слободе и живота у складу са хришћанским начелима. Презбитер Зоран подсетио је верни народ да је Пресвета Богородица врхунски узор и пример сваком хришћанину у свим временима.

С обзиром на то да је више стотина верника дошло на Литургију и да није било могуће да сви стану у Храм, организовано је озвучење, а причешћивање је обављано на два места из истог разлога. Верници су били у прилици да добију и најновији, тринаести по реду, број билтена храма Успења Пресвете Богородице – „Благовесник“. Тема овог броја била је: породични живот православних хришћана.

Након евхаристијског сабрања, заједничарење је настављено на трпези љубави која је била припремљена у порти за све присутне. Славском ручку у Свечаној сали парохијског дома присуствовали су уз верни народ и јавни и културни радници Младеновца. Домаћин овогодишње славе била је Анита Блажић са породицом, а следеће године домаћин ће бити Момчило Јешић. Након ручка пригодан појачки програм су извеле Владанка Живановић и Весна Павловић, уз клавирску пратњу Љиљане Тодоровић. Старшина Светоуспенског храма протојереј Слободан Кеџић захвалио се свима на љубави и помоћи коју указују младеновачкој Цркви и подсетио на важност личног доприноса животу и узрастању наше литургијске заједнице.

Марко Јефтић, јереј

ПРОСЛАВЉЕНА ЦРКВЕНА СЛАВА У САРАНОВУ

У понедељак, 28. августа, када наша Црква прославља Успење Пресвете Богородице –Велику Госпојину, Литургијски је прослављена црквена слава у Саранову. Литургијском сабрању началствовао је Архиепископски намесник протојереј ставрофор Миладин Михаиловић, уз саслужење свештенства Епархије шумадијске.

У својој беседи присутним верницима обратио се протонамесник Ненад Савић, најпре протумачивши зачало прочитаног Светог Јеванђеља, а затим објаснивши значај данашњег празника.

Оно што посебно радује Цркву Божију јесте велики број деце која су са својим вероучитељем Милошем Никодијевићем узела учешће у Светој Литургији најпре појањем богослужбених песама, а затим и кроз Свето Причешће.

Након Свете Литургије и резања славског колача, уприличен је славски ручак за све присутне вернике у црквеној сали, који су припремили свечар Саша Пантић са својом породицом и црквени одбор ове цркве, на челу са својим свештеником протојерејем Велибором Јовановићем.

Бојан Миленовић, вероучитељ

УСПЕНИЈЕ МАЈКЕ БОЖИЈЕ ПРОСЛАВЉЕНО У МАНАСТИРУ ПИНОСАВА

Негдашња Слава Манастира Пиносава у Кусатку, која је последњих деценија прерасла у Славу целог села, Литургијски је, као и кроз народни сабор и културно-уметнички програм, свечано прослављена и ове године. Светом Литургијом у препуној манастирској цркви началствовао је Архиепископски намесник јасенички протојереј ставрофор Велибор Ранђић, а саслуживали су му настојатељ манастира Пиносава игуман Петар (Драгојловић) и јереј Марко Стевановић.

У току Свете Литургије, верном народу се пригодном беседом обратио протојереј ставрофор Велибор Ранђић. Прота Велибор је истакао велику важност молитвеног заступништва Пресвете Богородице, сликовито објаснивши главну поруку празника Успења Мајке Божије као и значај литургијског укључивања верног народа у активни живот Цркве Христове.

У току Свете Службе Божије велики број верника приступио је Светој Тајни Причешћа Пречистим Телом Христовим и Пресветом Крвљу Господњом.

На крају Свете Литургије прота Велибор и игуман Петар су пресекли славске колаче а освештано је и славско жито. После Светог Богослужења у манастирском храму, домаћини овогодишње Славе и мештани Кусатка припремили су свечану трпезу хришћанске љубави за преко три

стотине људи. У току славског ручка празник су народним колима из Шумадије улепшала деца фолклорног друштва „Милоје Поповић Ђак“ из Кусатка, као и ученице ОШ Радомир Лазић из Азање: Александра Јоксимовић, Теодора Ћосић, Милица Ђуричић и Јована Радомировић, које су казивале поуке знаменитих Срба о очувању ћирилице као оригиналног и јединственог српског писма.

После Вечерње Службе, у организацији Општине Смедеревска Паланка, под вишестолетним гранама старог Карађорђевог манастирског хрasta, организован је културно-уметнички програм, којем је присуствовао и в.д. председника Општине Смедеревска паланка Топлица Пинторовић са сарадницима. У уводу концерта многобројном народу који је дошао са разних страна, из Београда, Краљева, Смедеревске Паланке, Младеновца, Велике Планае и Аранђеловца, пригодним словом се обратио настојатељ Манастира Пиносава, игуман Петар (Драгојловић). Након тога чланови фолклорног друштва Селевац из Селевца одиграли су сплет народних кола из Шумадије, Врања и Ниша.

Круна празничног славља био је концерт духовне и традиционалне песме у извођењу Српских православних појаца који је, у присуству скоро хиљаду људи, трајао пуних сат и по времена.

На крају треба додати да је у организацији невладине организације "Нада" из Кусатка, у току дана, у порти Манастира Пиносава одржана и изложба славских колача.

ПРОСЛАВЉЕНА ЦРКВЕНА СЛАВА У МАЈУРУ

У уторак, 29. августа, када наша Света Црква прославља Нерукотворену Икону Господа Исуса Христа и Светог Романа, Његово Преосвештенство Епископ шумадијски Г. Јован служио је Свету архијерејску Литургију у цркви Светог Романа у Мајуру, уз саслуживање свештенства Шумадијске епархије.

Литургијском сабрању је присуствовао велики број верног народа и ученика. Након прочитаног зачала Јеванђеља, владика је произнео своју богоугодну беседу поучавајући присутне о хришћанској вери. На првом месту, Владика је говорио о Пресветој Богородици и Њеном мајчинству. У другом делу своје беседе, наш архијереј је поучавао о светитељу коме је и храм посвећен, Светом Роману, рекавши да је овај угодник Божији пригрлио Господа Христа и да нам он служи као пример хришћанског живота. На крају, Епископ је говорио о Духу Светом и Његовим плодовима.

На крају Литургије, Владика је пререзао славски колач испред цркве са својим народом, а након тога, домаћини јереј Немања Стефановић и колачар и ктитор храма, Радосав Миленковић са породицом, припремили су трпезу љубави.

Немања Стефановић, јереј

ОСВЕЋЕЊЕ ТЕМЕЉА ЦРКВЕ У БЛАЗНАВИ

Шумадијска епархија и њени верници у будућности ће, ако Бог да, бити богатији за још једну цркву. Наиме, верници рудничког краја из села Блазнаве надахнути вером својих отаца, а зарад очувања вере својих потомака, дошли су на идеју да у овом селу подигну цркву која ће их још присније у Христу повезивати. По благослову Његовог Преосвештенства Епископа шумадијског Г. Јована недавно се почело са изградњом ове светиње која се подиже у славу и част Свете Тројице.

У четвртак, 31. августа Владика Јован је освештао темељ цркве заједно са свештеницима опленачког намесништва и верним народом. Чин освешћења, у којем је призвана благодат Божија кроз Духа Светога, завршен је говором шумадијског архијереја који је пожелело вернима да заједно доврше изградњу цркве, нагласивши да нема човека који не може дати свој допринос, ако не у материјалном онда сигурно у молитвеном погледу. „Изградњом ове цркве добијате своју заједничку кућу и то не било какву кућу већ свету кућу у којој ћете се сретати са Богом и сретати једни са другима. Градњом овог храма изграђујете себе. Нека вас вера којом подижете овај храм води кроз живот у којем ћете ту веру претварати у дела“ поручио је Владика Јован.

Ово сабрање настављено је трпезом љубави коју су уприличили чланови црквеног одбора.

Урош Костић, ђакон

СВЕЧАНИ ПОЧЕТАК ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ И РУКОПОЛОЖЕЊЕ У СВЕТОСАВСКОМ ХРАМУ

Почетак школске године у крагујевачкој богословији, чији је патрон Свети Јован Златоусти, и ове године започет је евхаристијским благодарењем и молитвом Богу да оснажи ђаке и њихове професоре за усвајање истина Христове науке. Светом Евхаристијом је началствовао Епископ шумадијски Г. Јован уз саслужење протојереја ставрофора др Зорана Крстића, ректора наше богословије, као и уз саслужење професора овог училишта и свештенства Епархије шумадијске. Благољепију богослужења допринело је молитвено појање крагујевачких богословаца којима је руководио професор појања Немања Старовлах.

Свештену Литургију увеличао је чин рукоположења парохијског ђакона при храму Светог Саве Милоша Ђурића у чин презвитера. Пре чина рукоположења, Владика Јован се очински обратио новорукоположеном свештенику и делатељу на Њиви Господњој. У речима пуним љубави, Владика Јован је истакао узвишеност свештеничке службе и нагласио да је она нешто највредније и најблагодатније што се човеку може дати. „Свештеник не добија материјалне ствари од Господа, већ се дају душе људске у његове руке“, нагласио је Владика. Управо због тога се на свештеника излива благодат коју морамо очувати како бисмо достојно служили Господу и предали му залог који нам је дат. На крају Литургије прочитане су молитве призива Светога Духа на ђаке и њихове професоре. Владика Јован се обратио и богословима. У својој беседи он је нагласио значај труда и учења у савладавању истина вере: „Међутим поред труда, неопходно је да се молимо Господу, јер прави богослов постаје онај који се моли Богу и онај коме молитва постаје саставни део његовог бића, баш као и дисање. Господ се не може само умом разумети, већ се он прихвата и умом, и срцем, и душом и читавим бићем човека.“

Након вишеструке благодатности коју је Господ на све присутне излио приређена је трпеза љубави у трпезарији Богословије.

ЕПИСКОП ШУМАДИЈСКИ ЈОВАН УГОСТИО АМЕРИЧКУ ДЕЛЕГАЦИЈУ У ЛАЗАРЕВЦУ

У уторак, 5. септембра када наша Црква празнује Светог свештеноточника Иринеја и Светог мученика Лупа, Његово Преосвештенство Епископ шумадијски и војни Г. Јован служио је Свету архијерејску Литургију у Лазаревцу, у храму Светог великомученика Димитрија.

Епископу су саслуживали свештеници Архијерејског намесништва колубарско-посавског, војни свештеници у служби Војске Републике Србије, као и гост из Националне гарде Охаја православни свештеник Џејмс Сејзмор. Литургији је присуствовао и Његова Екселенција Кајл Скот Амбасадор САД у Београду.

Овом приликом Владика Јован је, у складу са древном црквеном праксом, током Свете Литургије крстио малог Михаила, сина четвртог пароха лазаревачког, протонамесника Владе Димитријевића и његове супруге Наташе. За благољепије Сабрања постао је хор „Свети Димитрије“, из Лазаревца, предвођен диригентом Владимиром Стојковићем, протонамесником.

Обративши се окупљеним верницима и гостима из Америке, Владика Јован је подсетио да Светом Тајном Крштења постајемо хришћани, а хришћани остајемо ако живимо Јеванђељем и Христовом Истином. Тако стичемо Духа Светога и благодат и утемељујемо се у Цркву. А Црква је радионица која преобраћа човека од грешника у светитеља, од смртнога у бесмртнога, од пролазног у непролазног. Честитавши крштење малог Михаила, преосвећени је подсетио да су за његово спасење одговорни најпре његови родитељи, кум, али и сви ми као заједница.

Представници верске службе Националне гарде Охаја имали су јединствену прилику да обиђу и Спомен-костурницу храма Светог Димитрија, у којој је поред 20.000 српских хероја, страдалих у Колубарској бици, сахрањено и више од 30.000 аустроугарских војника погинулих у једној од најважнијих битака Првог светског рата на простору Србије. Гости из Охаја су од старешине цркве Светог Димитрија, протојереја ставрофора Марка Митића, у оквиру часа историје, могли нешто више да сазнају о значају битке која се и данас изучава у светским војним школама.

Након Свете Архијерејске Литургије и обиласка Спомен-костурнице, за окупљене вернике и за госте из Националне гарде Охаја, припремљена је трпеза љубави трудом свештеника Архијерејског намесништва колубарско-посавског, на челу са намесником протојерејем ставрофором Златком Димитријевићем.

СВЕЧАНА ЛИТИЈА ОД ЈАГОДИНЕ ДО МАНАСТИРА ЈОШАНИЦЕ

У суботу, 9. септембра, благочестиви јагодинци, њих пар стотина, предвођени архијерејским намесником беличким протојерејем Небојшом Младеновићем, братством манастира Јошанице и својим свештенством, кренули су у свечану литију из Старе цркве у Јагодини до манастира Јошанице, поводом прославе славе манастирске капеле Сабора српских светитеља.

Дванаесту годину заредом, свечана литија је устаљеном маршрутом, дугом око 13 километара, ходила од Јагодине кроз околна села до манастира, успут позивајући и призивајући све оне који су вољни на овакву врсту молитве и подвига, да јој се придруже. Они који нису могли да учествују у крсном ходу су, чувши тропаре које су певали свештенство, вероучитељи и народ, излазили испред својих кућа држећи кућне иконе и тражили благослов од свештенства.

У току два краћа задржавања у Винорачи и у Сиоковцу у порти храма, прочитано је Свето Јеванђеље и узете су молитве за добробит овог краја. Након тога, свечана литија је лаганим ходом, после неколико сати стигла у манастир. Ту је испред манастира архимандрит Евтимије са својим братством и пригодним окрепљењем, дочекао верни народ.

После краћег одмора служено је вечерње, када су мошти Светог великомученика Пантелејмона, које су ношене у литији, изнете на поклоњење вернима. Сутрадан, на дан славе, служена је Света Литургија од стране јагодинског свештенства, после које је братство манастира припремило пригодну послужење за све присутне.

Предраг Димитријевић, вероучитељ

ОСВЕШТАНИ ТЕМЕЉИ МАНАСТИРСКЕ ЦРКВЕ СВЕТЕ ПЕТКЕ У НЕМЕНИКУЋАМА

У четвртак, 14. септембра, Његово Преосвештенство Епископ шумадијски Г. Јован посетио је парохију неменикућску. Повод посети нашег Епископа био је освећење темеља нове манастирске цркве посвећене Преподобној мајци Параскеви – Светој Петки у Неменикућама. Епископу су у чину освећења саслуживали свештеници Епархије шумадијске.

Призивајући благослов Божији на започети рад и на киторе манастира, Владика је пожелео срећу у даљем раду, рекавши да је рађање новог храма и манастира радост целе Цркве Христове, а посебно Цркве Божије у шумадији, да у градњи новог храма Божијег треба да учествујемо сви, да тако себе уградимо у њега да би он градио нас, да градећи храм изграђујемо себе саме као народ Божији.

Чину освећења присуствовали су ктитори Манастира Свете Петке, др Зоран Ковачевић, Љиља Ковачевић и Сара Коваћевић из Београда. Међу присутним народом били су и аутор пројекта храма, архитекта Бранко Игњатовић са

Златибора и будући извођач радова Радомир Милошевић из Лесковца.

Горан Лукић, протонамесник

АРХИЈЕРЕЈСКА ЛИТУРГИЈА У ЦРКВИ БРВНАРИ У ОРАШЦУ

У суботу, 16. септембра када наша Света Црква прославља Светог Јоаникија, првог патријарха српског, Његово Преосвештенство Епископ шумадијски Г. Јован је служио Свету архијерејску Литургију у месту Орашац, у цркви брвнари, на имању породице Карић – Недељковић. Црква је посвећена управо Светом Јоаникију, првом српском патријарху. Његовом Преосвештенству су саслуживали свештеници Епархије шумадијске.

Свету Литургију су улепшали својим појањем чланови хора „Света Анастасија Српска“ из Аранђеловца, под вођством свога диригента Бојане Србљак.

Након прочитаног Светог Јеванђеља Епископ Јован је на самом почетку беседе окупљене вернике и свештенство упознао са животом и радом Светог Јоаникија, који је био прави пример живота по Христу и по Светом Јевађељу. Свети Јоаникије је свој народ учио да само тамо где је Христос ту је Црква, ту је заједница. Начело његовог живота и његове проповеди међу српским народом је управо то да се народ треба окупљати око Цркве Божије. Како нам говори данашње Јевађеље, Христос је врата кроз која морамо проћи ако желимо спасење, јер се ми само кроз Христа спасавамо. Ако не останемо уз Христа, ми заправо ходимо у таму и остајемо у тој таму која нам никакво добро неће донети и баш из тог разлога се морамо тргнути из досадашњег начина живота и окренути се ка Христу.

Након Свете Литургије и свечане литије око цркве пререзан је славски колач домаћина породице Карић-Недељковић, а потом је за окупљене уприличена Трпеза Љубави.

Немања Искић, ђакон

ОСВЕШТАНИ КРСТ И ЗВОНА ЗА ЦРКВУ РОЂЕЊА СВЕТОГ ЈОВАНА КРСТИТЕЉА У СТОЈНИКУ

Дана 18. септембра, када наша Света Црква прославља и празнује Светог пророка Захарију и праведну Јелисавету, Његово Преосвештенство Епископ шумадијски Г. Јован освештао је крст и три звона за храм посвећен Рођењу Светог Јована Крститеља у селу Стојнику. Епископу су саслуживали свештеници Шумадијске епархије.

Владика је, пре чина освештавања крст и звона, обишао радове на цркви и дао сугестије за наставак градње. Благословеном и молитвеном сабрању, присуствовао је у великом броју верни народ овог краја Шумадије, којима се надахнутим беседом обратио Епископ Јован, напомињући да се у Стојнику доста тога променило на боље, од када су мешта-

ни овог питомог и живописног села решили да себи подигну цркву у славу Божију и у част Светог Пророка, Претече и Крститеља Јована. Владика је посебну пажњу посветио

значају крста и звона у нашој Цркви, наглашавајући да је крст силно знамење које представља круну храма, а да звона немају функцију само да позивају на сабрање. Звона оне који су на Литургији подсећају да је то важан део богослужења, а оне који су оправдано одсутни прену да оставе обавезе којима су окупирани и размисле о духовном животу. Наш Владика је закључио да је градња храма бесмислена ако се у њему не сабира верни народ изграђујући живу Цркву. Након кропљења окупљених, сабрање је настављено на трпези љубави.

Марко Јефтић, јереј

МАЛА ГОСПОЈИНА ПРОСЛАВЉЕНА У КАРАЂОРЂЕВОЈ ТОПОЛИ

На празник Рођења Пресвете Богородице, у четвртак 21. септембра, Његово Преосвештенство Епископ шумадијски Г. Јован служио је Свету архијерејску Литургију у Тополи у храму посвећеном управо овом празнику и том приликом заједно са многобројним верницима молитвено прославио црквену славу – Малу Госпојину.

Епископу су саслуживали свештеници Шпархије шумадијске.

Светој Литургији присуствовали су председник општине Топола Драган Живановић, председник скупштине општине Топола Драган Јовановић, директор Задужбине Краља Петра Првог Драган Рељић, директор Електродистрибуције Топола Бојан Урошевић, народни посланик Драгомир Карић, велики добротвор цркве Будимир Стаматовић, директори, наставно особље и ученици основне и средње школе у Тополи, чланови тополског црквеног одбора и остали парохијани Карађорђевог цркве.

Сабраним верницима Владика Јован обратио се беседом о значају и неопходности молитве у животу сваког хришћанина. Као што је сиромашу својствено да проси тако је и нама хришћанима својствено да се молимо. Неволје које нас сналазе су последица нашег одвајања од Бога. Живот без Бога је живот без заштите Божије и без молитвеног заступништва Пресвете Богородице. Крило Мајке Божије је толико топло и широко да у њему има места за сваког човека на овој земљи. Када смо у њеном крилу онда смо у крилу Цркве. Топла молитва као плод рађа топлу љубав Божију у човековом срцу. Стога је неопходно да срца загревамо молитвом и љубављу према Богу и према ближњима.

У наставку свете Литургије Преосвећени Владика је презеао славски колач честиваши славу свечарима Ивану Лекићу и Мирославу Богдановићу, сину пароха тополског протојереја Драгослава Богдановића.

За несебичну љубав коју су делима потврдили помагавши цркву Рођења Пресвете Богородице у Тополи Архијерејском грамагом признања одликовани су Младен Кременовић, Никола Дуљај, Марко и Жарко Калуђеровић.

Трпезом љубави приређеном од стране породица Лекић и Богдановић крунисано је овогодишње госпојинско сабрање.

Урош Костић, ђакон

ЗАВРШЕНЕ ОСМЕ ГОСПОЈИНСКЕ СВЕЧАНОСТИ У КРАГУЈЕВЦУ

Осму годину за редом, уочи празника Рођења Пресвете Богородице у престолном граду Епархије шумадијске – Крагујевцу, након празничног бденија којим је началствовао Његово Преосвештенство Епископ шумадијски Г. Јован, уз саслуживање братства Саборног храма Успења Пресвете Богородице, одржано је завршно сабрање поводом „Госпојинских свечаности“.

У предивном амбијенту свечане сале владичанског дома, имали смо прилике да се још једном подсетимо делова овогодишњих, најуспешније изведених, јавних часова духовности, основних и средњих школа Шумадије.

Овом приликом Епископ Јован је уручио дипломе и захвалнице ученицима који су најуспешније одговорили на литерарно-визуелни конкурс, на тему „Духовна и друга путовања“.

Овогодишњи жири је радио у саставу: професор Војислав Илић, вероучитељ Владимир Петровић, професор Ањелка Армуш и професор Марија Грбовић.

Испред Министарства просвете, науке и технолошког развоја, окупљенима се обратио начелник Школске управе Крагујевац, Горан Јоксимовић.

Представљена је и интегрална верзија видео записа градног путовања на Свету Гору и манастире Грчке, традиционалног путовања за награђене ученике, професоре, вероучитеље, директоре школа и све људе који су свој труд

и таленте приложили како би „Госпојинске свечаности“ у Крагујевцу заиста биле на понос и духовну радост Епархије шумадијској и њеним верницима.

Кроз изабране делове јавних часова духовности, своје таленте су показали ученици ОШ „Свети Сава“ из Аранђеловца, предвођени вероучитељем Војином Милосављевићем, ученици ОШ „Јован Поповић“ из Крагујевца, предвођени вероучитељем Марком Арсенићем и ученици Прве крагујевачке гимназије, предвођени вероучитељем Стефаном Јанковићем.

„Госпојинске свечаности“ Епархије шумадијске и ове године су биле израз најдубље сарадње, хришћанске љубави и разумевања рођеног међу великим бројем учесника, а на радост Господа, Пресвете Богородице, Цркве и свих њених верника.

И заиста, озарених лица, предвођени великим бројем окупљене деце, клицали смо те вечери као један: „Радуј се Невесто Невесна“.

СЛАВА ЦРКВЕ СВЕТИХ ЈОАКИМА И АНЕ У МЕЉУЛЖЈУ

На празник Светих и праведних Јоакима и Ане, 22. септембра, у храму посвећеном овим Светитељима који се налази у Међулужју, Његово Преосвештенство Епископ шумадијски Г. Јован служио је Свету архијерејску Литургију. На Светој Литургији нашем Архијереју саслуживали су свештеници Епархије шумадијске.

Овај велелепни храм овогодишњу славу дочекује са постављеним мермерним подом, уграђеним подним грејањем, завршеним радовима на унутрашњим зидовима храма и већим делом урађеном фасадом и олтарским простором. Лепоти богослужења допринели су Српски православни појци. Његово Преосвештенство Епископ шумадијски Г. Јован је за заслуге у пастирском раду рукопроизвео старешину храма Светих Јоакима и Ане протонамесника Зорана Алексића у чин протојереја. Владика Јован је поручио проти Зорану да је одликовање које је добио подстрек за даљи рад, јер подстрека на добро као и пожртвовања, покајања и свих других хришћанских врлина никада није доста.

Након прочитаног Јеванђеља у својој беседи Владика Јован је подсетио верни народ на славни пример родитеља Пресвете Богородице и рекао да су Свети Јоаким и Ана посебно важан узор у времену када се породица свесно урушава и када јој се ускраћује важност и достојанство. Кроз послушање и смиреност Свети Јоаким и Ана су постали родитељи у позним годинама. Пресвета Богородица је кроз смирење, послушност и прихватање промисли Божије остала благословена међу женама, храм Духа Светога, олтар Бога Живог, трапеза хлеба небеснога, кивот светиње Божје, дрво најслађег плода, слава рода људског, похвала рода женског, источник девства и чистоте – то беше Богом дарована ћерка Јоакима и Ане.

На крају Свете Литургије извршен је чин освећења кољива и резања колача. Испред Црквене општине међулушке домаћин је био Милисав Петковић. Након тога Епископ Јован је поделио Архијерејске захвалнице: Горану Михајловићу, Благоју Михајловићу, Милану Михајловићу, Милоју Димитријевићу и Јовану Михаиловићу. Др Милета Радојевић, директор Управе за сарадњу са црквама и верским заједницама при Министарству правде Владе Републике Србије, одликован је на предлог Црквене општине међулушке Орденом Војда Карађорђа. Епископ Јован је након уручења ордена др Радојевићу рекао да је ово високо признање заслужио својом великом делатном љубављу, коју је указао не само храму Светих Јоакима и Ане, већ и широм Епархије шумадијске и српске Цркве. Др Милета Радојевић се обратио присутнима бираним речима нагласивши да је затечен и изненађен одликовањем. Подсетио је на некадашње Архијереје наше Епархије и њихове заслуге и осврнуо се на колосалну делатност Владике Јована, не само на изградњу храмова, већ пре свега на изградњу живе Цркве. Након ехаристијског сабрања приступило се трпези љубави коју је братство храма Светих Јоакима и Ане са својим верницима са љубављу припремило.

Марко Јефтић, јереј

РУКОПОЛОЖЕЊЕ У ЦРКВИ СВЕТОГ САВЕ НА АЕРОДРОМУ

Његово Преосвештенство Епископ шумадијски Г. Јован служио је 25. септембра на празник Светог свештенотученика Автонома Свегу архијерејску Литургију у храму Светог Саве на Аеродрому. Литургијско сабрање увеличано је рукоположењем у чин ђакона Милоша Павића свршеног теолога из Варварина. Епископу су саслуживали архимандрит Алексеј (Богичевић) и свештеници Епархије шумадијске.

На рукоположењу је Владика Јован поучио новорукоположеног ђакона о томе шта је ђаконска служба и да треба служити Богу самопрекорно и без гордости и људске сујете. Служити Богу смисао је живота свакога човека, а понајвише ђакона и свештеника чије то императив и начин живота. Бог је дошао у овај свет да служи људима, Бог се понизио да би се човек узвисио, колико је Бог показао љубави према роду људском утолико ми можемо и морамо да му покажемо љубав, да му узвратимо као добра деца своје Оцу.

Бранислав Матић, протонамесник

ОСВЕЋЕЊЕ ПЕТОГ ПАВИЉОНА У ЗАВОДУ ЗА СМЕШТАЈ ОДРАСЛИХ ЛИЦА У МАЛИМ ПЧЕЛИЦАМА

У петак 29. септембра, Његово Преосвештенство Епископ шумадијски Г. Јован, уз присуство помоћника министра за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Милоша Јанковића, представника Скупштине града Крагујевца, великог броја директора и руководиоца установа социјалног

и здравственог профила осветљао је генерално реновиран павиљон „Сунцокрет“ или такозвани Пети павиљон у Заводу за смештај одраслих лица у Малим Пчелицама.

Овом приликом је помоћник министра пресецањем врпце обновљени павиљон званично отворио и предао управи Завода и корисницима на коришћење. У Петом павиљону борави 160 особа, а ради се о најстаријим корисницима Завода. На наведене радове утрошено је око 20 милиона динара из сопствених средстава Завода. Немерљив је труд директора Завода др Владице Станојевића, који је на прави начин умео да анимира своје сараднике како би дали од себе највише и најбоље што могу, а све следећи пример и пожртвовање свог руководиоца. Његовом Преосвештенству су саслуживали свештеници Епархије шумадијске.

После чина освећења павиљона Преосвешћени Владика и велики број присутних гостију су посетили цркву Светог Луке Кримског и Симферопољског, која је саграђена у кругу Завода, и том приликом се поклонили моштима Светог Луке Кримског, чија се честица управо у поменутом храму и налази, а допремљена је из града Симферопоља на Криму, где почивају нетрулежне и чудотворне мошти овог светитеља.

Бојан Димитријевић, протојереј

СЕДМА СМОТРА ЦРКВЕНОГ БЕСЕДНИШТВА У ПОПОВИЋУ

Благословом Његовог Преосвештенства Епископа шумадијског Г. Јована, под покровитељством Управе за сарадњу са црквама и верским заједницама Министарства правде Владе Републике Србије, Градске општине Сопот и Центра за културу Сопот, у суботу 30. септембра у порти цркве Светог великомученика Георгија у Поповићу одржана је седма по реду „Смотра црквеног беседништва“.

Тема овогодишњег Беседништва је била „Велики и Часни пост“. Ове године богонадахнутим речима су нам се обратили: свештеник Марко Јефтић – Епархија шумадијска, свештеник Глигорије Марковић – Архиепископија београдско-карловачка, свештеник Војислав Дољанчевић – Архиепископија београдско-карловачка, свештеник Игор Карановић – Епархија банатска, ђакон Ненад Илић – Архиепископија београдско-карловачка, вероучитељ Горан Аврамовић – Епархија Шумадијска, вероучитељ Велибор Мартиновић – Епархија захумско-херцеговачка и професор Богословије у Београду Горан Раденковић.

За музички део програма били су задужени ученици верске наставе СМШ „Др Милоје Милојевић“ из Крагујевца, под водством вероучитеља Предрага Обровића.

Црквена порта у Поповићу је за ову прилику додатно обогаћена изложбом икона из Академије СПЦ за уметност и конзервацију.

Организаторе је обрадовала посета великог броја браће и сестара, а посебно професора протојереја ставрофора др Радомира Поповића и протођакона др Радомира Ракића.

И ове године је поповићка црква дала допринос беседништву. Надамо се да је дат допринос и хришћанској заједници, јер је тема била Велики пост, а он нас гони на дела љубави. Дакле, Седмом смотром црквеног беседништва понеговали смо љубавни и творачки дијалог, попут онога којим је Бог све створио.

Марко Стевановић, протонамесник

ВЕЛИКА ГОСПОЈИНА СЛАВА САБОРНЕ ЦРКВЕ У КРАГУЈЕВЦУ

Ми прослављамо Ону која је најславнија од свих људских бића створених у свим световима. Нема тог бића људског које се појавило на овој плавој планети, коме је толико узвишених славопоја, песмопоја и похвала написано и отпојано, као у славу Оне, која је сместила несместивог у утробу своју, Оне, која је измирила Творца и творевину Његову, Оне која је на свет донела Сина Јединородног, Бога живог, а Она је Марија Богородица Приснодјева.

У Њену славу и част, братство Саборног храма, благословом Његовог Преосвештенства Епископа шумадијског Господина Јована, уз помоћ и подршку Града Крагујевца, организовало је осме по реду Великогоспојинске духовне свечаности.

Славска радост почела је свечаним празничним бденијем, 27. августа, које је служио Његово Преосвештенство Епископ шумадијски Господин Јован уз саслужење протојереја ставрофора др Зорана Крстића, ректора Богословије Свети Јован Златоусти и братства Саборног храма. Предивне речи тропара празника, испуњавале су простор храма, душе и срца верног народа: „Родивши, дјевство си сачувала, уснувши свет ниси оставила Богородице; прешла си у живот, будући Мати Живота и молитвама Твојим избављаш од смрти душе наше.“

На дан славе, 28. августа, звона Светоуспењске цркве су огласила сабрање верног народа око Крви и Тела Господњег у Евхаристији. Свечану Свету архијерејску Литургију служио је Његово Преосвештенство Епископ шумадијски Господин Јован, уз саслужење свештенства града Крагујевца.

Празничну беседу на Светој Литургији изговорио је протојереј ставрофор Зоран Крстић, ректор Богословије Свети Јован Златоусти.

Радост празника употпуњена је приступањем великог броја верног народа Светој Чаши. После свечане литије око Саборног храма коју је предводио Преосвећени Владика са свештенством и верним народом, пререзан

је славски колач и освећено жито. Празнично славље је настављено послужењем за верни народ и свечаним славским ручком. Све ово је уприличено захваљујући домаћину ове храмовне славе Раду Ђорђевићу и његовој супрузи Вери. Поздрављајући свечаре ове славе Рада и Веру, протонамесник Срећко Зечевић је упоредио домаћине са јеванђелским Мартом и Маријом, рекавши: „Ево нас данас за овом трпезом љубави, делу богољубља, човекољубља и добротолубља наших врлих домаћина: Рада и Вере. То су наши Марта и Марија. Данас су Раде и Вера најпре провели време код ногу Исусових у храму на молитви, баш као и Марија сестра Лазарева. Па када су одслушали реч Божију у светом храму, отишли су у дом свој и припремили хлеба насушног, стеченог у зноју лица свога, и нахранили Христа и испунили речи његове: *ако нахранисте једног од ове најмање браће моје, мене нахранисте*“, и тако су испунили и Марино послушање“.

У поподневним часовима одслужен је акатист Пресветој Богородици, а у 18 часова, организовано је Великогоспојинско вече, уз присуство Преосвећеног Владике Јована и председника скупштине Града Крагујевца Мирослава Петрашиновића. Академију је отворио професор др Часлав Николић, пригодном беседом о Мајци Божијој.

Песмопојем хора Саборног храма под диригентском палицом протојереја Драгослава Милована отпочело је Великогоспојинско вече.

Глумац Књажевско – сербског театра Ненад Вулевић изговорио је стихове наших познатих песника Момчила Настасијевића, Васка Попе и „Молитву заспалом Господу“, од патријарха Арсенија Чарнојевића.

Славље је настављено сплетом песама и игара Шумадије, у којем су учешће узели: СКЦ Ансамбл народне игре Шумадије, група Ступови, предвођена виртуозом на фрули Милинком Ивановићем – Црним. Програм је водио вероучитељ Предраг Обровић.

Срећко Зечевић, протонамесник

Надежда Стешенко-Григорјова

ЖИВА ВОДА ПУСТИЊЕ

Манастири Палестине

Колико можемо ићи пустињом: дан, месец, годину? Изнемогавши под усијаним сунцем снивати оазе, силазити с ума од усамљености и монотоније.

А може се хитати овамо онако, као што жури измучени од посусталости и ожеднели путник, који је предосетио воду. И врелим устима жедно испијати аскетску лепоту и тишину пустиње. Такав кладенац за духовно ожедног постао је овај сурови предео. Из великих и бучних градова, из ситих и удобних домова, оставивши родбину, пријатеље, све оно што им је било тако драго, бежали су од света у потрази за самоћом, у потрази за Богом.

Овде су први отшелници дошли из Египта. Оцима пустињског монаштва сматрају се преподобни Антоније Велики (родио се 251. године) и Павле Тиваидски (родио се око 228. године). Божијим промислом овој двојници великих старца било је суђено да се сусретну мало пре кончине преподобног Павла. Проживевши сто тринаест година, од тога деведесет једну годину у пустињи, преподобни Павле Тиваидски није оставио после себе ни ученике ни манастир, али убрзо после његове смрти појавило се много следбеника његовог отшелничког живота.

Прихваћено је да се оцем палестинског монаштва сматра преподобни Харитон Исповедник (упокојио се 350. године), који је средином IV века основао три лавре и оставио својим ученицима заповести монашког живота.

Свети Харитон био је родом из Иконије (Мала Азија). Тамо је претрпео мечења за Христа у време једног од прогона хришћана. Преживевши чудом, пошао је у Јерусалим да се поклони Гробу Господњем, али

на путу је био жестоко пребијен од стране разбојника. Готово без даха, они су довели светог у своју пећину. И овде му је још једно чудо спасило живот. У складу с предањем, змија је отровала својим отровом вино у крчагу. Испивши одатле, разбојницу падоше намртво, а преподобни Харитон, раздавши сиромашнима напљачкано благо из скровиште разбојника, одлучио је да изгради у пећини келију и тамо се подвизава у молитви. Временом је на том месту настала Фаранска лавра.

Желећи самоћу, преподобни Харитон се убрзо удаљио одатле. Касније је основао још две лавре – Сукијску, или Стару лавру поред потока Јерихона и Јерихонску (манастир Искушења) – у пећинама Четрдесетодневне горе. Тако се назива место, где се, као што каже предање, четрдесет дана и ноћи Син Божији спремао у молитви и посту пре изласка на проповед. А напослетку „огладне”. И тада му приступи ђаво и кушаше га.

У обитељи је више од двадесет пећина међусобно повезаних ходником. Некада су се у њима подвизавали монаси отшелници. У самој пећини, где се, по предању, усамео Спаситељ, уређен је храм, а за престо му служи камен на којем се молио Христос. Речи Господње молитве „не уведи нас у искушење, него нас избави од лукавог” добијају овде сасвим конкретан садржај. Данас је то грчки православни мушки манастир – Карантал. Он крунише врх Четрдесетодневне горе, или горе Искушења.

Недалеко од горе Искушења налази се Јерихон, један од најстаријих градова света. Стазом поред Јерихона више пута је пролазио Христос идући у Јерусалим. О овом путу Господ говори ученицима у

причи о добром Самарјанину. На периферији Јерихона у клисури Вади-Келт налази се манастир преподобног Георгија Хозевита. Ово је она иста локација где тече поток Хорав. Овде је Господ заповедио пророку Илији да се сакрије за време глади. Касније је овде оплакивао своју бездетност праведни Јоаким. И измолио је кћи – Марију, која је постала Мајка Господа нашег Исуса Христа.

Оснивач и први настојатељ ове обитељи – преподобни Јован Хозевит – био је постављен за епископа у Кесарији Палестинској, а уместо њега игуман је постао Георгије, такође прозван „Хозевитом”. У манастирској цркви могуће је поклонити се моштима преподобног Георгија Хозевита и још једног подвижника – Јована Новог.

Некада је овај крај био пун живота. У многобројним пећинским келијама подвизавало се више од четири хиљаде монаха. Данас у манастиру живи свега неколико браће. Њихова молитва храни ову обитељ и целу пустињу.

Великом строгошћу одликује се устав манастира преподобног Герасима Јорданског, једног од најстаријих у Јудејској пустињи. Основан у V веку, манастир се налази између Јерихона и Јордана.

Преподобни Герасим је био родом из Кападокије. На почетку се подвизавао у Тиваидској пустињи у Египту, одакле је прешао у Палестину, у Јорданску пустињу. Овде је светитељ основао обитељ, чији су монаси водили веома строг аскетски живот. Пет дана у недељи подвижници нису разговарали један с другим. Храна за братију биле су само датуге, суварци и вода. Сам преподобни Герасим цео Велики пост све до Васкрса ништа није јео, само је примањем Светих Христових Тајни поткрепљивао душу и тело. Једанпут је у пустињи сусрео рањеног лава и излечио га. У благодарности је дивља животиња служила преподобном до смрти. А када је светитељ отишао Богу, верни лав му је ископао јаму и сам починуо на старчевом гробу. У сећање на овај догађај често се на иконама поред преподобног Герасима Јорданског изображава лав.

Недалеко од Витлејема налази се манастир Светог Теодосија Великог. Он се родио у V веку у

благодетивој породици у Кападокији. Тежећи самоћи, отишао је у Палестину и населио се у пећину, где су, по предању, ноћивали магови, када су ишли да се поклоне тек рођеном Спаситељу. Тридесет година проживео је овде светитељ у посту и молитви. Око њега су почели да се сабирају други иноци, а када пећина више није могла да смести подвижнике, преподобни Теодосије је недалеко, на месту где му се указао Господ, основао први општежитељни манастир.

Седамсто насељеника бројала је лавра преподобног Теодосија, чији је главни призив био да служи људима. Он је, помажући сиромашнима и немоћнима, изградио у обитељи болницу и странопријемницу. У лаври су пријем налазили људи разних земаља, зато се богослужење одвијало на три језика: грчком, јерменском и грузијском. Године 529, доживевши 105 година, Теодосије Велики је скончао и био сахрањен у истој пећини, у којој се дуго година подвизавао. Поред се налазе гробнице Светог Јована Мосха и светих жена: Евлогије, мајке преподобног

Теодосија; Теодотије, мајке Светих Козме и Дамјана; и Софије, мајке Светог Саве Освећеног. У овој пећини била је сахрањена преподобна Ефросинија, чије се мошти данас налазе у Полоцку.

У нашим представама лавра је велики и богати манастир. У нашој (руској – прим. прев.) традицији то је заиста тако. У Украјини само трима највећим обитељама припада титула „лавре”. Сама реч „лавра” означава „малено насеље са радијално распоређеним улицама”.

Постоје три најстарија начина монашког уређења живота. Први монаси (од грчке речи „монахос” – усамљен) били су отшелници. Овај вид

подвига – било то у пустињи, у шуми, у пећини – по силини далеко од тога да је за свакога. Зато се убрзо појављују киновије (општежића) – обитељи, где иноци живе заједно, управљани строгим уставом и не мање строгим настојником – игуманом. Настојатеља лавре бирају сами насељеници, а њихов избор потврђивао је Јерусалимски патријарх.

Лавра је средишње стање између отшелништва и киновије. Сваки од лавриота живи у одвојеној усамљеној келији-пештери, чак неко време и у блиском суседству са другима. Често се, изабравши своју келију, подвижник налази у неприступачној изолацији од оних који га окружују. И заиста, насамо је с Богом. Само се суботом и недељом становници лавре сабирају ради заједничке молитве у цркви. Најмногбројнија обитељ Светог Града је лавра преподобног Саве Освећеног.

„Где су били, где су се налазили ови анђели? И ко би од нас могао тамо боравити? Њихова житија налазимо у књигама. Али, ако би видео какве су им биле келије, свако би, заједно са мном, посумњао у могућност таквог живота. А ко је угледао њихова станишта, стајао

би и дивио се, зато што пећине указују на њихово подношење труда, као да су презирали плот и живели с Богом, као да су распели свет и одбацили све световно”, писао је јеромонах Партеније, посетивши 1586. године лавру преподобног Саве Освећеног.

Температура у Јудејској пустињи лети достиже од 45 до 50 степени целзијуса. Три или четири пута годишње у лаври и околним крајевима бива киша. Кишницу, која

се скупља у резервоаре, монаси користе за посебне полове. Снабдевање пијаћом водом уређено је Промислом Божијим. У основи стене, на коју се ослања лавра Светог Саве Освећеног, непрекидно избија извор чисте воде. Ову светињу на чудесан начин даровао је Христос манастиру по молитви преподобног Саве. Извор се појављује као једини у пустињи и утољује жеђ како отаца саваита, тако и многобројних ходочасника.

Преподобни Сава Освећени родио се у V веку у Кападокији. У седмој години одлази у манастир да би изучавао Свето Писмо, а у седамнаестој прима монашки постриг и убрзо се прославља многим чудима. Молитвама и трудом Светог Саве у Јудејској пустињи никао је не обичан манастир, већ цело насеље, које се протезало на неколико километара све до Кедронског теснаца. У овој заједници за живота преподобног Саве живело је око пет хиљада људи. Ради поређења: у пола мање данас се подвизава у свим манастирима Свете Горе Атон.

Ради прехранивања такве количине инока Јерусалимски патријарх је рукоположио Саву против његове воље у чин презвитера – нечувени изузетак за монаха. Тако се имену Саве заувек привезало – „Освећени”.

Године 524. у лавру преподобног Саве био је уведен манастирски устав, који је он написао, добивши назив „Јерусалимски”. Касније је био уведен у општежителне обитељи целе Палестине, одакле се раширио по целом православном Истоку. Захваљујући преподобном данас имамо свеноћно бденије. Управо је Свети Сава објединио у две велике групе службе дневног круга, које се врше за велике празнике – бдење и Литургију. Ово је било учињено због заједничке молитве братије која се сабира на празнике из одвојених скитова лавре.

Од стране преподобног Саве у Јорданској пустињи било је основано седам обитељи, а сам Сава је био постављен од стране Јерусалимског патријарха за

управитеља и бљуститеља свих манастира који су се налазили у близини светог града. Преподобни Сава је отишао Господу 5/18. децембра 531. године. Проживео је деведесет четири године, од тога осамдесет шест у манастиру, и био је погребен у лаври.

Данас су у лаври изложене непропадљиве мошти угодника Божијег, од којих људи примају исцељења. Тече извор са светом водом, што се некада збило по молитвама преподобног Саве. Расте палма датула, коју је некад посадио светитељ. Њене плодове окушају жене које страдају од неплодности, и добијају помоћ.

У лаври преподобног Саве Освећеног подвизавали су се Свети Јован Дамаскин, Свети Козма Мајумски и Кирил Скитопољски. Овде се молио први руски ходочасник у Палестини, игуман Данило. Неко време овде је живео свети Сава Српски, а своја дела је преводио Свети Теофан Затворник. У једном од манастирских храмова чувају се мошти светих мученика, пострадалих за Христа од иновераца. На њиховим костима чудесним начином нацртани су крстови – симболи праве вере.

Строги манастирски устав забрањује женама да ступају на територију лавре. Оне се моле иза манастирских зидина.

Да бисмо се заправо научили да волимо људе, морамо, свакако, у изобиљу да се насладимо самоћом. Ако испунимо своју ђутљиву осаму молитвом, онда ће се усамљеност испунити Богом. И тада ово драгоценост стање нећете зажелети да замените ни за какво људско друштво, чак и за најбоље. Може бити да су се слично осећали оци пустињаци, не хтевши да напусте своје пећинске келије чак ни ради заједничке молитве? Бојали су се да пролију ову Божанствену светлост и смисао, којима се испунило срце током година жестоке борбе са непријатељем, и молитву пламену као сунце. Али ни ово није било довољно. Мора бити да су плот, ову преосталу везу са светом, умртвили за њега: спалити у телу све страсти и жеље, до изнемоглости га исушити постом, да би га потом, полуживог, потчинили духу, окупивши га и исправивши му крила.

Не освртати се назад је непроменљиви услов бекства од греха. Бежати без окретања, као некада праведни Лот, остављајући иза себе смрадни одсјај пожара. Овде, под ужареним сунцем пустиње, добровољни изгнаници спаљивали су у себи остатке сујетног света. Тако је бежала у пустињу преко Јордана преподобна Марија Египћанка. Сећања њеног греховног живота трчала су за њом. Биле су потребне године покајних молитви да би се ови зраци изгубили заувек под врелим сунцем пустиње.

У пустињи Палестине, што је некада постала прибежиште за хиљаде подвижника, и данас постоје дејствујући манастири, ова благодатна острва светости: манастири Харитона Исповедника, Георгија Хозевита, Герасима Јорданског, Теодосија Великог. Њихова брагија понекад броји по двојицу монаха. Данас је мало ко способан да издржи климу пустиње и аскетизам подвижничког живота. Нама данашњима је тешко, па вероватно и немогуће да схватимо подвиг монаха отшелника. Можемо тек да покушамо да представимо себи њихов живот, ступивши на сунцем ужарену земљу Јудејске пустиње.

Сергеј Комаров

МУЗИКА ГОВОРИ О БОГУ И О ЧОВЕКУ

Наш живот треба да буде симфонија, а ми – музички инструменти који свирају похвалну песму Творцу.

Музика говори о Богу. То није моја мисао, не. Чувени Курт Вонегат је писао: „Ако било када сасвим умрем – не дај Боже, наравно – молим да се напише на мом гробу овакав епитаф: За њега је неопходан и довољан доказ постојања Бога била музика”. Интересантно да аутор наведених редова није био ни музичар ни богослов. Међутим, у срцу америчког писца-сатиричара родиле су се речи које сада често понављају и музичари и богослови. Значи, рекао је истину. Мир његовој души.

Да, музика сведочи о Богу, али она такође говори и о човеку. Ово је пре свих приметило хришћанство. Управо је Црква Христова прва проговорила о човеку као о музичком инструменту, чији се циљ састоји у прослављању Творца.

Слично гледиште можемо наћи већ код древних црквених писаца. На пример, Климент Александријски је предлагао да тумачимо музичке инструменте, споменуте у књизи Псалтир, алегоријски: „Звук трубе – то је подсећање на васкрсење мртвих; псалтир – човечији језик; цитра – уста; тимпан – Црква; оргуље – тело, а струне – телесни нерви”, писао је он (Педагог 2, 4).

Свети Григорије Ниски у свом трактату „О насловљавању псалама” примећује да свет који нас окружује јесте симфонија, а човек у њему – мала васељена. Зато све силе човекове душе морају да звуче складно, слично томе као што звучи инструмент са правилно натегнутим струнама.

Свети Јован Златоуст, иако је осуђивао свирање на музичким инструментима као елемент многобожачке уметности, ипак је писао: „...Ако зажелиш, можеш направити самог себе као псалтир, умртвивши плотске удове и уредивши своје тело у складу са душом” (Беседа на Пс. 41). „Као што је Јудејцима било заповеђено да славе Бога свим музичким инструментима, тако се и нама заповеда да Га славословимо свим удовима: очима, језиком, слухом и рукама... Тада човек постаје милосвучни псалтир, узносећи Богу најскладнију духовну песму” (Беседа на Пс. 150).

Византијски богослов Јевтимије Зигабен у свом фундаменталном раду „Тумачења Псалтира”, разматрајући лик псалмопојца (то јест човека који свира на псалтиру и пева псалам), каже: „У највишем смислу, под рукама смо дужни да разумемо делатну врлину, која сачињава, као да је орган, врлински, изграђујући и сагласан с нама живот, а под прстима – умна начела и узроке, који као да сачињавају облик псалтира, умни сасуд разума, који прима одозго од божанствене благодати надахнуће и (ма како) звецкање, и уз помоћ највишег начела, то јест Светог Духа, саставља песме”. У самим песмама богослов прозире следеће: „Ако бисмо ми, напрежући силе нашег тела, слично струнама направљеном псалтиру, почели да се на неки начин дотичемо њих добрим нашим делима... и показали се на тај нашин извршитељима (новог) доброг и потпуно сагласног (са претходном нашом делатношћу) поступка, макар и не достигли овај пут до највишег созерцања, онда би ово, по законима управљања, био псалам” (Тумачење Псалтира, гл. 1).

Предиван начин, није ли истина? Ум, просвећен благодаћу, дотиче силама човеково тело за стварање добрих дела. Једна врлина хармонизује се с другом, и добија се вишегласна песма Богу. Такав поглед на предназначење човека подарило је свету хришћанство.

Слично виђење сусреће се чак и у радовима нехришћанских мислилаца-философа новог времена. На пример, Шопенхауер је у „Афоризмима животне мудрости” говорио да уман човек подсећа на клавир. Под умешним прстима клавир је способан да звучи као оркестар – исто тако у развијеном човеку звучи својеврсна симфонија од предивних мисли (гласова) који се међусобно преплићу. Глупави је налик на грубу фрулу из оркестра свирача у рог. Ако се не сједини са другим гласовима, сам по себи не може одсвирати ништа лепо.

Дакле, музика говори о Богу и о човеку. Творац је створио васељену пуну начина за подсећање на Њега и човеку је неопходно да се сусретне с Њим. Долазе ми на ум стихови Андреја Ткачова мог омиљеног писца:

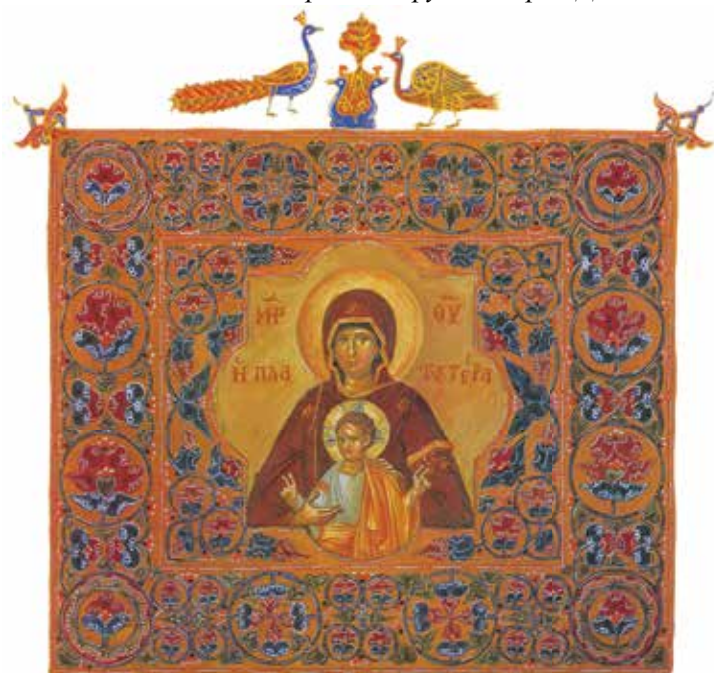
„Ваздух је налик Богу. Он је вазда поред, а није видљив. То, колико је потребан, сазнајеш када га недостаје.

Сунце је налик Богу. Оно може и да греје и да спаљује. На његов огњени диск не може се гледати без бола. Све живо упија његову снагу.

Море је налик Богу. Када је прозрано и нежно, то личи на нежност Великог према маленом. Када оно бесни и пени се – с њим се не треба спорити”.

Како је здраво речено. И како добро – да постоје људи којима и ваздух, и море, и сунце шапућу о Господу. А ми ка светлим белешкама савременог проповедника додајмо и нашу мисао: музика говори о Богу и о човеку. И ако чујемо негде у даљини музику, нека нас подсећа да наш живот треба да буде симфонија, а ми – музички инструменти, који свирају похвалну песму Творцу.

Превео са руског Горан Дабетић

Др Радојко Дамјановић

БОГОРОДИЦЕ ДЈЕВО, БЛАГОСЛОВЕНА СИ ТИ МЕЂУ ЖЕНАМА

Свакодневни овоземаљски живот и боготражење у њему, неодвојиви су од молитве Господње, од молитве у којој, кроз коју, и којом казујемо свој однос и своју меру богопознања, којом дубину своје вере сведочимо себи, а понајпре Господу, који је свуда. Ако ли смо је икада, на сопственом почетку разумели или представили себи као песму, низ стихова, складну и римовану оду Ономе од кога је све постало и коме се све враћа, упорним и усредсређеним понављањем долазимо до сазнања и спознања сопствене вере у Једнога Бога, Сведржитеља.

Хришћанска онтологија налази свој израз и кроз однос и живот сваког човека са Мајком Божијом, његовом вером у Суштину, исказану и славом којом *биће с грешком* узноси преко своје Молитвенице и Заступнице у Господу, Творцу Неба и Земље.

Као што је она мост наш ка Јединоме, тако је и мост који га је оваплоћеног и довео међу нас. Тако је једна од нас постала Мајка Човечија, Мајка Божија, посвећена од Логоса у векове, да у њу гледамо и да нас Христом, који је с њом, води радосне, исцељује у боли, очисти од греха и једноставно смири у Господу нашем Исусу Христу, који је пре свих векова.

Примивши је у сопствено срце, оно постаје Срце, заправо Храм Мајке Божије, Храм Господа нашег – Оца, Сина и Духа Светога. Ово једноставно објашњење племе љубави која нас обузима практиковањем молитве Господу и оној која је са Њим у све дане, није тако једноставно у светском метежу, који Га није препознао и који је распео Спаситеља,

и који сад чека поновни Долазак, као Догађај радосних, а не очајника чије главе вире из кала греха и загађеног света. Зато је вера промена човека, промена ка Човеку, пут сталног усавршавања, ревновањем, оданости Светлости и доласка до Човека, када Човек коначно дође у нас.

Болесни, окужени, сиромашни, сметени, посустали, без снаге, вапијући, угашеног погледа, згаснути, очајни, траже њену трећу руку, меку и топлу исцелитељску руку Тројеручице, руку Млекопитатељице, Брзопомоћнице, Јерусалимске Мајке Божије, са Богомладенцом, Иверске, Казанске, Лепавинске, Владимирске, Теодоровске, Игуманије Атонске, Несаломиве стене и Неочекиване радости, Путевођитељке и Озарење ума, Омекшање злих срца, Страдалне, Свецарице, Утешитељке, Избавитељке, Умножитељке хлеба, Брзопомоћнице, Цвета који не вене, Посреднице и Спаситељке.

Њеним покровом, Покровом Мајке Божије, матерински је закрилила децу и родитеље и позива на благочестиво васпитање и одгајање оних који залуташе и лутају у пустињи без оазе љубави, без крепости вере, оне који ропају под теретом обездуховљеног света. Блага Мајко, благога Цара!

СЛУЖБЕНИ ДЕО - ПРОМЕНЕ У ЕПАРХИЈИ ШУМАДИЈСКОЈ

Његово преосвеиштво Епископ шумадијски Господин Јован благоизволео је у периоду од 1. августа 2017. године до 30. септембра 2017. године:

Осветити:

Звоно за храм Свете Петке у Надрљу, Архијерејско намесништво левачко, 8. августа 2017. године;

Палионицу свећа при храму Вознесења Господњег у Рудовцима, Архијерејско намесништво колубарско-посавско, 27. августа 2017. године;

Темеље за храм Силаска Светога Духа у Блазнави, Архијерејско намесништво опленачко, 31. августа 2017. године;

Новоподигнути храм Свете Петке у Петки, Архијерејско намесништво колубарско-посавско, 2. септембра 2017. године;
Иконостас за новоподигнути храм Свете Петке у Петки, Архијерејско намесништво колубарско-посавско, 2. септембра 2017. године;

Новоподигнути храм Зачећа Светог Јована Крститеља у Јовановцу, Архијерејско намесништво лепеничко, 3. септембра 2017. године;

Иконостас за новоподигнути храм Зачећа Светог Јована Крститеља у Јовановцу, Архијерејско намесништво лепеничко, 3. септембра 2017. године;

Темеље за манастирски храм Свете Петке у Неменикућама, 14. септембра 2017. године;

Крст за храм Рођења Светог Јована Крститеља у Стојнику, Архијерејско намесништво младеновачко, 18. септембра 2017. године;

Звона за храм Рођења Светог Јована Крститеља у Стојнику, Архијерејско намесништво младеновачко, 18. септембра 2017. године.

Рукоположити:

Ђакон Милоша Ђурића у чин свештеника 1. септембра 2017. године у храму Светог Саве у Крагујевцу, Архијерејско намесништво крагујевачко;

Милоша Павића у чин ђакона 25. септембра 2017. године у храму Светог Саве у Крагујевцу, Архијерејско намесништво крагујевачко.

Одликвати:

Правом ношења напрсног крста

Протојереја Војислава Одавића, привременог пароха првог петчанског у Петки, Архијерејско намесништво колубарско-посавско;

Протојереја Мирослава Филиповића, привременог пароха другог петчанског у Петки, Архијерејско намесништво колубарско-посавско.

Чином протојереја

Протонамесника Дејана Павловића, привременог пароха ланишког у Ланишту, Архијерејско намесништво беличко;

Протонамесника Сретка Петковића, привременог пароха цветојевачко-јовановачког у Цветојевцу, Архијерејско намесништво лепеничко;

Протонамесника Зорана Алексића, привременог пароха другог међулушког у Међулужју, Архијерејско намесништво младеновачко.

Правом ношења црвеног појаса

Јереја Бојана Чоловића, привременог пароха дренског у Дрену, Архијерејско намесништво колубарско-посавско.

Орденом Светог Саве II степена

Милорада Грчића из Београда;

Проф. др Жељка Лазића из Београда;

Проф. др Ивана Тодорова из Београда.

Орденом Светог Симеона Мироточивог

Драгана Спасића из Јовановца;

Др Милету Радојевића из Београда;

Протојереја-ставрофора Стојадина Павловића из Београда;

Проф. др Зорану Михајловића из Београда;

Душана Видаковића из Београда;

Миодрага Репажу из Београда;

Зорана Николића из Београда;

Душана Вукића из Београда;

Младолуба Крсмановића из Београда;

Здравка Ковачевића из Београда;

Александра Обрадовића из Београда;

Проф. др Богдана Кузмановића из Новог Сада;

Радослава Ристановића из Лазаревца;

Ђорђа Јовичића из Лазаревца;

Владана Костића из Лајковца;

Савет Месне заједнице Петка из Петке;

Мишела Николића из Београда;

Градску општину Лазаревац из Лазаревца;

Миодрага Ранковића из Миросалца;

Милана Ђорђевића из Барошевца;

Златка Јовановића из Петке;

Борислава Матијашевића из Лазаревца;

Ненада Дилберовића из Београда;

Драгана Ивковића из Шапца;

Стојана Вујкова из Београда.

Орденом Војска Карађорђа

Живорада Нешића из Јовановца;

Веру Миљковић из Јовановца;

Владимира Вулетића из Јовановца;

Душана Барјактаревића из Јовановца;

Предузеће *Еуросјекурити* из Београда;

Живка Јанковића из Чикага;

Кристину Јанковић из Чикага;

Мирослава Лечића из Зрењанина;

Владана Бојића из Шушњара;

Радослава Луковића из Белосаваца;

Живку Мијовић из Београда;

Др Милету Радојевића из Београда.

Архијерејском граматом признања

Небојшу Пејчиновића из Јовановца;

Љубишу Вулетића из Јовановца;

Предарага Вулетића из Јовановца;

Бранислава Станковића из Јовановца;

Сава Мандића из Јовановца;

Бранка Лазића из Јовановца;

Милана и Ивана Димитријевића;

Милију Радовића из Крагујевца;

Надзорни одбор Електропривреде Србије;

Дарка Ђорђевића из Лазаревца;

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Зорана Мијатовића из Лазаревца;
 Сашу Марковића из Степојевца;
 Дејана Димитријевића из Лазаревца;
 Владимира Петровића из Лазаревца;
 Душана Шука из Шушњара;
 Мирослава Чантрака из Лазаревца;
 Момира Илића из Петке;
 Предрага Ивановића из Петке;
 Рибарницу *Рибарски сан* из Петке;
 Јефту Николића из Петке;
 Јефту Живковића из Петке;
 Миодарага Недељковића из Петке;
 Сашу Јовичића из Петке;
 Милана Мишковића из Лазаревца;
 Живка Панића из Уба;
 Александра Ракића из Лазаревца;
 Милоја Адића из Шушњара;
 Мирослава Пакића из Петке;
 Ненада Лазића из Петке;
 Живка Павлића из Лазаревца;
 Шлеп службу *Мишковић* из Петке;
 Милицу Радивојевић из Петке;
 Бојана Стевића из Лазаревца;
 Славицу Крстић из Цириха;
 Рада Милића из Београда;
 Живадина Анђелковића из Лазаревца;
 Миодрага Васиљевића из Лазаревца;
 Александра Прокића из Тополе;
 Угљешу Кременовића из Младеновца;
 Немању Кременовића из Младеновца;
 Скупштину општине Топола;
 Младена Кременовића из Белосаваца;
 Николу Дуљаја из Тополе;
 Жарка и Марка Калуђеровића из Тополе.

Архијерејском граматом захвалности

Љубодрага Ђорђевића из Јовановца;
 Ивана Петровића из Јовановца;
 Драгишу Јанковића из Јовановца;
 Панту Јовановића из Јовановца;
 Томислава Милојевића из Јовановца;
 Дејана Стојковића из Јовановца;
 Предузеће *Мител д.о.о.* из Крагујевца;
 Сашу Миликића из Јовановца;
 Радашина Миликића из Јовановца;
 Славицу Петковић из Цветојевца;
 Габријелу Миљковић из Јовановца.

Архијерејском захвалницом

Јовицу Марковића из Јовановца;
 Животија Николића из Јовановца;
 Зорана Гавриловића из Јовановца;
 Славомира Марковића из Јовановца;
 Мирослава Арсенијевића из Илићева;
 Славка Дамјановића из Цветојевца;
 Предузеће *Вуле грађња* из Крагујевца;
 Предузеће *Дуга колор* из Крагујевца;
 Петра Милошевића из Јовановца;
 Срђана Матовића из Јовановца;
 Милана Максића из Јовановца;
 Дејана Лазића из Јовановца;
 Пунишу Ашанина из Јовановца;
 Петра Катића из Мачванског Прњавора;
 Зорана Филиповића из Петке;
 Предузеће *Маневар д.о.о.* из Новог Сада;
 Ненада Николића из Јеленца;
 Бојана Урошевића из Тополе;
 Драгољуба Месаровића из Маскара;

Гаврила Николића из Јеленца;
 Драгана Симића из Белосаваца;
 Митра Дубоњца из Младеновца;
 Дејана Мишића из Кусатка;
 Милована Вулићевића из Белосаваца;
 Горана Михајловића из Међулужја;
 Благоја Михајловића из Међулужја;
 Милана Михајловића из Међулужја;
 Николу Михајловића из Међулужја;
 Милоја Димитријевића из Младеновца;
 Јована Михајловића из Међулужја.

Поделити благослов за искушеништво

Марији Луковић, у обитељи манастира Светог архангела Гаврила – Вољавчи.

Поставити

Протонамесника Сашу Антонијевића на дужност привременог пароха првог бресничког при храму Светог Јоаникија Девичког у Крагујевцу, Архијерејско намесништво лепеничко;
 Јереја Александра Ђорђевића на дужност привременог пароха првог баточинског при храму Рођења Пресвете Богородице у Баточини, Архијерејско намесништво лепеничко;
 Протојереја Драгана Васиљевића на дужност привременог пароха рогојевачког при храму Свете Петке у Рогојевцу, Архијерејско намесништво крагујевачко;

Новорукоположеног јереја Милоша Ђурића на дужност привременог пароха другог бресничког при храму Светог Јоаникија Девичког у Крагујевцу, Архијерејско намесништво лепеничко;

Протонамесника Сашу Антонијевића, привременог пароха првог бресничког, на дужност старешине храма Светог Јоаникија Девичког у Крагујевцу, Архијерејско намесништво лепеничко;

Протојереја Мила Миловановића на дужност привременог пароха другог азањског при храму Светог Косме и Дамјана у Азањи, Архијерејско намесништво јасеничко;

Протонамесника Срђана Ковачевића на дужност привременог пароха другог паланачког при храму Преображења Господњег у Смедеревској Паланци, Архијерејско намесништво јасеничко;

Јереја Дејана Марковића на дужност привременог пароха петог крагујевачког при храму Успења Пресвете Богородице у Крагујевцу, Архијерејско намесништво крагујевачко;

Протојереја Сретка Петковића на дужност привременог пароха другог становљанског при храму Светог великомученика Пантелејмона у Крагујевцу, Архијерејско намесништво крагујевачко;

Протонамесника Петра Бранковића на дужност привременог пароха цветојевачко-јовановачког при храму Светог пророка Илије у Цветојевцу, Архијерејско намесништво лепеничко;

Новорукоположеног ђакона Милоша Павића на дужност парохијског ђакона крагујевачког при храму Успења Пресвете Богородице у Крагујевцу, Архијерејско намесништво крагујевачко.

Преместити:

Протонамесника Сашу Антонијевића, досадашњег привременог пароха првог баточинског при храму Рођења Пресвете Богородице у Баточини, на дужност привременог пароха првог бресничког при храму Светог Јоаникија Девичког у Крагујевцу, Архијерејско намесништво лепеничко;

Јереја Александра Ђорђевића, досадашњег привременог пароха рогојевачког при храму Свете Петке у Рогојевцу, Архијерејско намесништво крагујевачко, на дужност привременог пароха првог баточинског при храму Рођења Пресвете Богородице у Баточини, Архијерејско намесништво лепеничко;

Протојереја Драгана Васиљевића, досадашњег привременог пароха другог бресничког при храму Светог Јоаникија Девичког у Крагујевцу, Архијерејско намесништво лепеничко, на дужност привременог пароха рогојевачког при храму Свете Петке у Рогојевцу, Архијерејско намесништво крагујевачко;

Протојереја Мила Миловановића, досадашњег привременог пароха другог паланачког при храму Преображења Господњег у Смедеревској Паланци, на дужност привременог пароха другог азањског при храму Светог Косме и Дамјана у Азањи, Архијерејско намесништво јасеничко;

Протонамесника Срђана Ковачевића, досадашњег привременог пароха другог азањског при храму Светог Косме и Дамјана у Азањи, на дужност привременог пароха другог паланачког при храму Преображења Господњег у Смедеревској Паланци, Архијерејско намесништво јасеничко;

Јереја Дејана Марковића, досадашњег привременог пароха шестог крагујевачког при храму Силаска Светога Духа (Стара црква) у Крагујевцу, Архијерејско намесништво лепеничко, на дужност привременог пароха петог крагујевачког при храму Успења Пресвете Богородице у Крагујевцу, Архијерејско намесништво крагујевачко;

Протојереја Сретка Петковића, досадашњег привременог пароха цветојевачко-јовановачког при храму Светог пророка Илије у Цветојевцу, Архијерејско намесништво лепеничко, на дужност привременог пароха другог становљанског при храму Светог великомученика Пантелејмона у Крагујевцу, Архијерејско намесништво крагујевачко;

Протонамесника Петра Бранковића, досадашњег привременог пароха другог становљанског при храму Светог великомученика Пантелејмона у Крагујевцу, Архијерејско

намесништво крагујевачко, на дужност привременог пароха цветојевачко-јовановачког при храму Светог пророка Илије у Цветојевцу, Архијерејско намесништво лепеничко.

Поверити у опслуживање:

Братству храма Силаска Светога Духа (Стара црква) у Крагујевцу, упражњену парохију шесту крагујевачку при храму Силаска Светога Духа (Стара црква) у Крагујевцу, Архијерејско намесништво лепеничко.

Разрешиити:

Протонамесника Зорана Врбашког, привременог пароха петог крагујевачког при храму Успења Пресвете Богородице у Крагујевцу, даље дужности привременог пароха петог крагујевачког при храму Успења Пресвете Богородице у Крагујевцу, Архијерејско намесништво крагујевачко.

Поделити канонски отпуст:

Протонамеснику Зорану Врбашком за сvezу клира Епархије аустријско-швајцарске.

Поделити канонски пријем:

Монахињи Теофанији (Ђекић) из сvezе клира Митрополије црногорско-приморске;
Монахињи Ирени (Брковић) из сvezе клира Епархије жичке.

Поделити благослов за упис на Православни богословски факултет Универзитета у Београду:

Александри Милинковић.

СЛУЖЕЊА ПРИЈЕМИ И ПОСЕТЕ ЕПИСКОПА ШУМАДНЈСКОГ ГОСПОДИНА ЈОВАНА

Од 1. августа 2017. године до 30. септембра 2017. године

АВГУСТ 2017:

1. август 2017 – Свети Стефан деспот српски:
Служио Литургију у манастиру Павловцу на Космају и пререзао славски колач – прослављање шест стотина година од подизања овог манастира;
Крстио у Благовештенској цркви у Рајковцу код Младеновца Ђорђа и Павла, синове ђакона Божидара Васиљевића из Лапова.

2. август 2017. године – Свети пророк Илија:
Служио у цркви Светог пророка Илије у Трнави Литургију и пререзао славски колач поводом храмовне славе.

3. август 2017. године:
Служио Литургију у Старој крагујевачкој цркви;
Рад и пријем у Епархијској канцеларији;
Посетио манастир Свете Петке у Сибници, договор са грађевинским стручњацима о реконструкцији манастира.

4. август 2017 – Света Марија Магдалина:
Служио Литургију у манастиру Драчи и пререзао славски колач поводом славе манастирске капеле;
Посетио Војничко гробље у Шумарицама.

5. август 2017:

Служио Литургију у цркви Свете Тројице у селу Рибарима код Јагодине;
Крстио у Саборној крагујевачкој цркви малог Страхињу из Крагујевца;
Посетио манастир Каленић и присуствовао отварању 48. Левичког сабора.

6. август 2017:

Служио Литургију у Саборној крагујевачкој цркви;
Венчао у манастиру Каленићу Александра и Марину Цветковић;
Посетио цркву Светих цара Константина и царице Јелене у Опарићу.

7. август 2017:

Служио Литургију у цркви Светог Саве Српског у Крагујевцу – Аеродром;
Рад и пријем у Епархијској канцеларији.

8. август 2017 – Преподобномученица Параскева:

Служио у манастиру Петковици Литургију и пререзао славски колач поводом славе манастирског храма; у току Литургије крстио малог Данила, сина ђакона Уроша Костића из Тополе;
Освештао крстове и звоно за цркву Свете Петке у Надрљу.

9. август 2017 – Свети великомученик Пантелејмон:

Служио у цркви Светог великомученика Пантелејмона у Клоки Литургију и пререзао славски колач поводом храмовне славе;

Посетио протојереја ставрофора Љубишу Смиљковића у Сопоту поводом крсне славе.

10. август 2017:

Служио Литургију у Старој крагујевачкој цркви;

Рад и приједи у Епархијској канцеларији.

11. август 2017:

Служио Литургију у цркви Свете Петке у Крагујевцу – Виногради;

Рад и приједи у Епархијској канцеларији.

12. август 2017:

Служио Литургију у Светоархангелском манастиру Венчац у Брезовцу;

Рад и приједи у Епархијској канцеларији;

Служио бденије у Саборној крагујевачкој цркви.

13. август 2017:

Саслуживао на Литургији коју је у цркви Свете Тројице у Нишу служио Његова Светост Господин Иринеј, патријарх српски – устоличење Његовог преосвештенства Господина Арсенија за епископа нишког.

14. август 2017 – Изношење Часног крста:

Служио Литургију у Старој крагујевачкој цркви и пререзао славски колач поводом славе параклиса ове цркве;

Рад и приједи у Епархијској канцеларији.

15. август 2017 – Пренос моштију Светог архиђакона Стефана:

Служио у манастиру Никољу у Шаторњи Литургију и пререзао славски колач поводом славе манастирске капеле.

16. август 2017:

Служио у задужбинској цркви Светог великомученика Георгија на Опленцу Литургију и парастос краљу Петру I Карађорђевићу поводом 96 година од смрти.

17. август 2017:

Служио Литургију у Старој крагујевачкој цркви;

Рад и приједи у Епархијској канцеларији.

18. август 2017:

Служио Литургију у цркви Свете Петке у Крагујевцу – Виногради;

Рад и приједи у Епархијској канцеларији;

Служио бденије у Саборној крагујевачкој цркви.

19. август 2017 – Преображење Господње:

Служио у манастиру Благовештењу Рудничком Литургију и чин освећења грођа;

Учествовао у манастиру Дивостину на предавању *Нестабилност вере традиционалних хришћана* протојереја ставрофора проф. др Зорана Крстића.

20. август 2017:

Служио Литургију у цркви Светог апостола и јеванђелисте Марка у Великим Црљенима;

Рад и приједи у Епархијској канцеларији.

21. август 2017:

Служио Литургију у цркви Светог Саве Српског у Крагујевцу – Аеродром;

Рад и приједи у Епархијској канцеларији;

Примио Радишу Пљакића, потпредседника Епархијског савета, и Јована Томовића.

22. август 2017:

Служио Литургију у цркви Светог великомученика Димитрија у Крагујевцу – Сушица;

Рад и приједи у Епархијској канцеларији.

23. август 2017:

Служио Литургију у цркви Светог кнеза Лазара Косовског у Крагујевцу – Белошевац;

Рад и приједи у Епархијској канцеларији;

Одржао састанак са извођачима радова на згради Епархијског архива.

24. август 2017:

Служио Литургију у Старој крагујевачкој цркви;

Рад и приједи у Епархијској канцеларији.

25. август 2017:

Служио Литургију у цркви Свете Петке у Крагујевцу – Виногради;

Рад и приједи у Епархијској канцеларији.

26. август 2017:

Служио у цркви Васкрсења Господњег на крагујевачком гробљу Бозман Литургију и годишњи парастос Луки Крстићу; освештао надгробни крст;

Служио бденије у Саборној крагујевачкој цркви.

27. август 2017:

Служио у цркви Вазнесења Господњег у Рудовцима Литургију и освештао новоподигнуту палионицу свећа;

Рад и приједи у Епархијској канцеларији.

28. август 2017 – Успење Пресвете Богородице:

Служио у Саборној крагујевачкој цркви Успења Пресвете Богородице Литургију и пререзао славски колач поводом храмовне славе;

У цркви Успења Пресвете Богородице у Влакчи пререзао славски колач поводом храмовне славе;

Учествовао у Саборној крагујевачкој цркви на академији одржаној у оквиру манифестације *Госпојинске свечаности*.

29. август 2017 – Преподобни Роман:

Служио у цркви Преподобног Романа у Мајуру Литургију и пререзао славски колач поводом храмовне славе;

У селу Остриковцу код Јагодине одредио место за подизање нове цркве.

30. август 2017:

Служио Литургију у цркви Светог кнеза Лазара Косовског у Крагујевцу – Белошевац;

Рад и приједи у Епархијској канцеларији;

Председавао седници Епархијског управног одбора посвећеној изградњи зграде Епархијског архива у Крагујевцу.

31. август 2017:

Служио Литургију у Старој крагујевачкој цркви;

Рад и приједи у Епархијској канцеларији;

Освештао у селу Блазнави темеље нове цркве Свете Тројице.

СЕПТЕМБАР 2017:

1. септембар 2017:

Служио у цркви Светог Саве Српског у Крагујевцу – Аеродром Литургију и прочитао молитве Призива Светог Духа поводом почетка нове школске године у Богословији Светог Јована Златоустог у Крагујевцу; рукоположио у чин презвитера Ђаконa Милоша Ђурића;
Рад и приједи у Епархијској канцеларији.

2. септембар 2017:

Освештао новоподигнуту цркву Свете Петке у селу Петки код Лазареваца у којој је служио Литургију; парохе цркве у Петки протојереја Војислава Одавића и протојереја Мирослава Филиповића одликовао правом ношења напрсног крста.

3. септембар 2017:

Освештао новоподигнуту цркву Зачећа Светог Јована Крститеља у Јовановцу код Крагујевца у којој је служио Литургију; парохa цветоевачко-јовановачког протонамесника Сретка Петковића одликовао протојерејским чином;
Венчао у цркви Свете Петке у Течићу Александра, председника општине Рековац, и Виолету Ђорђевић.

4. септембар 2017:

Служио Литургију у цркви Светог Саве Српског у Крагујевцу – Аеродром;
Рад и приједи у Епархијској канцеларији.

5. септембар 2017:

Служио у цркви Светог великомученика Димитрија у Лазаревцу Литургију на којој су саслуживали војни свештеници Војске Србије и Националне гарде Охаја (САД); крстио малог Михаила, сина лазаревачког свештеника Владимира Димитријевића;
Приредио пријед за амбасадора САД у Београду Кајла Скота и припаднике Националне гарде Охаја.

6. септембар 2017:

Служио Литургију у цркви Светог кнеза Лазара Косовског у Крагујевцу – Белошевац;
Рад и приједи у Епархијској канцеларији.

7. септембар 2017:

Служио Литургију у Старој крагујевачкој цркви;
Рад и приједи у Епархијској канцеларији;
Освештао Пољопривредно-ветеринарску школу у Рековцу;
Посетио цркву Преподобног Романа у Рековцу ради надгледања радова на извођењу живописа;
Посетио цркву Преподобномученице Параскеве у Сиљевци.

8. септембар 2017:

Служио Литургију у цркви Свете Петке у Крагујевцу – Виногради;
Рад и приједи у Епархијској канцеларији;
Крстио у Саборној крагујевачкој цркви малог Константина, сина Дејана и Жаклине Костић из Штутгарта.

9. септембар 2017:

Служио у манастиру Драчи Литургију и опело монахињи Марти;
Отпутовао у Босански Петровац.

10. септембар 2017:

Саслуживао на Литургији коју је у цркви Светих апостола Петра и Павла у Босанском Петровцу служио Његово високопреосвештенство Господин Порфирије, митрополит

загребачко-љубљански – устоличење Његовог преосвештенства Господина Сергија за епископа бихаћко-петровачког;
Посетио у Бањалуци Његово преосвештенство Господина Јефрема, епископа бањалучког.

11. септембар 2017 – Усековање:

Служио Литургију у Саборној крагујевачкој цркви.

12. септембар 2017:

Служио у цркви Свете Петке у Крагујевцу – Виногради Литургију и крстио малог Димитрија, сина Ивана и Марије Шаренац из Крагујевца;
Присуствовао у манастиру Грнчарици крштењу малог Давида, сина свештеника Дејана Обрадовића из Канаде – крштење извршио Његово преосвештенство Господин Митрофан, епископ канадски;
Присуствовао у Првој крагујевачкој гимназији духовном часу посвећеном Великој Госпојини;
Служио у цркви Светог великомученика Пантелејмона у Крагујевцу – Станово опело проф. др Живадину Бугарчићу;
Примио у Владичанском двору у Крагујевцу Његово преосвештенство Господина Митрофана, епископа канадског.

13. септембар 2017:

Служио Литургију у цркви Светог кнеза Лазара Косовског у Крагујевцу – Белошевац;
Рад и приједи у Епархијској канцеларији;
Присуствовао часу духовности у арнђеловачкој школи Светог Саве.

14. септембар 2017:

Освештао темеље манастирске цркве Свете Петке у Неменикућама коју гради породица Ковачевић из Београда.

**Продајни
центар
Епархије
шумадијске**

**Интернет продавница
црквених предмета за
цео свет**

www.eparhija.com

**Опрема за храмове
Опрема за свештенство
Иконе, крстови, тамјан
Филигрански програм
Јеванђеља, књиге
Црквени артикли**

www.eparhija.com

15. септембар 2017:

Служио Литургију у цркви Свете Петке у Крагујцу – Виногради;
Рад и приједи у Епархијској канцеларији;
Присутвовао часу духовности у крагујевачкој школи „Јован Поповић“.

16. Служио у цркви Светог патријарха српског Јоаникија у Орашцу (задужбини Оливере Карић Недељковић) Литургију и пререзао славски колач поводом храмовне славе;
Венчао у цркви Ружици у Београду Марка и Кристину Лазић из Холандије; крстио њихову кћерку Софију.

17. септембар 2017:

Саслуживао на Литургији коју је у цркви Пресвете Богородице у Бјељини служио Његова Светост Господин Иринеј, патријарх српски – устоличење Његовог преосвештенства Господина Фотија за епископа зворничко-тузланског.

18. септембар 2017:

Служио Литургију у цркви Светог Саве Српског у Крагујевцу – Аеродром;
Рад и приједи у Епархијској канцеларији;
Учествовао на часу духовности у Основној школи у Наталинцима;
Освештао крст и три звона за цркву Светог Јована Крститеља у Стојнику.

19. септембар 2017 – Чудо Светог архангела Михаила:

Саслуживао на Литургији коју је у цркви Светог Јована Богослова у Бачу служио Његово преосвештенство Господин Лукијан, епископ будимски – слава Епархије бачке;
Посетио манастир Бојане.

20. септембар 2017:

Служио Литургију у цркви Светог кнеза Лазара Косовског у Крагујевцу – Белошевац;
Рад и приједи у Епархијској канцеларији;
Служио бденије у Саборној крагујевачкој цркви;
Учествовао у Епархијском центру у Крагујевцу на завршној приредби *Великогоспојинских свечаности*.

21. септембар 2017 – Мала Госпојина:

Служио у цркви Рођења Пресвете Богородице у Тополи Литургију и пререзао славски колач поводом храмовне и славе општине Топола;
Пререзао у цркви Рођења Пресвете Богородице у Малим Крчмарима славски колач поводом храмовне славе.

22. септембар 2017 – Свети праведни Јоаким и Ана:

Служио у цркви Светих Јоакима и Ане у Међулузју код Младеновца Литургију и пререзао славски колач поводом храмовне славе; др Милету Радојевића, директора Канцеларије за односе са црквама и верским заједницама Министарства правде одликовао ореденом *Карађорђа*, а пароха у Међулузју Зорана Алексића чином протојереја;
Посетио цркву Светог Стефана деспота српског у Белосавцима ради надгледања завршних радова;
На Светињи одредио место за подизање нове цркве;
Примио професора Понтификалног орјенталног института у Риму, Факултет источних црквених наука, Ђузепеа М. Крочеа, ментора докторанда Милосава Ђоковића.

23. септембар 2017:

Служио у цркви Светог великомученика Георгија у Дрену код Лазаревца Литургију током које је крстио малог Димитрија Живановића;
Посетио цркву Светог Димитрија у Лазаревцу.

24. септембар 2017:

Служио Литургију у цркви Рођења Пресвете Богородице у Баточини.

25. септембар 2017:

Служио у цркви Светог Саве Српског у Крагујевцу – Аеродром Литургију и у чин ђакона рукоположио Милоша Пајића;
Рад и приједи у Епархијској канцеларији.

26. септембар 2017:

Служио у цркви Светог кнеза Лазара Косовског у Крагујевцу – Белошевац Литургију током које је крстио малог Јоакима, сина белошевачког ђакона Немање Стојковића;
Освештао просторије предузећа *Универзал* у Аранђеловцу;
Служио у крагујевачкој Саборној цркви Крстовданско бденије са изношењем Часног крста.

27. септембар 2017 – Крстовдан:

Служио Литургију у Саборној крагујевачкој цркви;
Примио протојереја ставрофора проф. др Зорана Крстића, протојереја ставрофора мр Рајка Стефановића, протојереја ставрофора Зарију Божића, протонамесника Срећка Зечевића и протођакона Ивана Гашића.

28. септембар 2017:

Служио Литургију у цркви Светих апостола Петра и Павла и Рачи Крагујевачкој;
Рад и приједи у Епархијској канцеларији;
Примио пројектанте и извођаче радова на згради Епархијског архива.

29. септембар 2017:

Служио Литургију у цркви Свете Петке у Крагујевцу – Виногради;
Рад и приједи у Епархијској канцеларији;
Учествовао у раду Организационог одбора за прослављање седмдесетогодишњице оснивања Шумадијске епархије;
Освештао у Заводу за збрињавање одраслих у Малим Пчелицама павиљон *Сунцокрет*.

30. септембар 2017:

Служио Литургију у Саборној крагујевачкој цркви;
Учествовао у манастиру Крки на наречењу архимандрита Никодима (Косовића) за епископа далматинског.

ДЕЧИЈА СТРАНА

„КО НЕ ПРИМИ ЦАРСТВА БОЖИЈЕГА КАО ДЕТЕ НЕЋЕ УБИ У ЊЕГА“

ШТА ЈЕ ВЕРА?

Вера је одговор човека на обећања и могућности које Бог даје. Вера значи гледати у новорођенче, а видети Творца који га је створио. Вера значи ходати на киши и знати да ће сунце засјати поново. Вера је суочење са распећем и сазнање да то није последње поглавље живота.

Вера има сијамског близанца који се зове љубав. У ствари, ако љубав није повезана са вером, она је мртва. Вера прима, а љубав даје.

Вера се гаји, она расте од молитве и учења речи Божије. „Вера, дакле, потиче од проповеди, а проповед бива Христовом речју“ (Римљанима 10, 17).

Свети апостол Јован пише: „Ово је победа која је победила свет: наша вера. Ко је тај што побеђује свет, ако не онај који верује да је Исус Син Божији?“ (Прва Јованова 5, 4-5).

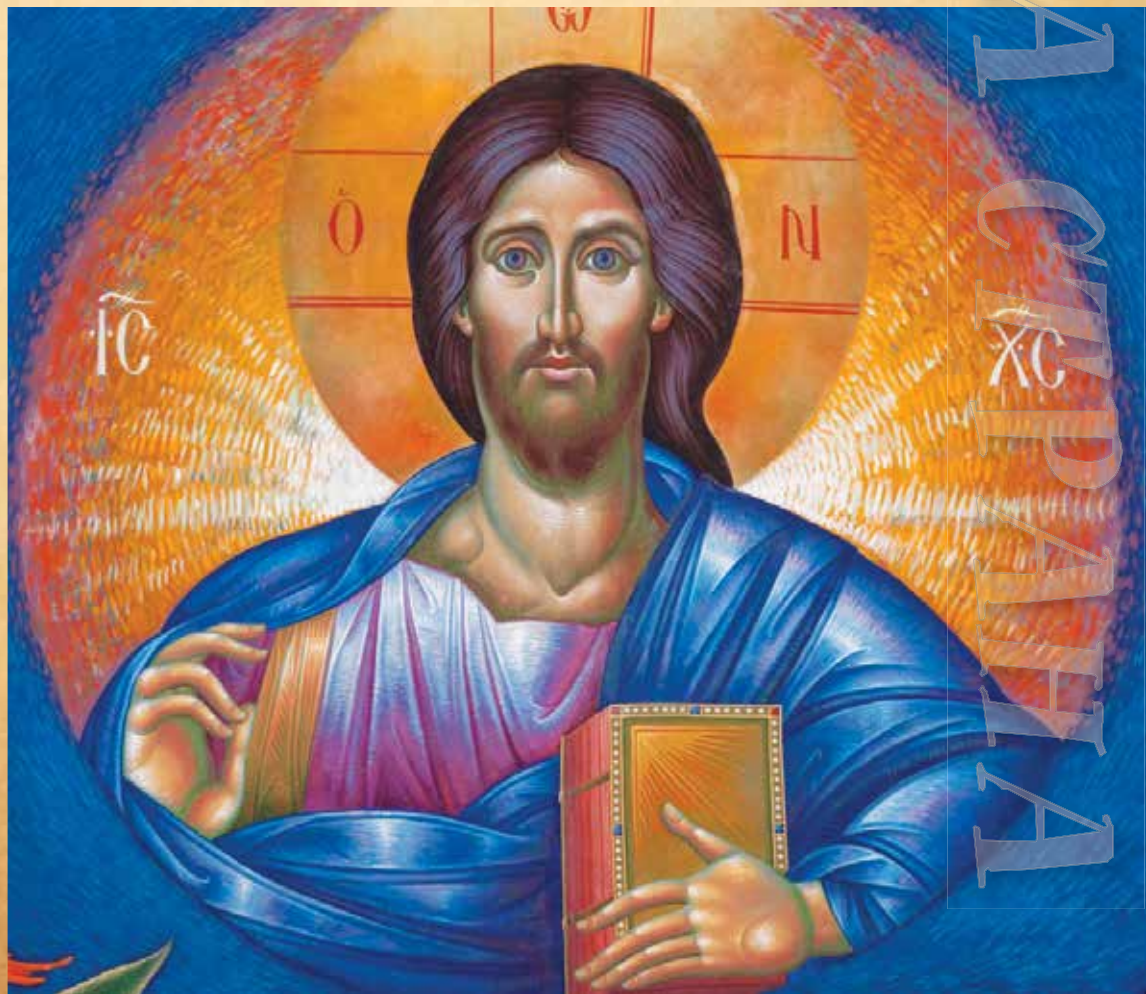
Вера је поверење у реч Божију, баш као што се верује научнику када вам каже да је сунце деведесет два милиона миља далеко од земље, мада ви сами то нисте измерили. Вера значи поклонити се Божијем открићењу. „Ако већ примамо људско сведочанство, Божије сведочанство је веће, а ово је Божије сведочанство – да је сведочио за свога Сина... Ко не верује Богу, начинио га је лажом, јер није веровао у сведочанство којим је Бог сведочио за свога Сина“ (Прва Јованова 5, 9-10).

Вера значи рећи, али и мислити: „Верујем да ћу видети доброту Господњу на земљи живијех. Господ је видело моје и спасење моје; кога да се бојим? Господ је крепост живота мога; кога да се страшим?“ (Псалам 27, 13 и 1).

Вера не наступа супротно разуму, већ га надилази. Вера је полагање живота и ризиковање свега у залог да је Исус Син Божији и Спаситељ света. Вера не значи само веровати у постојање Бога и ставити свој живот у Његове руке; вера је знати да Бог не само да постоји, већ и брине.

Вера је рука која прима благослов.

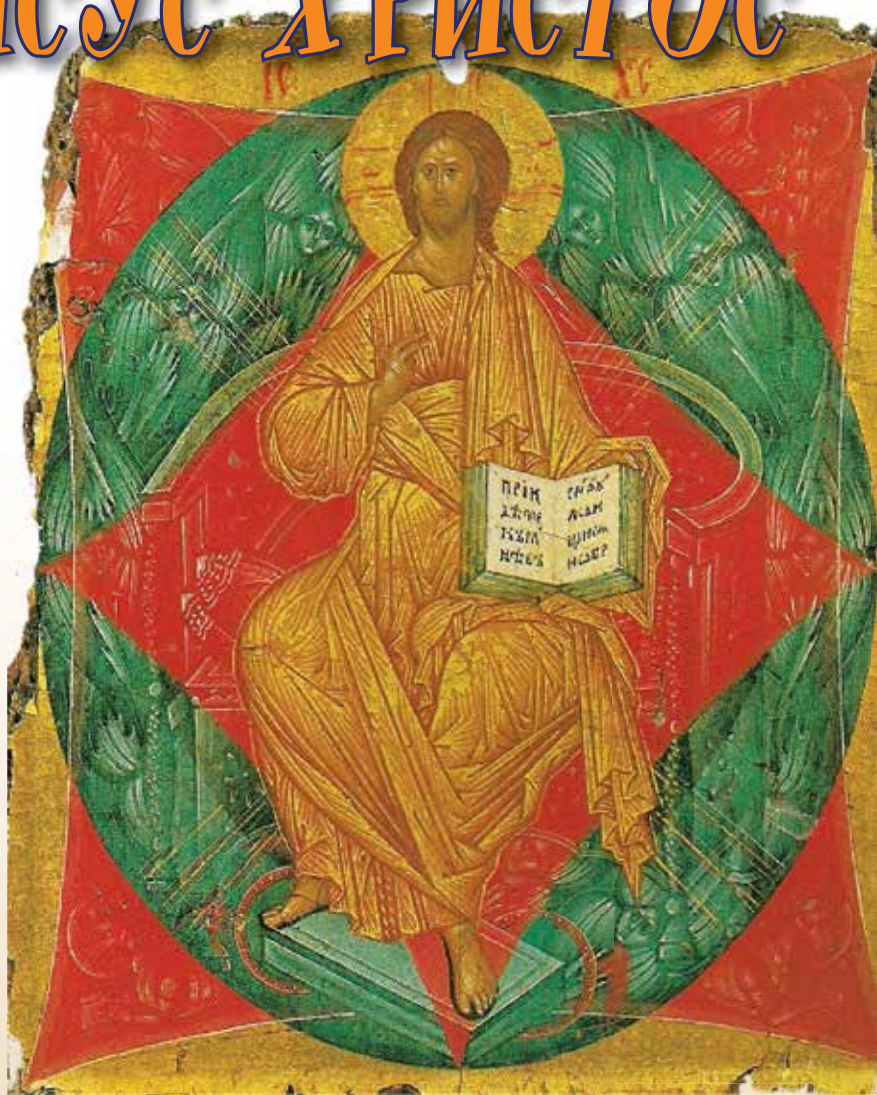
Вера прима оно што Бог даје, не као оно што заслужујемо, већ као дар милости Његове.

ГОСПОД ИСУС ХРИСТОС

Оно што је у хришћанству јединствено и најважније увек ће бити Христос. Христос, Божански лекар који је дошао да нас излечи од универзалне људске болести греха; Христос, Божански слуга који је дошао да себе положи за нас; Христос, неморни трагач – Добри Пастир – који трага за изгубљенима у животу, за онима који су кренули погрешним путем, у погрешном правцу; Христос, велики остваритељ свих надања и снова који станују у нашим срцима; Христос, Божански ослободитељ који је дошао да нас ослободи из окова греха, да нам подари нову моћ, нови живот, нову наду.

Паскал је једном рекао: „Не само да познајемо Бога само по Исусу Христу, већ и себе познајемо само по Исусу Христу. Познајемо живот и смрт само кроз Исуса Христа. Ван Христа, ми не знамо шта је наш живот, наша смрт, ко је Бог, или ми сами. Без Исуса видимо само таму и конфузију у Божијој и нашој природи. Зато је мој закључак да упознати Бога без Исуса Христа није само немогуће, већ је и бескорисно.“

ВАЖНОСТ ПРИЈАТЕЉА

Једног дана четири пријатеља одлучише да одведу Исусу младића који беше парализован. Стигавши до куће где је Исус тада боравио, видеше велику гужву. Нису могли да уђу, па се зато попеше на кров, померише камене плоче и спустише болесног младића на носилима баш испред Исуса.

Може ли ико да пронађе бољи симбол за Цркву него што су та четворица? Зар није Црква баш то: пријатељи који воде пријатеље Христу, који је извор исцељења и спасења?

Колико су сваком од нас потребни пријатељи! Колико је важно имати бар једног доброг пријатеља негде – правог пријатеља у ког можемо имати поверење.

ПРЕПУСТИ ТО ЊЕМУ

Ево приче која говори о двојници људи који посадише маслине на својим имањима. Један од њих се молио: „Госпoде, мом дрвећу треба вода. Молим те, пошаљи кишу.“ И дође пљусак! Онда се он пожали: „Сад им треба сунца“, и Бог их обасја сунцем. Касније, исти човек завапи: „Оче, мом дрвећу треба нешто да би очврсло. Молим те, пошаљи мраз вечерас.“ И тако би, али од мрaза угину сво дрвеће. Он оде до засада другог човека и виде да његове маслине цветају. „Како је ово могуће?“ упита он, и зачу одговор: „Кад сам се молио, ја нисам од Бога тражио кишу, сунце, или мраз. Рекао сам: Госпoде, ти си ово дрвеће створио, ти и знаш шта му треба. Молим те, пошаљи оно што је најбоље!“

КО ЗНА?

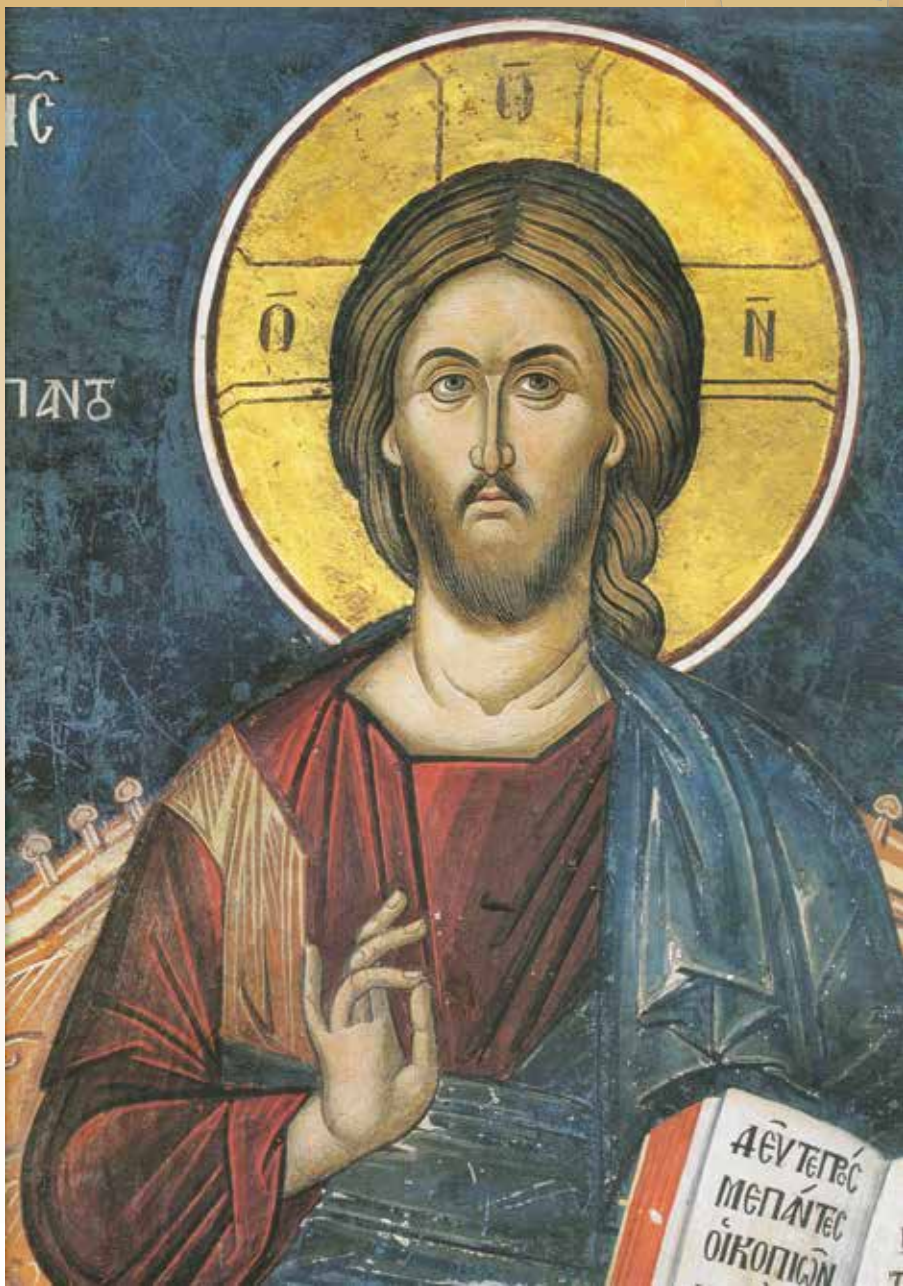
Једна млада жена, која је убрзо требала да се уда, запита се: „Ко зна да ли је он заиста прави човек за мене?“

Млади пар, у очекивању детета, запита се: „Ко зна хоће ли дете бити здраво?“

„Ко зна?“ То је питање које тако често постављају – само Бог зна колико често – потиштени, они који броје дане у болесничкој постели, они који мисле да нема љубави, да никог није брига. Ко ме познаје у овом огромном свемиру?

Исус је рекао: „Зна Отац ваш небески...“ (Јеванђеље по Матеју 6, 32). Библија нам говори да Бог све зна. Теологија има одличну реч за то: свезнање. Свети Матеј каже да је Бог пребројао и познаје сваку длаку на нашим главама. Свети Лука каже да ни један врабац не падне на земљу ако то није Очева воља. Свети Јован нам говори да Он позива именом сваку овчицу своју. Није Божија намера да створи децу и остави их саме да лутају светом. „Зна Отац ваш небески...“

Бог зна, Бог брине. Али, како Он брине? Да ли Он брине о целом космосу на неки безлични начин? Не! Како отац брине о својој порoдици? Као о порoдици? Не. Он воли своју супругу Јану, свог сина Јована, своју кћи Драгану. Исто је и са Божијом већом порoдицом. На неки начин, који надмашује наше поимање, Бог воли и познаје сваког човека по имену. Он брине о животу сваког од Његове деце. То би морало да утиче на наше мишљење о себи, али и о другима.

ПРОВЕРИТЕ СВОЈЕ ЗНАЊЕ

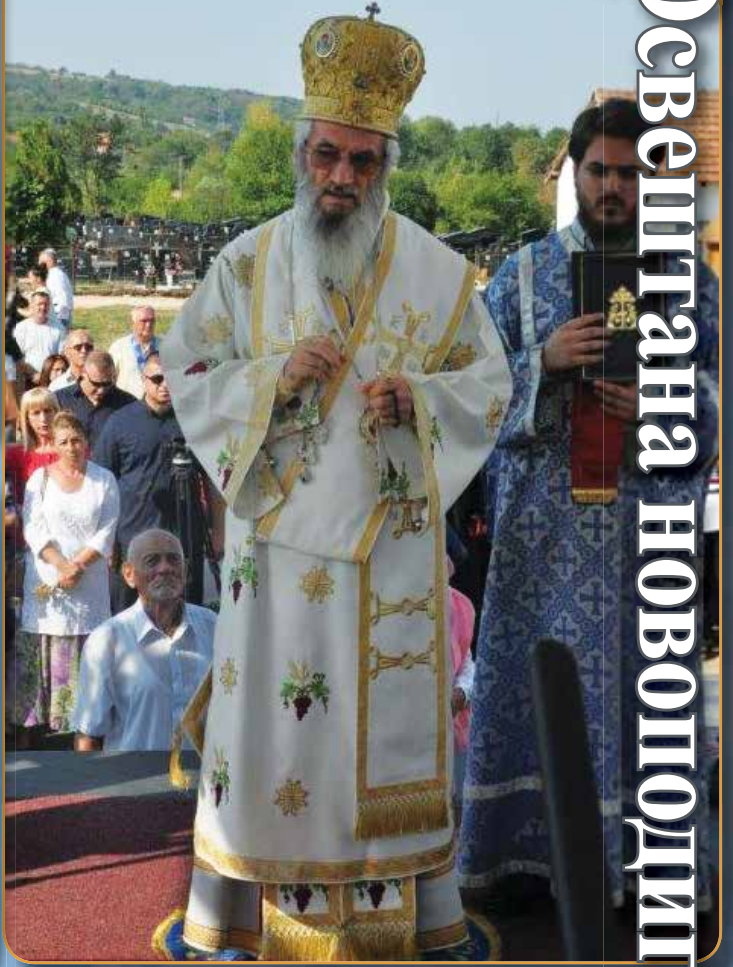
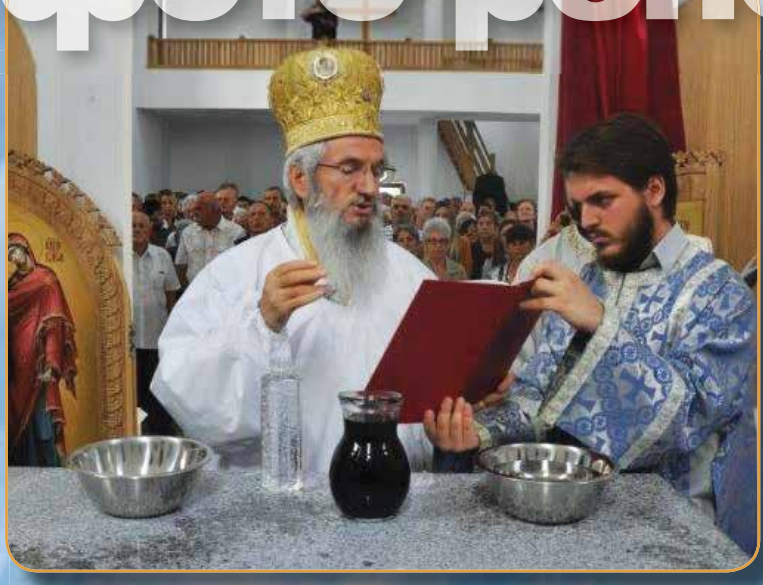
1. Који народ слави крсну славу?
 - А) Срби
 - Б) Грци
 - В) Руси
2. Како се другачије назива крсна слава?
 - А) Крсно презиме
 - Б) Крсно име
 - В) Крсни надимак
3. Ко су светитељи Цркве?
 - А) Митска бића
 - Б) Хришћани који су задобили Духа Светога
 - В) Полубогови
4. Шта одликује светитеље?
 - А) Вера, нада и љубав
 - Б) Телесна снага
 - В) Телесна лепота
5. Ко слави крсну славу?
 - А) Родитељи
 - Б) Деца
 - В) Цела породица
6. Шта је то храмовна (црквена) слава?
 - А) Слава наше епархије
 - Б) Слава наше школе
 - В) Слава наше парохијске цркве
7. Где слаavimo своју крсну славу?
 - А) На Литургији и у свом дому
 - Б) У свом дому
 - В) На Литургији
8. Шта нам је потребно за прославу крсне славе?
 - А) Храна, пиће и музика
 - Б) Славски колач, славско жито и свећа
 - В) Ново одело
9. Шта је главни садржај прославе крсне славе?
 - А) Обилан ручак?
 - Б) Изостанак из школе или са посла
 - В) Благосиљање и молитва
10. Како се преноси крсна слава?
 - А) Са мајке на кћерку
 - Б) Са оца на сина
 - В) Са брата на брата

11. За које крсне славе припремамо славско жито?
 - А) За све
 - Б) Само за неке
 - В) За све осим за Светог архангела Михаила и Светог Илију
12. Шта изражава славска свећа?
 - А) Господа Исуса Христа као светлост свету
 - Б) Жељу за топлотом
 - В) Земаљски огањ
13. Шта изражава славски колач?
 - А) Сунчев диск
 - Б) Земаљско обиље
 - В) Господа Исуса Христа као Хлеб живота
14. Шта изражава славско жито?
 - А) Богату жетву
 - Б) Плодност земље
 - В) Опште васкрсење

фото репортажа

Освештана Новопождигнућа црква у Петки

www.kalenic.rs

ИЗДАВАЧКА УСТАНОВА ЕПАРХИЈЕ ШУМАДИЈСКЕ

Каленик

НОВА ИЗДАЊА

**ВАЛЕРИЈАН
СТЕФАНОВИЋ**
ВИКАРНИ ЕПИСКОП
БУДИМЉАНСКИ
И ПРВИ ВЛАДИКА
ШУМАДИЈСКИ

У спомен четрдесетогодишњице

**ВАЛЕРИЈАН
СТЕФАНОВИЋ**
ВИКАРНИ ЕПИСКОП
БУДИМЉАНСКИ
И ПРВИ ВЛАДИКА
ШУМАДИЈСКИ

У спомен четрдесетогодишњице

Лазар Кубат

ПАТРОЛОГИЈА

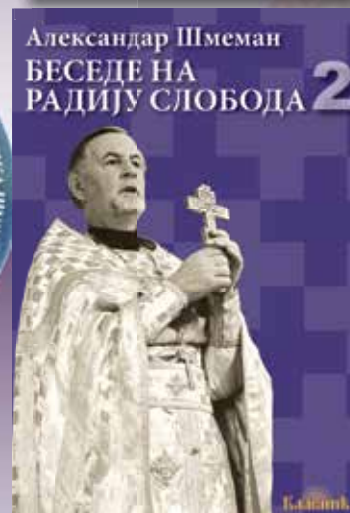
Каленик

Ћ
АГ
ПА

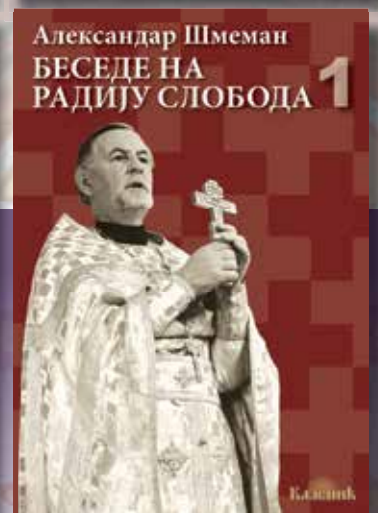
Ў
ЛО
С

Свети Апостол Павле
Тумачење Друге посланице
Светог апостола Павла
Коринћанима

Александар Шмеман
**БЕСЕДЕ НА
РАДИЈУ СЛОБОДА 2**

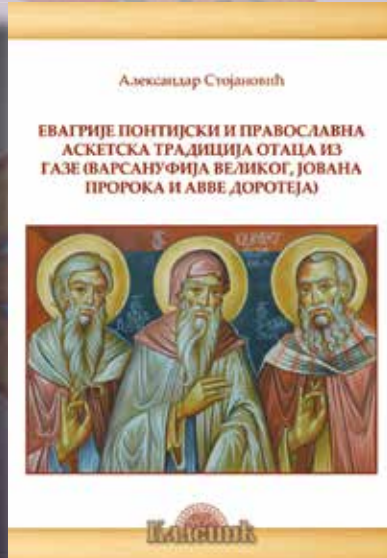

Александар Шмеман
**БЕСЕДЕ НА
РАДИЈУ СЛОБОДА 1**

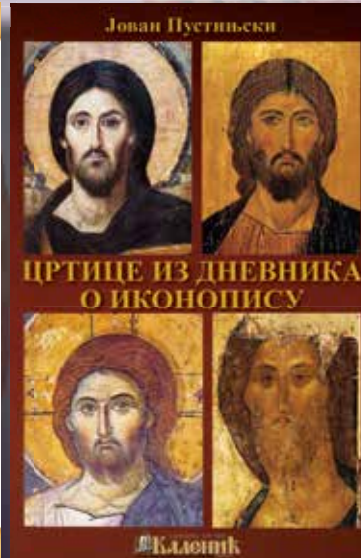
Роберт Луис Вилкен

Дух ранохришћанске мисли
Тражење лица Божијег

Александар Стојановић

**ЕВАГРИЈЕ ПОНТИЈСКИ И ПРАВОСЛАВНА
АСКЕТСКА ТРАДИЦИЈА ОТАЦА ИЗ
ГАЗЕ (ВАРСАНУФИЈА ВЕЛИКОГ, ЈОВАНА
ПРОРОКА И АВВЕ ДОРОТЕЈА)**

Јован Пустинјски

**ЦРТИЦЕ ИЗ ДНЕВНИКА
О ИКОНОПИСУ**

потражите
наш нови
каталог

каталог издања